

27
'70

FLACARA

ANUL XIX
NR. 787
4 IULIE 1970

2

60p2,5L

fotocronica săptămînii

În dimineața zilei de 28 iunie, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului nostru, a făcut o vizită prin câteva centre de aprovizionare și desfacere ale Capitalei. Și această vizită se înscrie în stilul de muncă al conducătorului partidului și statului nostru, omul care nu precupește nici o clipă pentru a fi mereu în mijlocul poporului, în miezul problemelor, rezolvînd cu maximă eficiență toate problemele curente și de perspectivă.

În toate piețele vizitate a fost remarcată buna aprovizionare cu legume de sezon, ca și varietatea produselor din carne. În mod spontan, aflînd de vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu, numeroși cetățeni, care la acea oră matinală își făceau cumpărăturile, au ținut să-și exprime bucuria de a avea în mijlocul lor pe conducătorul partidului și statului nostru, satisfacția deplină pentru modul în care sint aprovizionate piețele Capitalei.

În toate centrele de aprovizionare și desfacere vizitate, fie că este vorba de piețele «Filantropiei», «Ilie Pintilie», «Elefterie», «Națiunii» sau «Dorobanți», a fost remarcată aceeași grijă pentru nevoile curente ale populației; peste tot, o mare abundență de produse variate și de bună calitate.

Este încă o dovadă a grijii pe care partidul, conducerea sa, tovarășul Nicolae Ceaușescu personal, o poartă poporului, preocupîndu-se permanent și concret de aprovizionarea populației Capitalei, în ciuda condițiilor vitrege cauzate de marile inundații care au lovit țara, urmărind și intervenind în tot ce privește omul muncii, constructorul socialismului.

Primirea caldă, manifestațiile de bucurie care l-au însoțit pretutindeni pe tovarășul Nicolae Ceaușescu, discuțiile purtate cu diverși cetățeni care și-au exprimat în cuvinte emoționante marea bucurie de a avea în mijlocul lor pe conducătorul iubit, sint tot atîtea dovezi elocvente ale încrederii nestrămutate a poporului în partid, în cel care-l conduce cu atîta neobosită energie, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Peste tot, conducătorul partidului și statului nostru este întîmpinat cu bucurie (fotografia de sus).

La Consiliul de Stat a avut loc solemnitatea decernării unor titluri și ordine ale Republicii Socialiste România, cu prilejul «Zilei învățătorului». Înalte distincții au fost înmîinate de tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat (fotografia de jos).

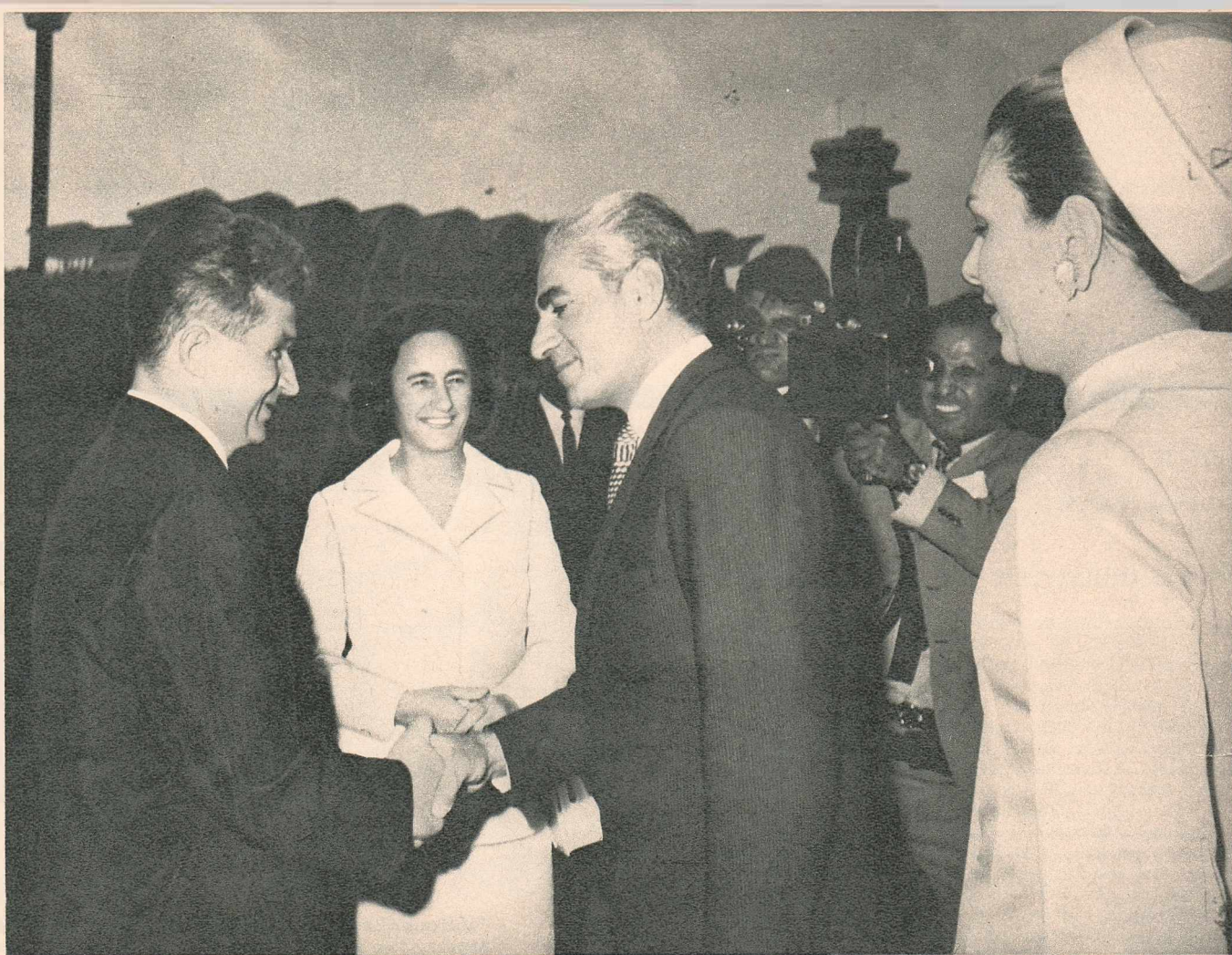
Vineri, 26 iunie, poporul nostru a adresat un sincer și călduros «Bine ați venit!» înalților oaspeți sosiți pe pământul României, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, șahișahul Iranului, și împărătesei Farah, care la invitația președintelui Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și a soției sale, Elena Ceaușescu, au întreprins o vizită oficială în țara noastră.

Caldă primire făcută înalților oaspeți reafirmă prețuirea și stima poporului român față de poporul iranian.

În cursul vizitei, înalții oaspeți au luat cunoștință de activitatea plină de avânt a poporului român, au vizitat obiective economice, culturale, au admirat frumusețile naturale și turistice ale orașelor București, Craiova și cele de pe litoralul Mării Negre.

Prezența în România a șahișahului Iranului și a celorlalți oaspeți, la numai câteva luni după vizita în Iran a șefului statului român, este un eveniment ce se înscrie în cadrul contactelor directe la nivel înalt ce s-au statornicit între cele două țări, în spiritul dorinței comune a statelor și popoarelor română și iranian de a se cunoaște mai bine, de a colabora și coopera constructiv în spiritul înțelegerii și respectului reciproc, al întăririi păcii în lume.

Imaginile noastre redau două aspecte de la ceremoniile desfășurate cu prilejul vizitei.

reportaj de șapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Mamaia, soare
și ape...

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:
Alexandru Francisc

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Științei 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12.
Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic
«Casa Științei».

pentru lăcașul vieții și al muncii noastre

Cînd a sosit telexul de mulțumire de la Fabrica de produse refractare-Dej, colectivul întreprinderii 3 izolații-București își realizase planul semestrial, iar la sfîrșitul lunii iunie dăduse peste plan o producție în valoare de 22 milioane lei. La telexul care amintea aportul specialiștilor de la «3 izolații» pentru repunerea în funcțiune a fabricii din Dej, distrusă de inundații, s-a adăugat ulterior telegrama de mulțumire sosită din partea Combinatului chimic-Tîrnăveni, sfîrtecat de explozii și valuri, dar repus parțial în funcțiune cu ajutorul specialiștilor bucureșteni.

— Primim în aceste zile numeroase telegrame de mulțumire, dar la rîndul nostru trebuie să mulțumim celor care ne-au înlesnit aceste succese — ne informează tovarășul Mihai Georgescu, inginer șef la «3 izolații». Avem de realizat în țară 400 obiective, în valoare de circa 300 milioane lei, dar n-am fi putut face față sarcinilor mari care ne-au revenit în urma inundațiilor dacă n-am fi fost la rîndul nostru sprijiniți de întreprinderile furnizoare.

— Sînteți mulțumit de colaborarea cu furnizorii?

— Unii furnizori, cum este de exemplu fabrica «1 Mai»-Bucov, nu reușesc să se achite de obligațiile contractuale, mai ales sub aspect calitativ. Sîntem însă foarte mulțumiți de colaborarea cu Fabrica de cărămizi-Mureșeni, Tîrgu Mureș, care ne-a livrat înainte de termen sute de mii cărămizi, la un nivel calitativ ireproșabil. Este o fabrică demnă de toată lauda.

Am vizitat la sfîrșit de iunie Fabrica de cărămizi-Mureșeni, unitate angrenată într-o amplă acțiune de sporire a producției în vederea satisfacerii șantierelor reconstrucției. Angajamentele colectivului de aici sînt destul de mari dacă se are în vedere faptul că timp de 5 zile fabrica a stat din lipsă de curent electric, iar oamenii au lucrat pentru salvarea bunurilor din calea apelor. Pînă la sfîrșitul anului, ei s-au angajat să realizeze suplimentar 2 milioane blocuri de zidărie, 8 mii metri cubi granolit și 200 mii cărămizi. În luna iunie se realizaseră deja 3 000 mc granolit, material izolator deosebit de valoros, 600 mii bucăți blocuri de zidărie și altele.

— Calea principală de realizare suplimentară a acestor materiale de construcție este folosirea intensivă a capacităților de producție existente — ne-a relatat tovarășul Kúrty Oscar, directorul fabricii. Din inițiativa muncitorilor se lucrează și duminică, cu toate preșele, la toate

punctele de lucru. S-a îmbunătățit tehnologia de ardere la cupoarele discontinue și s-a pus la punct fabricația unui nou sortiment de blocuri pentru zidărie. Vom face tot posibilul pentru a merita în continuare mulțumi- rile beneficiarilor.

Hotărîrea colectivului fabricii pentru creșterea producției este concretizată în fapte. Gheorghe Ludoșan, secretarul organizației de partid, aprecia că întreg colectivul fabricii își fructifică la maximum orele de producție, că toți muncitorii, tehnicienii și inginerii întreprinderii, acești eroi anonimi ai reconstrucției, înno- blesc cu priceperea și hărnicia lor lutul năpăstuit de ape și-l restituie caselor și uzinelor, lăcașul vieții și muncii noastre.

Gh. STOICOVICI

s-a declanșat marea bătălie a strîngerii recoltei

Din nou lucrătorii ogoarelor se află în atenția generală. După încheierea lucrărilor de refacere a culturilor distruse de inundație s-a trecut fără răgaz la întreținerea plantelor și, în continuare, la strîngerea recoltei, moment de mare încordare care ne aduce de fapt siguranța că mireasma pîinii va dăinui în vetrele noastre. Efortul membrilor cooperatori este sporit pentru a se obține producții mari și a se onora angajamentele luate ca răspuns la chemarea cooperativelor agricole de producție din județul Teleorman. În contul C.A.P. calamitate, cooperatorii gălățeni, de exemplu, s-au angajat să livreze, printre altele, 7 640 tone cereale, cei din Tulcea, 6 250 tone, buzoienii, 13 750 tone, prahovenii, 3 000 tone, cooperatorii din județul Vaslui, 5 000 tone etc., etc. Sînt angajamente pe care lucrătorii ogoarelor le susțin cu fapte, muncind întreaga zi-lumină și utilizînd cu eficiență sporită mijloacele tehnice în dotare.

Secerișul a fost minuțios pregătît. Aproape 40 000 combine, multe din ele fiind din tipul de mare productivitate intrat recent în dotare, au fost reparate, verificate, încercate la proba cu boabe. De asemenea, circa 250 de întreprinderi pentru mecanizarea agriculturii sînt gata să-și trimită la seceriș cele peste 3 milioane cai putere, cit însumează tractoarele în dotare.

După verificările făcute la secțiile de mecanizare din C.A.P. urmează un control riguros din partea inginerului șef și al fermierilor, astfel ca orice surpriză să fie eliminată din lanțul tehnologic. Așa au procedat cooperatorii din Sînești, județul Ilfov,

Fabrica de cărămizi și țiglă din Sighișoara — avariata de revărsarea năprasnică a apelor — produce în prezent cu întreaga ei capacitate.

Gheorghe Doja, județul Ialomița, Zimnicea, județul Teleorman, Scornicești, județul Olt etc. Primele evaluări făcute după intrarea în lan arată că producția de grîu trece de 2 200 kg la hectar, atingînd în Lunca Dunării, la C.A.P.-Buzescu, 4 200 kg grîu la ha. De asemenea, se prevăd producții mari în Bărăgan și în Dobrogea, cu mult peste nivelul planificat.

Cu prilejul recente vizite făcute în județele Teleorman și Olt, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU spunea: «...cu toate greutățile provocate de seceta din toamnă și de inundațiile din primăvara acestui an, datorită măsurilor luate de partid și guvern, muncii specialiștilor din agricultură, a întregii țărănime cooperatiste, s-au creat toate condițiile să recuperăm pierderile suferite de pe urma calamităților, să obținem recolte bune care să asigure aprovizionarea populației, realizarea prevederilor planului pe anul 1970». O recomandare prețioasă făcută de conducătorul partidului și statului este însăși înțelegerea unor suprafețe cit mai mari, în cultura a doua, după recoltarea cerealelor păioase, cu porumb, plante de nutreț și legume, pentru a se compensa pierderile suferite datorită inundațiilor. Răspunzînd acestor recomandări, cooperatorii din județul Galați au pregătît pentru a doua cultură 1 900 ha legume, 7 000 ha porumb pentru boabe și 24 000 ha porumb pentru furaje sub formă de masă verde și siloz. De asemenea, în județul Tulcea se vor însămînța 27 000 ha culturi duble, în județul Buzău, 40 000 ha, în județul Prahova, 15 000 ha etc. Se prevede ca, pe întreaga țară, anul acesta să se însămînțeze în cultură dublă 1 200 000 ha, fapt care presupune eliberarea terenului de baloturi din paie, pregătirea solului imediat după recoltare spre a nu se pierde umiditatea din sol, însămînțarea în

condiții optime pentru a se valorifica în cit mai bune condițiuni specificul climatic al acestui an. Întreaga țărănime, toți oamenii muncii din agricultură sînt animați de dorința obținerii unor

producții cit mai mari, pentru a contribui pe această cale la refacerea și dezvoltarea economiei noastre naționale.

S. GHEORGHIU

VACANȚA MARE ÎN HAINE DE LUCRU. O sută de mii de elevi vor lucra în această vară pe șantierele muncii voluntar-patriotice. Fotografia vă prezintă un șantier al reconstrucției din județul Mureș, aici unde au venit să muncească și elevi bucureșteni (peste 7 000).

avancronică parlamentară

Marea adunare a țării, parlamentul cu 20 de milioane de membri, politicienii aflați în continuă sesiune legislativă, sînt din nou chemați să judece, să propună, să dezbată noi proiecte de legi.

Cei 20 de milioane de gospo-

dari chibzuiesc din nou în aceste zile cum să justifice cît mai eficient dubla lor calitate de proprietari și producători.

Publicarea proiectelor Legii organizării producției și a muncii în agricultură și Legii privind răspunderea conducerilor organizațiilor socialiste pentru gospodărirea mijloacelor materiale și bănești, organizarea și funcționarea con-

trolului financiar continuă principalele direcții de dezvoltare și adîncire a democrației socialiste în țara noastră.

Adevărata autoritate și reala bază de înțelepciune a normelor preconizate o constituie supunerea lor procesului de gîndire colectivă în largul for al tuturor celor interesați.

Redactarea acestor proiecte de

legi în perioada de mare concentrare a forțelor pentru depășirea încercărilor naturale prin care am trecut constituie o ilustrare suplimentară a capacității organizatorice a statului nostru. Dialectica raportului dintre cerințele bazei materiale și elementele suprastructurii se regăsește în dinamismul, promptitudinea și competența cu care organele de

partid și de stat răspund cu măsuri concrete necesităților vieții. Aceeași referire la momentul istoric impune și constatarea că procesul perfecționării cadrului organizatoric al vieții economice este continuu, că el nu cunoaște întreruperi sau temporizări. Ca viața însăși. Ca oamenii acestei țări, aflați într-un continuu proces de gîndire și creație.

osaka: festivalul „m-me butterfly“

Correspondență specială
de la Arta FLORESCU

Zilele acestea s-a încheiat la Osaka Festivalul mondial «M-me Butterfly», în cadrul căruia are loc, din trei în trei ani, concursul internațional de canto cu același nume, închinat memoriei mării cîntărețe nipone Miura Tamaki.

Sub îndrumarea artistică a d-nei Nobue Kobayashi (fostă elevă a Miurei Tamaki) și în organizarea d-lui Shinkichi Nakajima, concursul are scopul de a desemna pe cea mai strălucită Butterfly din rîndurile tinerelor talente artistice din lumea întreagă. Învingătoarea competiției este promovată apoi, în acest rol, pe marile scene ale lumii.

Am avut plăcerea să fac parte din juriul acestei ediții a festivalului.

Premiul întii a fost decernat tinerei soprane italiene Wilma Veronocchi, absolventă a școlii de măiestrie artistică a teatrului Scala din Milano.

Exigența juriului a pus accentul atît pe calitățile naturale și tehnica vocii, pe cunoașterea perfectă a stilului puccinian, cît și pe identificarea în rol, cu toate caracteristicile vieții și obicei-

rilor japoneze cerute de dramaturgia operei.

Dintre momentele culminante ale festivalului, care cuprinde o serie întreagă de manifestări artistice închinat prieteniei popoarelor lumii, este de subliniat emoționantul moment cînd premianta întii a precedentului concurs predă chimonoul Miurei Ta-

maki, ce i-a fost încredințat timp de trei ani, actualei învingătoare. Imbrăcîndu-l, aceasta omagiază momentul și opera Butterfly, cîntînd cunoscuta arie «Un bel di vedremo» pe colina de la Nagasaki, ce adăpostește presupusa casuță a lui Cio-Cio-San și unde s-a înălțat monumentul Miura Tamaki — Butterfly — Puccini.

CONCURS

În dorința de a extinde și de a adînci problematica de actualitate a filmului românesc, de a aduce pe ecrane cele mai semnificative și mai emoționante aspecte din realitatea contemporană a patriei, Studioul «București» inițiază un concurs de subiecte și idei cinematografice.

Se recomandă participanților la concurs să se orienteze spre întâmplările caracteristice ale vieții de fiecare zi, oglindind universul spiritual al omului de azi, eforturile sale creatoare, problemele vieții de familie etc.

Concursul se adresează scriitorilor, publiciștilor, oamenilor de cultură și artă, tuturor iubitorilor filmului românesc.

Ideile vor fi expuse sub forma unui subiect (5-10 pagini dactilografiate) și trimise pe adresa: STUDIOUL CINEMATOGRAFIC «BUCUREȘTI», bd. Gheorghe Gheorghiu-Dej nr. 65, sector VI, cu specificarea: PENTRU CONCURS, pînă la data de 15 septembrie a.c. (data oficiului poștal).

Pentru cele mai bune idei de film, studioul va acorda 10 premii în valoare de 10 000 lei fiecare.

De asemenea, ideile interesante, apte de a constitui baza unor scenarii de film — chiar dacă nu au fost premiate — vor fi achiziționate.

Manuscrisele vor fi nesemnate și însoțite de un moto. Într-un plic închis, pe care va figura același moto, vor fi scrise numele și adresa autorului.

...Atît doar că fanioanele au dispărut peste noapte fără scuze și explicații. Cum, cînd și de ce? Așteptăm cuvenitele lămuriri din partea forurilor în drept.

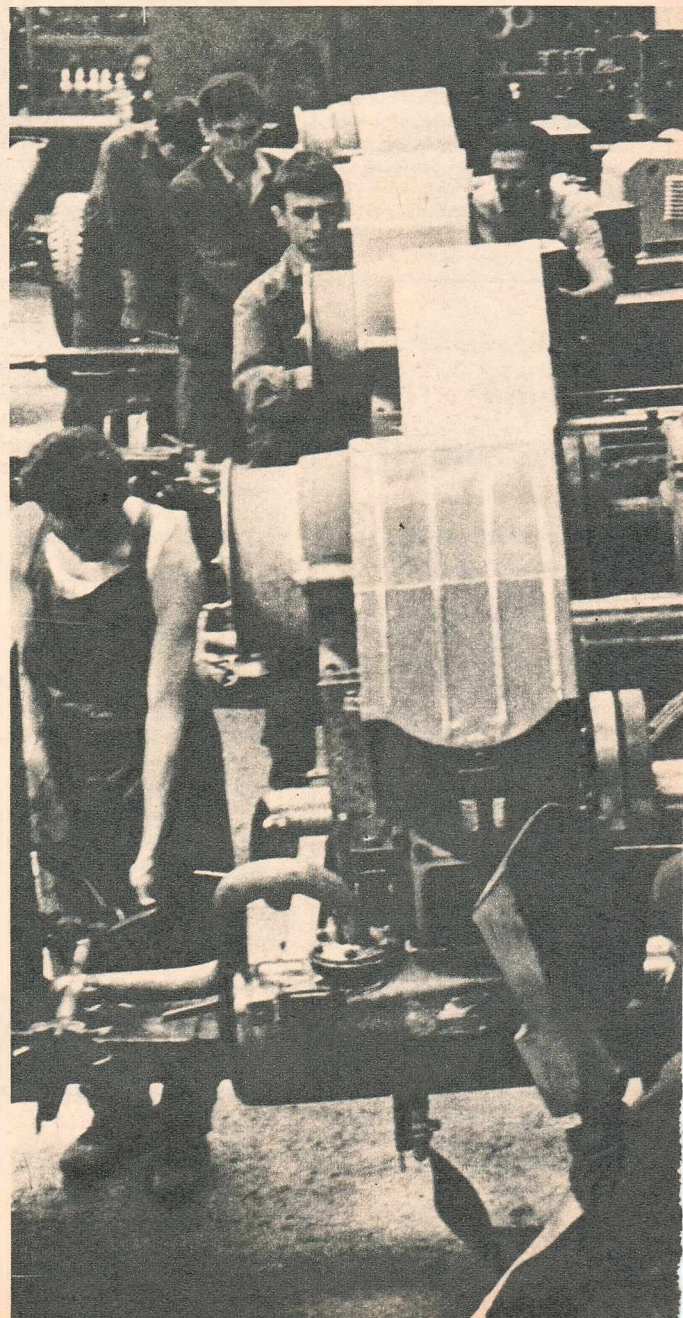

Tov. Constantin Stanciu, deputat în Marea Adunare Națională, deși maestrul într-una din secțiile de prelucrare, a trecut la strung, lucrând în ture de 12 ore în toate cele șapte zile ale săptămânii. «Vrem să câștigăm orice oră, orice minut pentru producție» — ne împărtășește d-sa.

Propas la «Timpuri noi» — una dintre cele mai vechi întreprinderi metalurgice bucureștene (a împlinit de curând 105 ani de existență). Scopul vizitei? Colectivul uzinei desfășoară în aceste zile o activitate deosebit de intensă, pentru a contribui la obținerea de producții suplimentare, menite să compenseze pagubele produse de calamități și să asigure îndeplinirea cu succes a planului de stat.

În prezent, toate locomotivele electrice sau hidraulice care aleargă pe magistralele țării sînt echipate la sistemul lor de frînare cu compresoare fabricate la «Timpuri noi». Nu există ramură a industriei românești

În secția de montaj-compresoare E.C. 3, echipa condusă de Nicolae Păduraru depune eforturi înzecite. În fiecare oră se înregistrează un avans față de plan.

● O SECVENȚĂ DIN VÎLTOAREA LUPTEI PENTRU COMPENSAREA PAGUBELOR PROVOCATE DE CALAMITĂȚI, PENTRU REALIZAREA ANGAJAMENTELOR ȘI ASIGURAREA ÎNDEPLINIRII CU SUCCES A PLANULUI DE STAT PE 1970.

ZI DE ZI, ORĂ DE ORĂ

de F. URSEANU
Fotografii de E. IAROVICI

care să nu folosească motoarele diesel (mici și mijlocii) construite aici. Treisprezece țări (zece din Asia și Africa și trei din America de Sud) cumpără de ani de zile asemenea utilaje.

12 PLUS 12 ORE

Cum se materializează eforturile pe care le depune colectivul acestei uzine pentru a da țării produse sporite? Răspunzând apelului partidului, cei două mii de salariați ai întreprinderii și-au luat angajamentul de a da în '70 o producție suplimentară în valoare de 3 000 000 lei (cu două milioane în plus față decât se angajaseră la începutul anului). În acest scop — ne declară tov. Pavel Pătru — secretarul comitetului de partid pe uzină — muncitorii au luat hotărârea patriotică de a lucra, cât va fi necesar, în schimburi prelungite de zece până la douăsprezece ore în fiecare tură. De asemenea, două duminici pe lună. În acest fel, activitatea în uzină a devenit, practic, neîntreruptă.

Aceste inițiative n-au întârziat să-și dea roadele: planul uzinei pe primele cinci luni ale anului a fost îndeplinit la toți indicatorii, realizându-se în același timp, peste plan, o producție marfă vândută și încasată în valoare de două milioane lei. Când se va încheia primul semestru al anului, planul pe șase luni — așa cum arată calculele preliminare — va cunoaște o depășire substanțială.

SE ÎNCHIDE TURNĂTORIA? NICI O PRIMEJDIE

Sîntem la turnătorie. Aici se nasc aproape toate piesele care alcătuiesc motoarele sau agregatele fabricate în uzină. De câteva săptămîni — adică din momentul cînd colectivul a hotărît să-și suplimenteze angajamentele ca urmare a calamităților care s-au abătut asupra țării — cuptoarele nu se mai sting: ard ziua și noaptea. Ca la Reșița, ca la Hunedoara. Ce se întîmplă însă? În această lună turnătorie, secție de bază a uzinei, urmează să intre în refacere. Nu se poate amîna. Ce este deci de făcut? A închide acum turnătorie este la fel cum ai închide întreaga uzină. Și totuși uzina va continua să lucreze și în timp ce turnătorie va fi în reparație. Cum? Colectivul turnătoriei și-a luat angajamentul ca pînă la intrarea în reparație a secției lor să execute piesele necesare secțiilor de prelucrare pe tot timpul cît turnătorie va fi închisă. În plus, aceiași muncitori inimoși vor turna (peste program, prin muncă voluntară) piese pentru douăzeci de compresoare și pentru zece motoare diesel de 110 CP, economisind costul manoperei — adică peste jumătate de milion lei.

CU DEPUTATUL ÎN FRUNTE

Inițiativa de la turnătorie de care am amintit mai sus este bineînțeles perfect sincronizată cu activitatea din secțiile de prelucrare mecanică. Strungarii de aici și-au luat la rîndul lor angajamentul de a prelucra piesele sosite de la turnătorie — oricîte ar fi. Ce fac pentru aceasta? Le lucrează în schimburi prelungite (de 12 ore) și duminicile (două pe lună). Un membru al acestui colectiv, tov. Constantin Stanciu, deputat în Marea Adunare Națională, deși e maestru în secția de prelucrare, lucrează efectiv douăsprezece ore pe zi la mașina de strunjit, și aceasta în toate cele șapte zile ale săptămîinii. Exemplul dat de el a fost urmat, bineînțeles, și de alți tehnicieni, indiferent de postul pe care-l dețin. Un calcul recent a stabilit că numai munca efectuată într-o singură duminică aduce un plus de producție echivalent cu circa 600 000 lei.

Spațiul nu ne permite să relevăm toate acțiunile patriotice care se desfășoară la

ora asta în uzină. Reținem, de pildă, inițiativa muncitorilor de la secția prelucrare-montaj, care au decis să lucreze toate piesele de schimb necesare agregatelor aparținînd uzinelor lovite de calamități — costul manoperei urmînd să fie depus la contul 2000. Sau — cea a funcționarilor de la serviciul fi-

Tov. Pavel Pătru, secretarul comitetului de partid pe uzină — și el la ora aceasta în producție — ne declară: «Planul de producție pe primul semestru al anului se încheie, ca urmare a angajamentelor suplimentare luate de colectiv, cu depășiri substanțiale».

nanciar-contabil, care au decis, dintr-un propriu îndemn, să alcătuiască o echipă compusă din zece oameni care să lucreze efectiv în ateliere atît timp cît acest lucru va fi necesar.

MAI PUȚINE REBUTURI, MAI MULT METAL

În vîltoarea luptei pentru realizarea angajamentelor suplimentare, aici, la «Timpuri noi», se ridică acum și unele probleme care necesită o atenție mai deosebită din partea comitetului de direcție al uzinei. Printre acestea se numără — așa cum semnalează în unul din ultimele sale numere gazeta de uzină a întreprinderii — și cea a rebuturilor. În această direcție se impune o atenție deosebită. În primele patru luni ale anului pierderile de pe urma rebuturilor s-au urcat la peste un milion lei. Și aceasta, fie din cauză că materia primă, în unele cazuri, era necorespunzătoare, deși înainte de a fi folosită trecea prin fața ochilor unor oameni de specialitate, fie datorită neatenției unor muncitori, neglijenței sau pregătirii necorespunzătoare. Asemenea situații — mai ales în clipa de față — trebuie înlăturate. Măsuri în această direcție au și fost luate, dar ele se cer urmărite pînă la capăt.

O altă acțiune întreprinsă în uzină se referă la economisirea metalului, aur pentru o întreprindere metalurgică. Pînă acum trei ani, uzina «Timpuri noi» producea motoare folosind un consum ridicat de metal. Lucrul acesta știrbea prestigiul și interesele uzinei. S-a trecut deci la asimilarea și fabricarea unor motoare și compresoare cu un consum de metal redus — redus chiar la jumătate, dar în același timp cu caracteristici tehnice superioare. De pildă, un motor diesel de 30 CP, care cîntărește 300 de kg, înlocuiește acum vechiul motor semidiesel de 25 CP, care cîntărea 600 kg. Recentele angajamente ale colectivului prevăd reproiectarea în continuare a unor tipuri de motoare mai «suple» decît cele fabricate în prezent. Pe de o parte piața mondială solicită motoare cît mai ușoare, pe de altă parte se realizează în acest fel economii de metal. Se speră că datorită reproiectării unor tipuri de motoare să se realizeze pînă la sfîrșitul anului o economie de 136 de tone metal, cu care — după afirmațiile specialiștilor — se pot fabrica în plus 30 de motoare diesel de 30 CP.

PENTRU REFACERE, PENTRU NORMALIZARE

Și acum, o scurtă escală în birourile conducerii uzinei. Interviewat de noi, tov. Gheorghe Ionescu, directorul întreprinderii, ne vorbește despre sprijinul acordat în ultimele săptămîni fabricilor și uzinelor lovite de calamități. Într-un cuvînt, ce a făcut și ce face colectivul de la «Timpuri noi» pentru refacere, pentru normalizare. În primul rînd — ne împărtășește d-sa — livrăm produsele noastre cu prioritate obiectivelor industriale din județele greu încercate de stihiiile naturii. În același timp, am furnizat și vom furniza în continuare piesele de schimb necesare. Peste cincizeci de motoare avariate de inundații la «Automatica» din Mediaș sînt reparate acum la «Timpuri noi». Fără ca toate acestea să afecteze marea bătălie ce se dă în uzină pentru realizarea și depășirea cu succes a planului anual de producție — ceea ce, în ultimă instanță, înseamnă zeci și zeci de agregate în plus. Mărturisesc — încheie interlocutorul nostru — nu-i o treabă de loc ușoară; dimpotrivă, desul de grea. O vom realiza totuși, încercînd chiar să depășim așteptările. Pentru aceasta, colectivul de la «Timpuri noi» luptă zi de zi, oră de oră. Cît va fi nevoie...

literare

de G. DIMISIANU

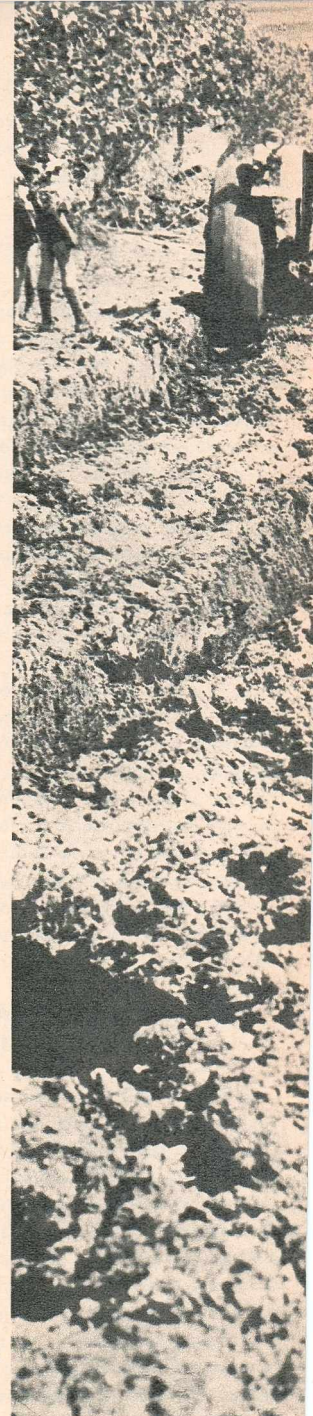
MARIN SORESCU: TUȘIȚI

Autor foarte citit, poate cel mai citit dintre reprezentanții generației noi, Marin Sorescu e receptat de marea publică mai ales pentru aparentul spirit de farsă al poeziei sale, pentru ironia lirică și ingenioasa cultivare a calamburului, pentru umoarea mereu persiflantă și aspectul iconoclast al poemelor. Dar Sorescu e un poet cu viziune tragică, marcat de o problematică gravă. Totdeauna înșelătoare sînt la el verva și buna dispoziție, modul anecdotic și familiar al comunicării — un stil ce ar fi al voioșiei și încîntării, dacă ne-am mărgini la aceste impresii de prim contact. Treptat, poemele își divulgă însă fondul amar și obsesiile neliniștitoare, traduse printr-o simbolistică proprie, de un caracter într-adevăr ambiguu, polivalent, de natură să deruteze întrucîtva asupra «cheilor» cu care lirismul poetului devine descifrabil.

Cele mai multe poezii par, așadar, să contemple spectacolul existenței din unghiul unei atitudini amuzate, dar substanța lor este fără îndoială tragică. Să citim de pildă poezia *Halebarda*, una dintre piesele cele mai semnificative pentru maniera poetului. El are aerul că istorisește un fapt divers, o întîmplare hazlie, petrecută în autobuz, cu un bătrîn («un moșulică simpatic de altfel») care transportă o cazma, incomodînd și enervînd pe toată lumea. Bătrînul se scuză de neplăcerile provocate, e politicos și dă mereu asigurări că nu va lovi pe nimeni cu cazmaua, deși mereu atinge pe cite unul: «Nici o grijă, țin cu strășnicie de afurisita asta/ de cazmaua.../ Și cu toate astea, din cînd în cînd o scapă: /Poc, poc, poc! / Trei sferturi din pasageri au fost deja bubuiți. / Moșul continuă să scape cazmaua, / s-o blesteme și să-și ceară scuze: / «Sînt neputincios, păcatele mele, / dar n-aveți nici o grijă, / vă rog frumos să nu vă alarmați, / afurisita asta de cazma n-o să-mi mai scape/ acum și în vecii vecilor. / Nu vedeți ce strîns o țin?»». Treptat, în sufletul nostru apare o bănuială și o neliniște: ce e cu cazmaua aceasta care lovește în dreapta și-n stînga, implacabil? Ce e cu acest mînuitor nedibaci care îndeplinește totuși atît de ferm, numai fals tulburat, un țel de distrugere? Finalul întărește concluzia presimțită, că istorisirea e o parabolă a morții: «...după cite observ, / i-a cam lichidat pe toți, / și acum s-a proțăpît chiar în spatele meu/ cu halebarda lui — / «Șofer, hei șofer!» / Dar te mai poate auzi cineva? / Autobuzul merge, poate are plan să meargă pînă la capăt, / Hurducăturile se întesc, / moșul a și intrat în vorbă cu mine...».

Poezia lui Marin Sorescu pune în circulație un «personaj», un erou care, confesîndu-se, povestindu-și întîmplările zilnice, năpăstuirile, eșecurile, definește o tipologie. Este din speța «păguboșilor», cum ar spune M.R. Parascivescu, pîndit de toate ghinioanele, cu destul umor însă pentru a-și persifla condiția precară, zăpăceala, deruta. El este acela care, aflat la o răsruce de cărări, pășește întotdeauna pe cea greșită («Greșit, foarte greșit cel din dreapta era / Adevăratul, adevăratul, marele drum, cică, / Și la prima răsruce/ m-am dăruit cu toată ființa/ celui din dreapta. Tot așa, / celălalt trebuia acum, celălalt...»), el este individul resemnat care transportă «nămol cu o căldare/ la femeile care fac nudism», el este cel din autobuz, înghiontit de moșul cu săpăliga, și așa mai departe. Sînt ipostazieri ale eroului tragic toate aceste reprezentări, dar un tragism care-și refuză solemnitatea, preferînd un stil familiar și dezeroizat.

Lirismul lui Sorescu descinde din marea curent înnoitor al realismului poetic și a fost apropiat de acela al poeziei lui Jacques Prévert, cu al cărui destin de poet popular vedește într-adevăr afinități. E o lirică a realului, a străzii, a cotidianului, dar știînd să se încarde de semnificații existențiale și transportînd un mesaj de gîndire.

La C.A.P.-Șona, toate solarele afectate de inundații au fost redată în circuitul normal al producției. Se replantează tomatele și încă în această vară vor fi recoltate mult apreciatele roșii de Șona.

MURĂȘULE,

Pe toată întinderea luncilor din Alba și Deva, mii de cooperatori au lucrat în ultimul timp fără întrerupere, pentru a asigura răsădurile necesare noilor culturi.

Aici, deocamdată, tractoarele se împotmolesc. Peste câteva ore vor veni oamenii cu sape și pământul se va supune.

Ing. Nicolae Botnăreanu de la C.A.P.-Crăciunel este acum bine dispus: măsurile luate vor asigura o recoltă bună.

«Pe culmea cea mai înaltă a Munților Carpați se întinde o țară mîndră și binecuvîntată între toate țările semănate de Domnul pe Pămînt». Cu această imagine — înscrisă secolul trecut de marele Bălcescu în a sa «Istorie a românilor sub Mihai vodă Viteazul» — căutam să recunosc aceste locuri minunate pe întinderea luncii Mureșului, între Alba și Deva. Dar privirile nu înlăneau, la început, decît pustiirea făcută de puhoaietele rîului răzvrătit. Mai apoi am început să văd gospodari, a căror pricepere și chibzuință o știam dintotdeauna, căutînd cu ochii înfrigurați — din înălțimea movilelor și colinelor — peticele de pămînt zvîntat în care să pătrundă din nou cu plugul și discuitoarele, în care să sădească din nou sămînță sau să cosească trifoiul și lucerna salvate și ajunse la maturitate.

Pe aceste locuri atît de mănoase în alți ani, oamenii pămîntului nu și-au îngenucheat voința, ci dimpotrivă...

CU CHIBZUIALĂ ȘI FĂRĂ ÎNTÎRZIERE

Îl privesc pe țaranul acesta din fața mea, nebărbierit, cu cearcăne, cu chipul crispat dar hotărît, și îmi dau seama că oricît de compromisă este aici recolta, el va face tot ce îi stă în putere să o salveze. Acum chibzuiește o clipă, doar o clipă, pentru că în momentul următor hotărăște:

«Legăm un tractor de altul și ocolim ochiurile de apă; cu două tractoare trebuie să meargă... Pînă miine se mai zvîntă în tarlăua din coastă și intrăm cu sapele».

A doua zi a fost întocmai. O sută de oameni au început a înconjura bălțile, răpindu-le pas cu pas pămîntul.

«Trebuie terminat prășitul. Pe unde nu

la coasă. Și oamenii au făcut ca circa 900 de ha cu trifoi să fie cosite, recolta fiind acum depozitată. 320 de tone așteaptă însilozate venirea iernii. Mă urc în vîrfurile dealului din apropiere. În față, în spate, în apropiere sau hăt, departe, sute de oameni ce doboară ca într-o trîntă lucerna înaltă. Cînd se va zvînta pămîntul, munca de aici va trebui să fie încheiată pentru a putea coborî cu toții la prășit. Dar nu toată lumea așteaptă zile «bune». La ferma Oarda mai sînt încă bălți. În zori de zi, tractoristul Ion Balaur era pe cîmp, discuinu coaja crăpată a ceea ce a fost pînă ieri fund de baltă. Terenul e încă moale, tractorul nu ascultă comenzile. Flăcăul se întoarce la întreprinderea de mecanizare și cere ajutor. Vlad Alexandru, alt tractorist, merge acum înainte, și cele două tractoare trag o singură discuitoare, înconjurînd cu prudență ochiurile de apă.

UN PREȘEDINTE FĂRĂ CRAVATĂ...

La C.A.P.-Cărpiniș, doar cîteva hectare mai erau neînsămînțate. Porumbul răsărit se prășește, sfecla de zahăr a primit și prașila a doua, via a fost stropită pe întreaga suprafață. Îl întîlnesc în mijlocul cîmpului pe inginerul Liviu Popa.

— Mai aveți rămîneri în urmă?
— Față de ce s-a putut face, nu.
— Cîți oameni aveți pe cîmp?
— Azi, peste o sută la prășit... Ieri au fost la fel.

Inginerul se arată încîntat:
— Să știți, am oameni unu' și unu'. Doar să știe de seară unde se merge și în zori sînt la cîmp. Azi dimineață, la ora cinci erau plecați din sat. La șase, capătul tarlalei era rămas în urmă. Uite, acum e trecut de amiază, vin cu șareta de la brigada aceea.

MURĂSULE INSTANTANEE ÎNTRE ALBA ȘI DEVA

de Petre ANGHEL

Fotografii de S. STEINER

se mai poate salva porumbul, vom semăna a doua oară... Anul acesta Mureșul ne-a fost dușman, același Mureș care ne-a dat apă pentru irigații. Trei zile de soare să avem — spune președintele C.A.P. din Simeria Veche — și facem minuni. Numai trei zile de soare».

La Direcția agricolă județeană nu se mai așteaptă trei zile. Statul major al cîmpului a orînduit urgența lucrărilor. Inginerul Emil Chirilă, directorul adjunct al Direcției agricole a județului Hunedoara, ne pune la curent cu situația de pe cîmp.

— S-au prășit pînă acum peste 800 de ha de porumb. Unde s-a putut intra cu tractoarele s-au prășit peste 700 ha de cartofi, alte 800 ha au fost lucrate cu brațele, cu sapa. S-au trimis probe din straturile calamitate la laborator, pentru a se ști cu ce culturi putem reînsămînța ogoarele. Sămînța e gata, dacă ne lasă vremea o punem de îndată sub pămînt. Acolo unde s-a putut pătrunde pe ogoare, oamenii și-au făcut drum cu sapa prin stratul de nămol uscat. La C.A.P.-Deva se prășește sfecla, se replantează legumele, la C.A.P.-Simeria s-au prășit sfecla și cartofii, la fel porumbul de pe 30 de ha. Totul trebuie organizat mai bine ca oricînd.

Trecem pe nesimțite hotarul în județul Alba. Apele nu și-au ales locurile peste care să se verse. Urmăresc Mureșul lătit, înnegrit de nămolul pe care l-a smuls malurilor doborîte. A plouat intens și după ieșirea din matcă, prima și a doua oară. S-au luat însă de îndată măsuri urgente. Apa a fost sorbită din bălți, lăsînd soarele să mingie scoarța pămîntului. O zi, două, nu s-a putut călca pe ogoare. Dar s-a ieșit

Nu vor să întrerupă prășitul și să mănînce. Mănîncă din mers. Mai e timp pentru mîncare, — îmi spun — dacă plouă iar... Vedeți, în grupul acela e și președintele Vasile Răceanu.

— Care dintre ei?
— Cel aplescat peste sapă. A lăsat biroul pentru zile mai bune, și-a luat nevasta și și-a cerut partea lui. La fel a făcut și magazionerul Nicolae Ursea: a cerut să i se repartizeze lui și celor din familie o parcelă pe care s-o termine pînă seara. Nici șoferul Ion Savu nu mai e astăzi pe camion.

Președintele Răceanu e în fruntea cooperativei de la înființare. Înțeleg că nu poate privi pasiv buruienile care înconjură porumbul. Dar nici ceilalți cooperatori nu se pot uita la el cu mîinile în sîn. Neamurile lui Radu și ale lui Plitea sînt cele mai numeroase. Cei doi brigadierii, Vasile Radu și Ion Nicoară, prășesc zi de zi, alături de neveste. Într-un asemenea zor, un om face mult pentru ogor.

Nu s-au lăsat mai prejos nici cei de la C.A.P.-Drașov, chiar dacă tractoarele n-au putut lucra din plin. Președintele Ilie Opreanu și inginerul Covaci Laszlo n-au așteptat cu mîinile în sîn, ci au început prășitul manual. La ora la care îi vizitam, sfecla de zahăr era gata în întregime; la fel o sută de hectare de porumb. «Chiar dacă n-o să avem recoltă așa cum ne pregătisem noi în primăvară, n-o să lăsăm să ne scape nici un bob din ce s-ar putea scoate și ne vom îndeplini obligațiile contractuale și la lapte, și la carne» — spun cooperatorii.

După cum am putut constata mai tîrziu, nu era vorba de o simplă afirmație. Cooperatorii de aici și-au încheiat livrările de

lapte și carne de miel, depășind chiar angajamentul inițial. Și planul de livrări la tineretul bovin a fost întrecut. Instructorul U.J.C.A.P. — tovarășul Toma Petru — ne-a vorbit cu un deosebit respect despre eforturile cooperativelor din Drașov.

...ȘI ALTUL CALM

Din păcate, în această emulație generală se întâlnesc, rar, e drept, și oaze de... Dar să lăsăm faptele să vorbească.

La C.A.P.-Reciu liniștea domnește și pe câmp, și la sediul cooperativei. Ziua e minunată pentru muncă, dar din cei 40 de cooperatori pe care se... poate conta au venit doar cițiva. Din șase tractoare, două odihnesc tocmai acum, când nevoia de ele nu se poate cîntări în bani.

— Ce au?

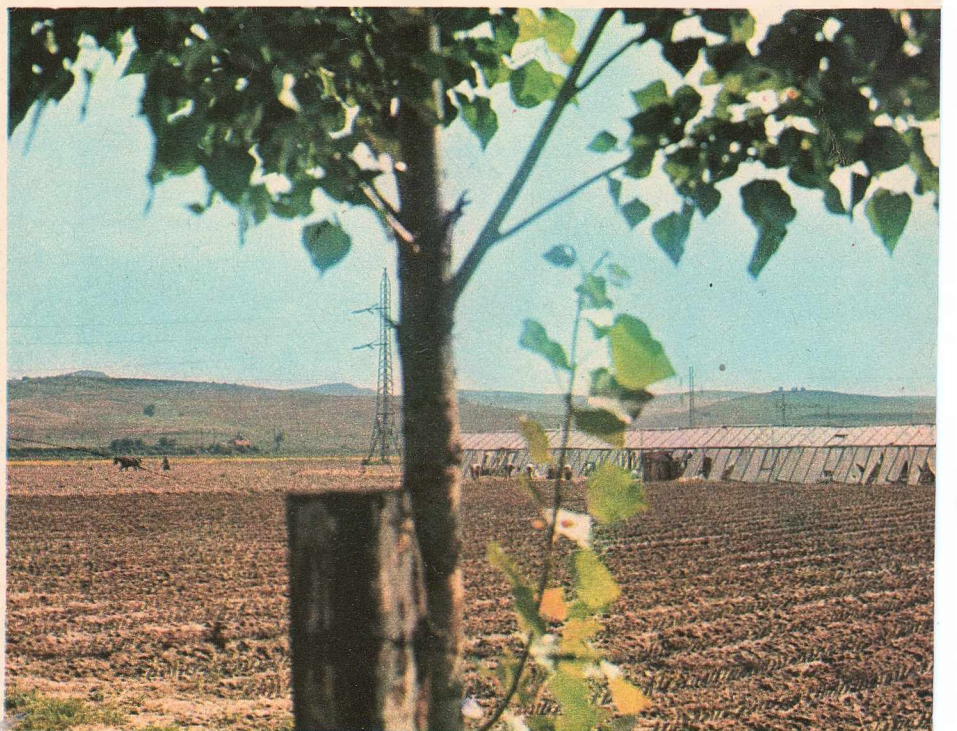
— Unul e fărîmat și altul n-are tractorist.

Președintele cooperativei, tovarășul Paul Acher, ne lămurește că rămănerile în urmă

MURASULE, INSTANTANEE ÎNTRU ALBA ȘI DEVA

Nu-i imaginea unei plimbări de agrement: pînă la repararea podului peste vadul Tirnavelor, cooperatorii — în drum spre tarlale — traversează riul cu lotca.

Bătrînul Ion Mărgineanu, de 96 ani, din Drimbar, comuna Ciugud, povestește că nici inundațiile din 1932 nu au făcut asemenea pagube. Dar tot el spune că niciodată în viața lui nu a văzut muncind norodul cu atîta sîrg. Și drept pildă ne-a arătat cum se repară grajdurile C.A.P.-ului, pe care le vedem în această imagine.

se datoresc apei de pe tarlale. Ar putea să aibă dreptate dacă n-am ști că nici finețele n-au fost cosite, iar porumbul răsărit nu e îngrijit cum se cuvine și n-a fost încă tratat cu ierbicide.

La ferma Cilnic din cadrul I.A.S.-Petrești consemnăm următoarea situație: e ora 13, o zi de muncă ideală, șefa fermei «pe puțin plecată pe acasă», economistul fermei e în concediu, un tractor e defect. La muncile de bază nu se poate intensifica ritmul — ni se spune — iar recoltatul finețelor a început abia acum: cu zece oameni.

Ar fi foarte bine dacă și conducerea C.A.P.-Gîrbova ar fi îngrijorată de numărul redus al cooperativelor care ies la muncă, pentru că numai 80 de oameni sînt o cifră neînsemnată față de cei înscriși. Deși cele 10 hectare de vie au fost plantate într-un ritm rapid, suprafețele de porumb, sfeclă

de Ioan GRIGORESCU

FENIX INFLAMABIL

— periplu japonez —

▲ *Gospodărește, cu grijă și migală, cooperatoarele din județul Alba plantează butașii de vișă altoită pe locul vechilor culturi de cartofi timpurii. Faima vinurilor de Alba nu va avea de suferit.*

▲ *Pe chipul cooperatoarelor din Crăciunel a reapărut zîmbetul. E firesc: totdeauna munca înfrînge raul și redă bucuria.*

▲ *Pămîntul acesta atît de urgisit de stihiiile naturii își reia acum infățișarea de «țară mîndră și binecuvîntată» — cum spunea Nicolae Bălcescu.*

▼ *De trei ori au fost inundate pămînturile C.A.P.-Mihalț. Și tot de trei ori țărani, cu mic cu mare, au refăcut și refac culturile.*

și cartofi întreținute pînă acum sînt încă sub posibilități.

* * *

Primăvara aceasta tîrzie, în care muncile au fost suprapuse iar culturile au întîrziat din cauze obiective, trebuie și poate să arate, o dată în plus, hărnicia oamenilor de pe Mureș. Exemplul majorității cooperatoarelor care s-au luptat pentru fiecare metru de pămînt arabil arată că oricît de vitrege ar fi condițiile, culturile pot fi salvate. Mai mult ca oricînd timpul trebuie exploatat și fiecare zi folosită din zori pînă în seară. Pentru recolta acestui an, o zi lucrată aduce binefacerile unei săptămîni, iar un ceas pierdut, prejudiciile unei întregi zile. Și oamenii, oamenii de pe aceste meleaguri, știu foarte bine acest lucru.

Unii afirmă că visul muncitorului de rînd japonez este să ajungă salariatul unei mari întreprinderi dintre acelea care îi pot asigura munca pe toată viața, cu o creștere de salariu la fiecare cinci ani, o gratificație anuală și o locuință plăcibilă în rate, cumpărată în contul pensiei de bătrînețe. Că fericirea lui constă în a munci cît mai mult pentru bunăstarea firmei și a nu mai pretinde nimic dacă poate dispune de o locuință de 24 metri pătrați pentru o familie de patru persoane, situată la o oră depărtare de locul de muncă, și, dacă este posibil, de o grădiniță pe balcon, fie și cît o batistă de mare, sau numai trei ghivece cu plante pe care să le îngrijească cu religiozitate. Că posesia televizorului, a mașinii de spălat rufe și a frigiderului, chiar într-o locuință fără apă curentă și fără canalizare, și certitudinea apropiatei izbîndiri a visului de a avea un automobil propriu îi reduc total spiritul de combativitate.

Toate acestea sînt idealuri simple, posibile și chiar realizabile. Dar atunci ce este dragonul acela din trupuri omenesc, cot la cot, umăr la umăr, alergînd în zigzag pe străzile Megalopolisului, cu pasul cadențat de țigăne? Și zidul de scuturi și bîte și căști de oțel, zidul acela din măști de gaze care privesc prin vizeta scuturilor ca niște animale marine încremenite pe uscat, zidul dur, cu bîte și bastoane de cauciuc în care dragonul izbește cu capul sau cu coada șerpuitoare prin exploziile de fum înecăcios al grenadelor lacrimogene? Tot vis, sau coșmar?

Tehnica luptei de stradă își are în arhipelagul nipon legile ei, pe măsura înclăștării forțelor, a intoleranței taberelor, a ciocnirii neînduplecate, pentru că cei ce se bat nu sînt decît descendenții samurailor din alte vremi de glorie apusă... Atunci trocurele se înfierbîntă, circulația e paralizată, se trag obloanele în fața vitrinelor și ferestrele se înlănțuie cu saltele. Demonstrații descind pașnic din metrouri, își asamblează bîtele din bambus care se innădesc prin mufe metalice ca niște undițe, își scot de prin traiste căștile de masă plastică, țigănele sau megalofanele portative și se adună la locul hotărît unde-i așteaptă la fel de «pașnic» poliția special instruită pentru lupta de stradă. Totul decurge «normal» pînă se înfierbîntă spiritele și ia formă dragonul săltăreț, curățînd totul în calea lui. Apoi urmează ciocnirea, și dacă zidul forței publice nu se sparge, dragonul se destramă, se risipește într-un imens furnicar omenesc care apelează la cea mai rudimentară și mai clasică armă a proletariatului ieșit în stradă: piatra de caldarîm.

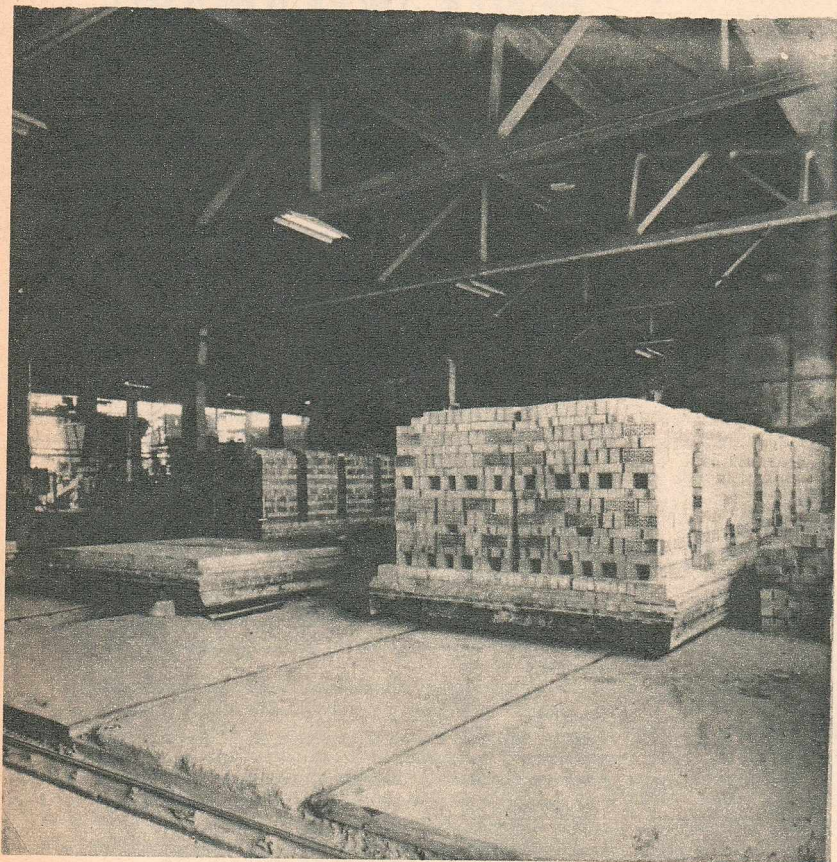
Spectacolul nu este o raritate, el poate fi văzut aproape zilnic, la căderea nopții, cînd într-o parte a orașului, cînd într-alta, bulversînd viața Megalopolisului și umplînd a doua zi coloanele marilor cotidiene cu rezultatele ciocnirii: acțiia morții, acțiia răniți, acțiia arestați... În timpul acesta, viața în celelalte cartiere se desfășoară normal, ca și cînd Megalopolisul n-ar fi zguduit decît parțial de convulsile mării umane înregistrate de seismografele politicii. Se demonstrează pentru orice și în orice mod. De la forma pașnică a protestului în stil «sit-down», «pe șezut», cu jalba-n proșap, la baricadă și asalt armat. Se demonstrează pentru drepturile tinerețului, contra războiului din Vietnam, pentru retrocedarea Okinawei transformată de Statele Unite în bază nucleară, contra speculei funciare, contra poluării aerului, contra scumpirii traiului etc.

Surprins în calea dragonului care atacă, te simți deodată vulnerabil, captiv într-o menhină sufocantă, incapabil să-ți păstrezi pasivitatea, și totuși nu îndeajuns de temerar pentru a te contopi în trupul miriapodului șerpuitor și a-ți acorda vocea cu strigătele guturale, smulse din gîtlejuri de gheara de fier a cadenței accelerate de țigăne. Totul fierbe, totul freamătă, panica rinjește galben ca în fața fitilului aprins al dinamitei gata de explozie.

Nicăieri n-am simțit o mai fascinantă tenație a luptei ca în mersul acestui dragon, în pasul lui alergător, în forța lui de șoc și de penetrație asupra taberei adverse. Se înalță baricade din mașini răsturnate, se ocupă clădiri oficiale și atacurile se repetă, succedîndu-se ca într-un meci al groazei în care este greu să știi de fiecare dată cine a fost învinsul și cine învingătorul, dar nu este de loc greu, privind perpetua reintrupare a dragonului, să prevezi a cui va fi victoria finală.

Cînd «obsesia muncii», de care s-a făcut atîta caz în tradiția japoneză, devine «obsesia luptei», buna-cuviință, respectabilitatea și surisul japonez se transformă în ceva ce n-a căpătat încă nume propriu. Acumulările latente izbucnesc exploziv, surescitarea colectivă ia foc sub combustibilul urii de clasă și atunci Megalopolisul trăiește marea sa spaimă, mai înfricoșătoare decît cutremurele, decît taifunul, decît amenințarea vulcanilor în erupție, a potopului și incendiilor. Totul se consumă fulgerător, în câteva ceasuri sau într-o singură noapte, apoi apar muncitorii de la întreținerea drumurilor și fac ordine în pavajul devastat, geamgii pun la loc geamurile sparte, și în urma dubelor negre ale poliției și a ambulanțelor sanitare apar autostropitorile, din cisternele cărora țîșnesc jerbe de apă curată. Lingîndu-și rănile, risipit prin cotloane, dragonul se mută în altă parte, pentru a regenera din propria-i cenușă și a ataca din nou, adevărat fenix inflamabil, banda rulantă a protestului de nestăvilit...

FABRICA DE SUB »PIETRICICA«

Pe o arie geografică ce cuprinde aproape o jumătate de țară sînt cunoscute produsele fabricii «ZORILE NOI» din Piatra Neamț: cărămizi, țigle, blocuri ceramice.

Fabrica a început să funcționeze în anul 1951, și de atunci s-a dezvoltat în mai multe etape, ajungînd să producă în 1970 de aproape 13 ori mai mult, în același timp lărgindu-și gama de sortimente și îmbunătățindu-și permanent calitatea producției.

De altfel, este și singura producătoare de țiglă din Moldova, cu o capacitate de producție peste 10 000 locuințe anual.

Diversificarea produselor i-a adus noi debușuri. Constructorii, apreciînd calitatea lor, solicită din ce în ce mai mult produsele acestei fabrici — ceramica, țiglele-inlocuitori de cărămidă, blocurile ceramice, corpurile pentru planșee (o noutate în materie de elemente de rezistență a construcțiilor cu mai multe nivele), blocurile și materialele pentru pardoseli etc. Ținînd seama de rezultatele obținute, de capacitatea acestui colectiv, Fabrica de produse ceramice din Piatra Neamț a fost aleasă ca etalon în organizarea științifică a producției în ramura mate-

rialelor de construcții. De asemenea, unitatea a experimentat unele măsuri pentru perfecționarea economiei, a introdus și aplicat pentru prima dată în sector normele cu motivare tehnică și este prima întreprindere care a aplicat sistemul nou de salarizare în județul Neamț și în ramura materialelor de construcții.

Prin colaborare cu institutele de proiectare și cercetări s-a realizat aici, pentru prima dată în țara noastră, cărămizile eficiente, superioare calitativ, cu o greutate specifică redusă, ceea ce ușurează mult sarcinile din construcții și permit caracteristici calitative superioare...

Fabrica de la poalele masivului Pietricica a contribuit la procesul de ascensiune economică a orașului prin construirea locuințelor, creșelor, casei de cultură, alimentarea cu apă a cartierului din jurul său, care se dezvoltă pe zi ce trece, văzînd cu ochii.

Fabrica participă la întrecerile pe ramură și în repetate rînduri a cîștigat drapelul de întreprindere fruntașă, fiind evidențiată fără întrerupere.

C. VALERIU
„Flacăra” publicitate

UZINA DE REPARAȚII GALAȚI

BD. Gh. COȘBUC Nr. 256
TELEFON 1.58.30—1.58.31

EXECUTĂ:

● Mașină de punctat electrică

● Remorcă monobloc pentru transportat încălțite cu struguri din vii, cu distanța minimă între rînduri de 1,5 m și 3 metri, precum și remorcă pentru transportat încălțite cu fructe.

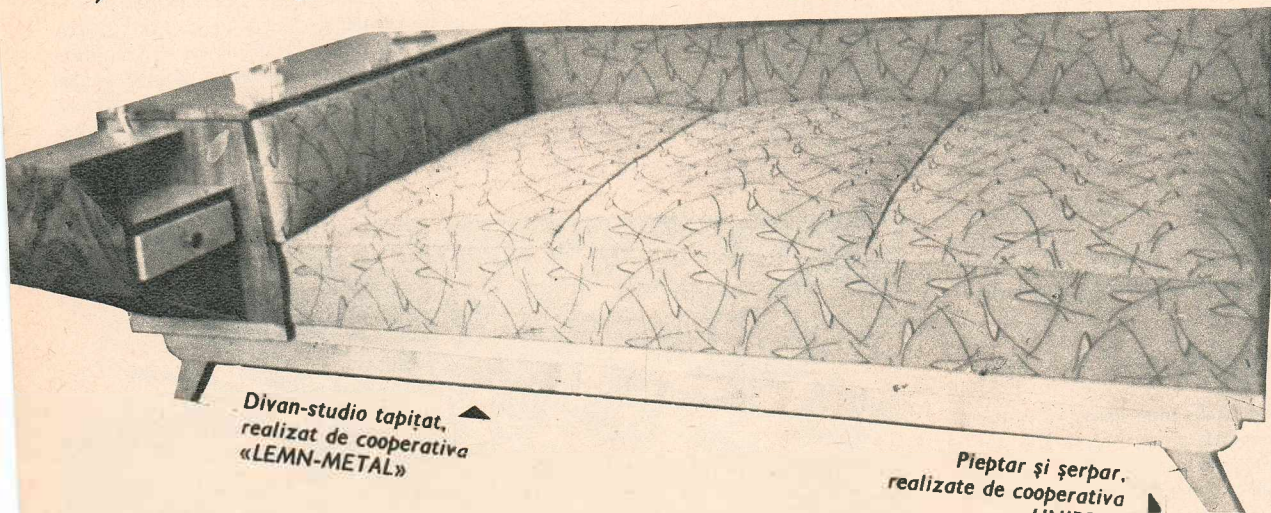
● Ridicător hidraulic monobloc

● Nicovale pentru forjă tip 63 kg, 100 kg și 150 kg

**UNIUNEA JUDEȚEANĂ
A COOPERATIVELOR MEȘTERUGĂREȘTI
BISTRITA-NASAUD**
Str. Armata Roșie nr. 23, telefon 838
Cont. vir. 4074020
PĂSTREAZĂ O BUNĂ TRADIȚIE MEȘTERUGĂREASCĂ

**COOPERATIVA «UNIREA» ȘI COOPERATIVELE «LEMN-METAL»,
SUBORDONATE UJCM-BISTRITA,
SI-AU CÎȘTIGAT UN EXCELENT PRESTIGIU
PRIN PRODUCEREA UNOR BUNURI
DE LARG CONSUM
CARE CORESPUND DEOPOTRIVĂ
AL SORTIMENTELOR,
DIN PUNCT DE VEDERE AL CALITĂȚII,
AL PREȚULUI DE VÎNZARE REDUS.**

**UNIUNEA
UJCM
BISTRITA
LEMN-METAL**

Divan-studio tapitat,
realizat de cooperativa
«LEMN-METAL»

Pieptar și șerpar,
realizate de cooperativa
«UNIREA»

BIHOREANA

ÎNȚEPRINDEREA DE INDUSTRIE LOCALĂ
ORADEA, PIATA CETĂȚII Nr. 18
TELEFON 1-62-61 - C.V. 046008 B.N.R.S.R. ORADEA

PRODUSE DIN:
METAL-CAUCIUC-CHIMICALE-LEMN

**PRIN ÎNFIINTAREA
DE NOI SECȚII,
ÎNȚEPRINDEREA
ORADEANĂ
ȘI-A SPORIT
ȘI DIVERSIFICAT
MULT PRODUCȚIA,
A CĂREI CALITATE
A CRESCUT
DE ASEMENEA
NECONTENIT.
PRODUSELE
ÎNȚEPRINDERII
BIHOREANĂ
SÎNT APRECIATE
ÎN PREZENT
NU NUMAI
DE CONSUMATORII
DIN ȚARA
CĂȘI ȘI PE MULTE
PIEȚE EXTERNE;
SUEȚIA, NORVEGIA,
MAROC, ISRAEL,
SIRIA, URSS. ETC.**

Au trecut mai mult de doi ani de la prima transplantare a inimii. Bilanțul celor circa 150 de pacienți asupra cărora s-au efectuat pînă în prezent transplantări ale inimii demonstrează că problema grefelor este încă spinoasă. Iată de ce tot mai mulți specialiști sînt de părere că există...

... O SOLUȚIE
MAI BUNĂ
DECÎT GREFELE:

REGENERAREA

Fenomenul regenerării este cunoscut din cele mai vechi timpuri. Știați că încă Aristotel se interesa de acest proces uimitor datorită căruia «coada șopîrlei, o dată ruptă, crește la loc»? Réaumur (1683-1757) a descris refacerea piciorului la raci. Spallanzani (1729-1799) a studiat procesul regenerării la melci și tritoni.

Termenul de «regenerare» apare abia în 1744, în cărticica «Memorii în legătură cu istoria unei specii de polipi de apă dulce cu miini în formă de coarne» a elvețianului A. Trembley, care descrie experiențele sale pe hidra de apă dulce. Tîind în două părți egale astfel de animale, fragmentele au refăcut în întregime hidra! În segmentul care avea gură s-au regenerat picioarele, iar în cel prevăzut numai cu picioare a luat naștere un nou orificiu bucal.

TAINA SALAMANDELOR

În cei peste două sute de ani care au trecut de la descoperirea făcută de Trembley s-au acumulat numeroase date asupra capacității unor animale de a-și regenera părțile pierdute ale corpului și chiar un organism întreg din fragmentele lui. S-a constatat astfel că fenomenul nu se manifestă în aceeași măsură la toate ființele vii. În general, cu cît urcăm mai sus pe «scara zoologică» cu atît capacitatea de regenerare scade. Doar animalele nevertebrate își pot regenera, în totalitate, organismul. La buretele-de-mare, pe numele său «oficial» Euspongia officinalis, dintr-o fărîmă cît de mică se reface un animal întreg, care seamănă aido-ma cu «prototipul». Meduza își poate regenera tentaculele amputate, ca și gura sau faringele extirpate experimental. La hidra obișnuită de apă dulce, din orice parte tăiată crește un organism matur. Fragmentată în 10-20 de bucăți, din fiecare segment se va forma o hidră avînd cavitate digestivă și tentacule în jurul orificiului bucal. La fel, orice «bucată» de planariu dă naștere unui nou vierme. Planariul își poate reface numai dintr-o cecime de corp un organism întreg, avînd forma tipică a acestui vierme plat, cu intestin, sistem nervos și mușchi!

Moluștele au și ele o capacitate de regenerare remarcabilă: caracatița își reface un braț tăiat, melcii își regenerază picioarele, coarnele și chiar capul.

La insecte și la crustacee încep să apară restricții: miriapodele și arahnidele nu-și pot reconstitui picioarele sau antenele decît în anumite condiții.

Dintre nevertebrate, tritonii și salamandrele sînt binecunoscute pentru proprietatea de a-și regenera coada sau picioarele. Experimental, s-a demonstrat că se pot îndepărta succesiv pînă la 700 fragmente din

corpul unui triton, acesta refăcîndu-se la loc! Broaștele și peștii nu posedă această capacitate decît în primele lor stadii de viață — broasca numai în faza de mormoloc, de pildă.

NOU-NOUȚ DIN 7 ÎN 7 ANI!

La vertebratele superioare — la mamifere — posibilitățile de regenerare sînt și mai limitate, dar ele există totuși. Este vorba mai ales de regenerarea consecutivă unor distrugerii fiziologice parțiale. Numeroase țesuturi glandulare, ca pancreasul, se refac în mod natural. Rinichiul-pereche rămas în urma extirpării celui alt prezintă o hipertrofie compensatoare, această mărire de volum fiind destul de apropiată de fenomenul regenerării. În decursul vieții, în mod permanent pier celule de la suprafața pielii, celule ale membranelor care căptușesc pereții tubului digestiv, respirator, urinar; se nasc noi celule.

Părul și unghiile se refac neconținut. În corpul nostru mor și se regenerază 125 milioane de celule pe secundă! În plus, în fiecare zi se distrug 350-400 miliarde de globule roșii, viața unei hematii nede-pășind 120 zile. Durata maximă a unui fir de păr este de 9-10 ani, dar cele mai multe fire nu trăiesc decît 5-6 ani. În medie, înnoirea unor părți bine delimitate din corpul nostru se produce total în 7 ani; deci, în decursul unei vieți de 70 de ani, regiunile respective se schimbă complet de zece ori!

Dar și în cazuri patologice intervine regenerarea. Se știe bine că atunci cînd se produce o fractură, organismul singur «prepară» substanțele necesare pentru a forma țesutul osos ce va înlocui lipsurile și va «lipi» fragmentele. În osteomieliță, boală care se manifestă printr-o supurație și atrofie a măduvii osoase, chirurgul extirpă osul bolnav, lăsînd numai periostul — o teacă fibroasă care înconjură osul. Încetul cu încetul, organismul produce substanțele necesare pentru formarea unui os nou.

NEBĂNUITE FORȚE DE REZERVĂ

Încă în urmă cu 70 de ani, la ședința festivă a Academiei militare de medicină, — pe atunci cel mai mare institut de medicină din Rusia — biologul V.V. Podvisoički vorbea despre «Forțele de refacere ale organismului și importanța lor în lupta împotriva bolilor». Cuvîntarea conținea unele constatări interesante. Dacă la animalele superioare nu are loc regenerarea părților exterioare, proeminente, ale corpului, în schimb numeroase organe interne își pot reface volumul, structura și funcția după ce au

fost distruse aproape în întregime.

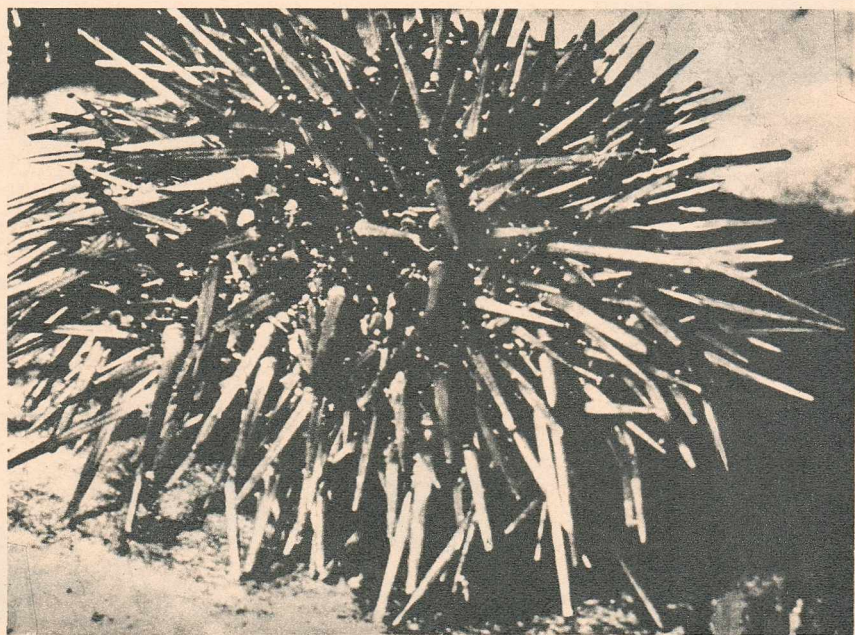
În ce privește intensitatea proceselor de regenerare la mamifere, recordul îl deține ficatul. Se pare că anticii au intuit această calitate uluitoare. Eschil scria în «Prometeu înălțuit»: «...Și el trimise asupra lui un vultur cu aripile întinse și vulturul mîncă ficatul său nemuritor, iar ficatul se refăcea noaptea în măsura în care vulturul cu aripile întinse îl sfîșia în timpul zilei»...

Maister, un discipol al lui Podvisoički, a extirpat trei sferturi din ficatul unui iepure. După un timp, pătrimea rămasă s-a regenerat, crescînd pînă la volumul inițial. S-a arătat apoi că în condiții speciale și alte organe vitale posedă capacitatea de a se regenera.

Uneori și în unele cazuri regenerarea apare spontan. Alteori ea trebuie stimulată. Tocmai pe această «regenerare artificială» se pune accentul astăzi, ca pe o metodă capabilă de a concura transplantarea organelor. În acest sens, savantul francez profesorul J. Hamburger, reputat specialist în grefe renale, declara la un concurs recent: «În jurul anului 2150, în loc să schimbăm rinichiul bolnav vom reuși să determinăm organismul să fabrice el însuși un alt rinichi!»

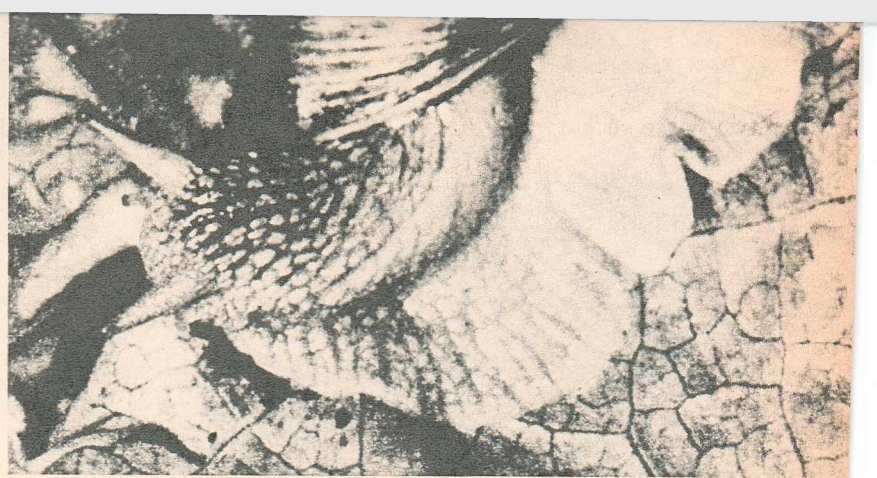
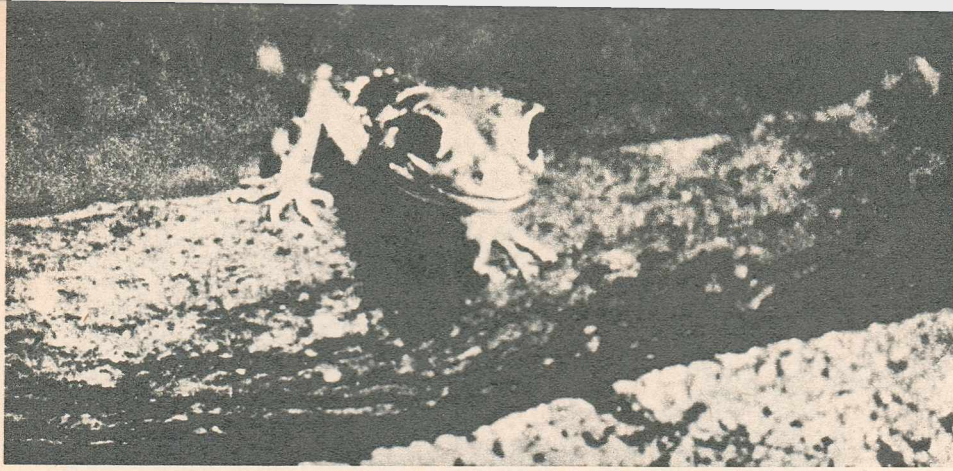
Iată, într-adevăr, una dintre marile promisiuni ale medicinei.

Dr. E. ROȘIANU

Acele două specii foarte înrudite ascund un mister al naturii: regenerarea. De ce ursul-de-mare (sus) nu-și reface extremitățile pierdute, iar steaua-de-mare (jos) reușește această performanță? Cînd se va ști cu exactitate răspunsul la această întrebare se vor deschide perspective nebănuite medicinei umane.

«Brosca» cu aspect ilar (cu denumirea științifică gecko) își reconstituie la fel de ușor coada amputată, ca «melcul codobelc» coarnele. Din păcate, la vertebratele superioare, și în special la mamifere, posibilitățile sînt mult mai limitate. Dar nu absente. În plus, se cunosc substanțe — și se descoperă mereu altele noi — care stimulează procesele regenerative și la om.

CERCETĂRI ROMÂNEȘTI

VOM PUTEA DETERMINA ORGANISMUL SĂ-ȘI REFACĂ ORGANELE DISTRUSE!

Interviu cu prof. dr. docent EMIL REPCIUC, Institutul medico-farmaceutic din București

— S-a vorbit mult despre grefe în ultimii ani. Multe speranțe au fost puse în acest act revoluționar din istoria medicinei. Dar au venit eșecurile și decepțiile. Poate nu întimplător, paralel cu încercările care se fac acum pentru perfecționarea transplantărilor, a tolerării lor de către organism, s-au înmulțit experiențele care caută o soluție nouă: stimularea regenerării organelor, a refacerii lor într-un mod cât mai apropiat de sensul străvechiului adagiu latin «*restitutio ad integrum*».

— Ideea nu este nouă. Ea a apărut multor biologi ca o rezolvare ideală pentru «*repararea*» organelor distruse. A fost descoperită astfel o mare varietate de substanțe denumite «mitogenetice», adică în stare să determine înmulțirea celulară. Nu mă refer la substanțele care provoacă proliferarea anormală, canceroasă, a celulelor, ci la cele care administrate rațional pot produce o înmulțire controlată a celulelor. Unele dintre acestea au căpătat o întrebuințare practică și în lumea vegetală. Substanțe ca giberelina, de pildă, adăugate la pământul în care cresc plantele, stimulează creșterea, vegetația devenind foarte bogată, ca urmare a proprietății sale de a grăbi creșterea și înmulțirea celulelor.

CHEIA PROBLEMEI

— Așadar, cheia problemei constă în găsirea unor asemenea «magicieni»-stimulatori care să regenereze celulele distruse dintr-un organ...

— Substanțele care provoacă regenerarea organelor la animale mai trebuie încă studiate și precizate. În ce privește locul unde se produc aceste substanțe, se cunosc unele lucruri. S-a constatat, de pildă, că înmulțirea celulelor ficatului este mai vie acolo unde ficatul a fost tăiat și există celule hepatice distruse. Plecînd de la această constatare s-au făcut numeroase experiențe. Iată una dintre cele mai elocvente. S-a provocat o mare distrugere de celule, lipsind o parte a ficatului de hrana adusă o dată cu singele. În asemenea împrejurări, partea de ficat care se nutrește normal a început să regenereze... și regiunea cealaltă.

Este interesant de remarcat că în cazurile în care s-au îndepărtat de la bun început celulele distruse, regenerarea a căpătat proporții reduse; dacă însă ele au fost lăsate pe loc, regenerarea a fost mult mai intensă, celulele înmulțindu-se în număr foarte mare.

O «PREMIERĂ MONDIALĂ» ROMÂNEASCĂ

— Se poate năzui la descoperirea unei «chei universale» care să stimuleze formarea oricărui țesut viu? Cu alte cuvinte, substanțele mitogenetice sînt universale? De exemplu, substanțele extrase din ficatul unui animal ar

putea determina înmulțirea celulelor și la animale de altă specie?

— Cercetările întreprinse de oamenii de știință promit să dea un răspuns la această întrebare și, totodată, să precizeze natura intimă a acestor substanțe. Pînă la descoperirea unui asemenea «panaceu», experimenterii folosesc cele mai variate substanțe, uneori cu rezultate extraordinare. Semnificative sînt, din acest punct de vedere, experiențele prof. Tiberiu Maroș și dr. Ludovic Sereș Sturm de la catedra de anatomie a Institutului medico-farmaceutic din Cluj. Autorii au utilizat pentru stimularea regenerării hepatice mai multe metode. Una dintre ele reprezintă o «*premieră mondială*»: s-a introdus oxigen în peritoneu, constatîndu-se că acest «gaz vital» exercită o acțiune favorabilă asupra proceselor de refacere a țesutului hepatic. În același scop, s-au dovedit utile și extractele de ficat (hidrolizate hepatice), acizi humici obținuți din lignit, pulberi de carbon, extracte vegetale (Mellilotus officinalis, Cynara scaly-mus), seleniu anorganic, vitamine (vitamina E) etc.

— Ce alte procedee au fost folosite de școala românească pentru stimularea proceselor regenerative?

— Ficatul a stimulat și pe alți cercetători să-l... stimuleze. Prof. dr. Victor Preda, membru corespondent al Academiei, a reușit la Cluj o experiență spectaculoasă: a cultivat în eprubetă două fragmente de ficat provenite de la un donator sănătos și de la un altul cu ficatul în plin proces regenerativ. Prin această metodă, aplicată pentru prima oară în știință, cele două fragmente au fost «obligate» să se sudeze într-un singur corp, rezultînd un ficat unic, hibrid. Cercetările au stabilit că fragmentele de ficat au «colaborat» fructuos: cel normal a acționat ca un donator de elemente de regenerare, iar fragmentul alipit a stimulat diviziunea celulară.

— Ați publicat și dv. lucrări care sintetizează experiențele făcute în acest pasionant domeniu al medicinei...

— S-a crezut multă vreme că acumularea de substanțe lipidice în ficat este nocivă. Experiențele efectuate împreună cu doctorii E. Ionescu și I. Banu au demonstrat că numai unele substanțe grase exercită o acțiune vătămătoare asupra ficatului. Altele (ceridele, steridele, gliceridele, grăsimile neutre și acizii fosfatidici) au un rol favorabil, o acțiune mitogenă. Față de numeroasele necunoscute ale acestui proces complex, orice contribuție care vine să elucideze măcar o fațetă a problemei este binevenită.

Consider că importanța practică a cunoașterii proceselor regenerative este uriașă. Descifrînd secretele regenerării, omul va putea interveni activ în acest proces. El va determina organismul să-și «fabrice» alte organe în locul celor distruse prin accident sau boală, ca și în locul celor a căror bună funcționare a fost tulburată. Ce minunate perspective!

PRIME REZULTATE ÎNCURAJATOARE

SPRE REGENERAREA DINȚILOR? ȘI NICI ȚESUTUL NERVOS NU ESTE TABU. . .

Cercetători din lumea întreagă investighează cu febrilitate uimitoarele posibilități pe care le-ar deschide tehnica regenerării aplicată pe scară largă la om.

Primele rezultate sînt încurajatoare. Iată câteva dintre ele, de dată foarte recentă.

O echipă de specialiști sovietici conduși de Lev Polejaev, directorul laboratorului de morfologie experimentală al Institutului de biologie al Academiei de Științe a U.R.S.S., a obținut performanțe care frizează «science-fiction». Osul cranian distrus nu se regenerează în mod normal. Porțiunile care lipsesc trebuie înlocuite cu materiale artificiale sau oase transplantate, care nu sînt întotdeauna perfect tolerate. Or, s-a dovedit că o pudră de oase impregnată cu singele bolnavului stimulează regenerarea craniului. Metoda, pusă la punct de Polejaev pe animale, a fost aplicată și la om, cu succes, în operații făcute la Moscova de L.S. Kovalevski, la Harkov de V.S. Strebkov.

Dar să abordăm și un domeniu mai banal, care însă interesează un număr uriaș de bolnavi: caria dentară. În locul plombelor «clasice», Polejaev preconizează o «pudră de dentină», care, introdusă în măsea, stimulează regenerarea țesutului normal. La fel, un «extract de gingie» ar regenera țesutul acesteia, experiența constituind o speranță că paradentoza va putea fi vindecată în curînd radical.

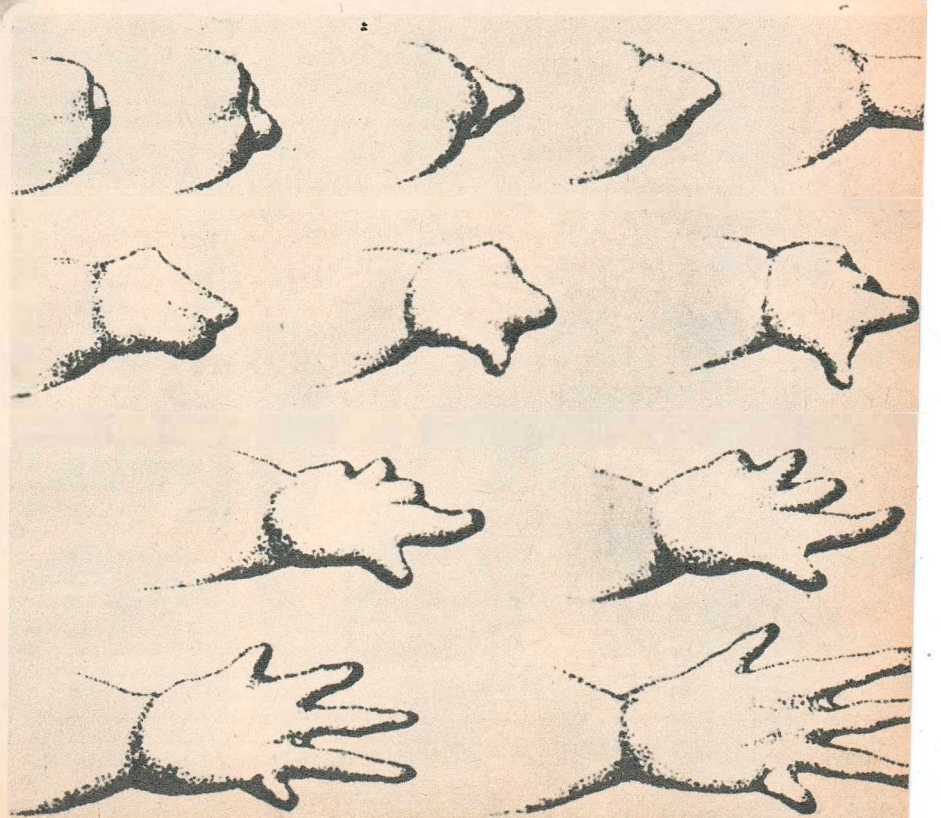
Experiențe de regenerare a fibrelor musculare cardiace au fost întreprinse în numeroase țări. Profesorul A.N. Studitski a transformat în realitate legenda păsării fenix — reînviată din propria-i cenușă. Fragmente de mușchi cardiac provenite de la embrionii de găină au fost inițial cultivate pe membrana unui alt embrion. Din fiecare «firicel» a crescut apoi un model redus al mușchiului părinte.

Mult timp s-a crezut că celulele nervoase sînt «tabu» în materie de regenerare, și tocmai această caracteristică le deosebea de toate celelalte țesuturi ale organismului uman.

Surpriză: medici americani au izolat din glandele maxilarului inferior al șoarecilor o substanță capabilă de a stimula regenerarea țesutului nervos. Pentru obținerea unei cantități de numai 0,003 grame din această prețioasă substanță au fost utilizate glandele de la peste o mie de șoareci. Nimic nu împiedică însă ca miine să se poată obține pe cale sintetică un astfel de stimulator, și apoi...

Deoarece nu dorim să ne aventurăm în domeniul literaturii științifico-fantastice, ne vom încheia fraza limitîndu-ne la relatarea realizărilor de azi.

Regenerarea în acțiune: creșterea labei posterioare a unei salamandre.

Primi dintre
inginerii constructori
promoția-București 1970
alături de
profesorul de ieri,
«colegul» lor
de acum înainte.

În 1969 au absolvit institutele de învățămînt superior 16 897 de studenți:

— Dintre 231 absolvenți repartizați la Ministerul Industriei Metalurgice, nu s-au prezentat la posturi 68.

— La Ministerul Industriei Materialelor de Construcții, din 171 de posturi nu s-au ocupat 36.

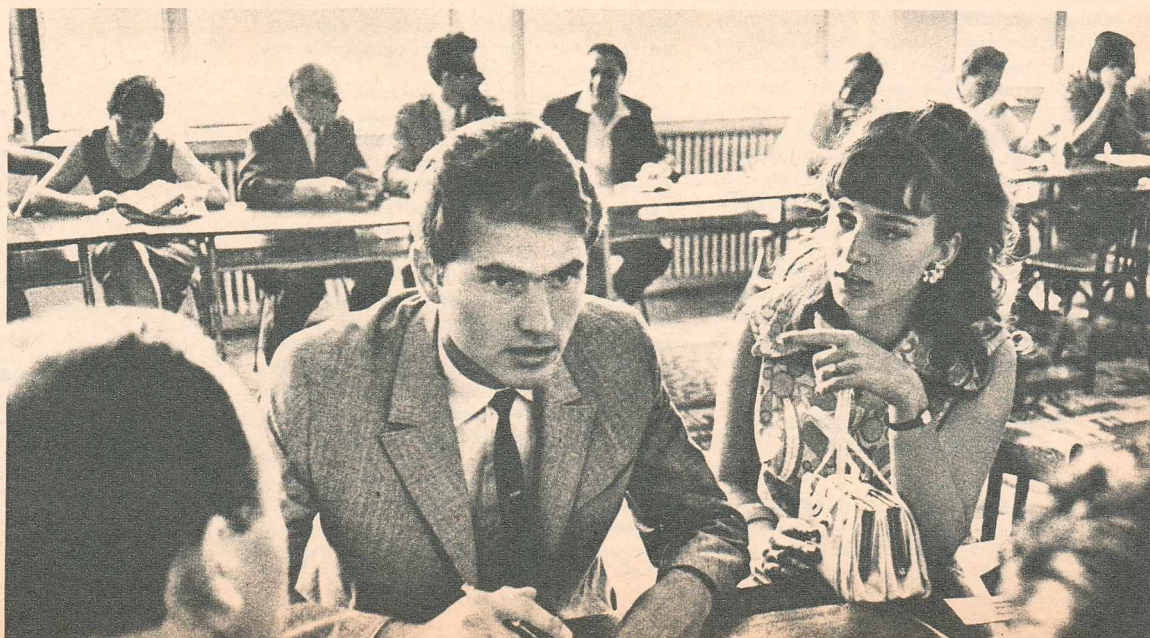
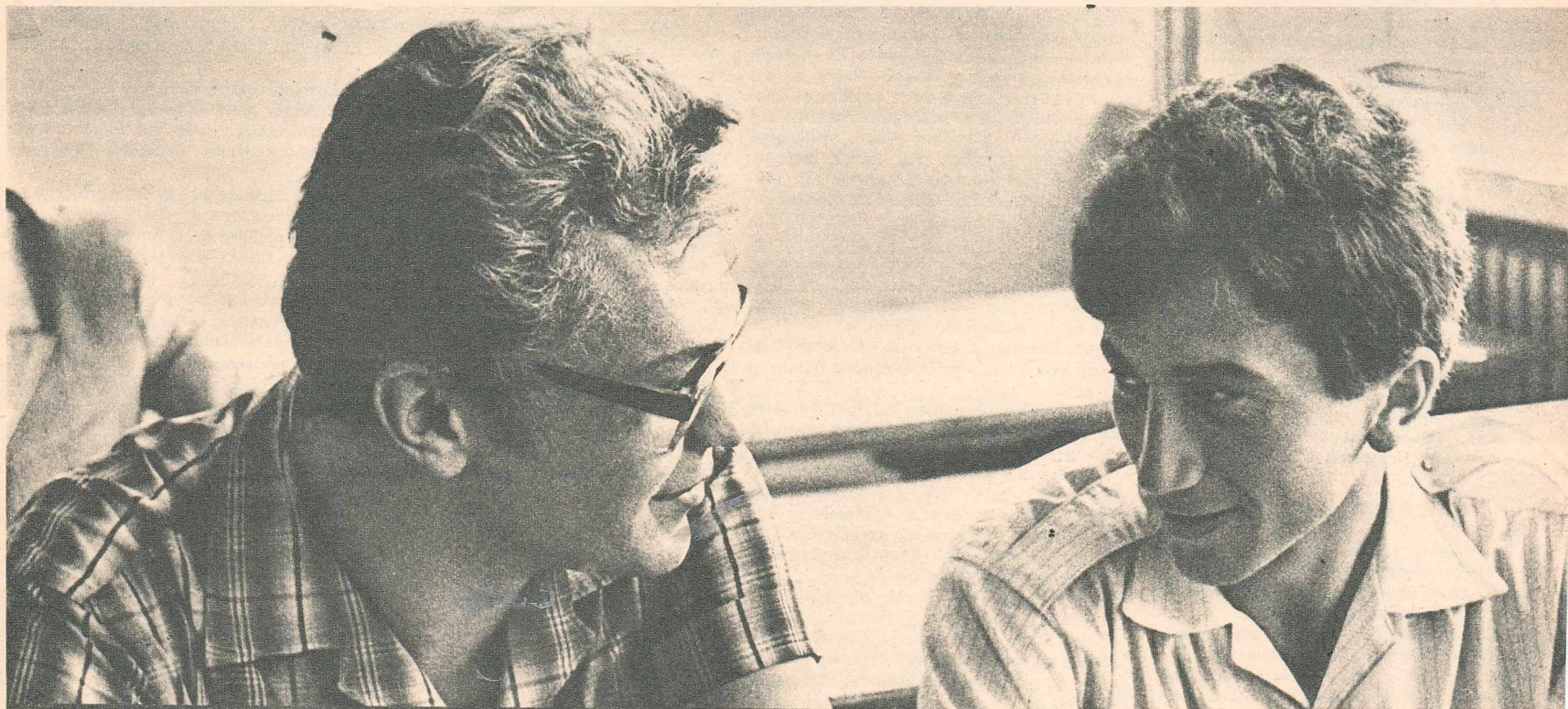
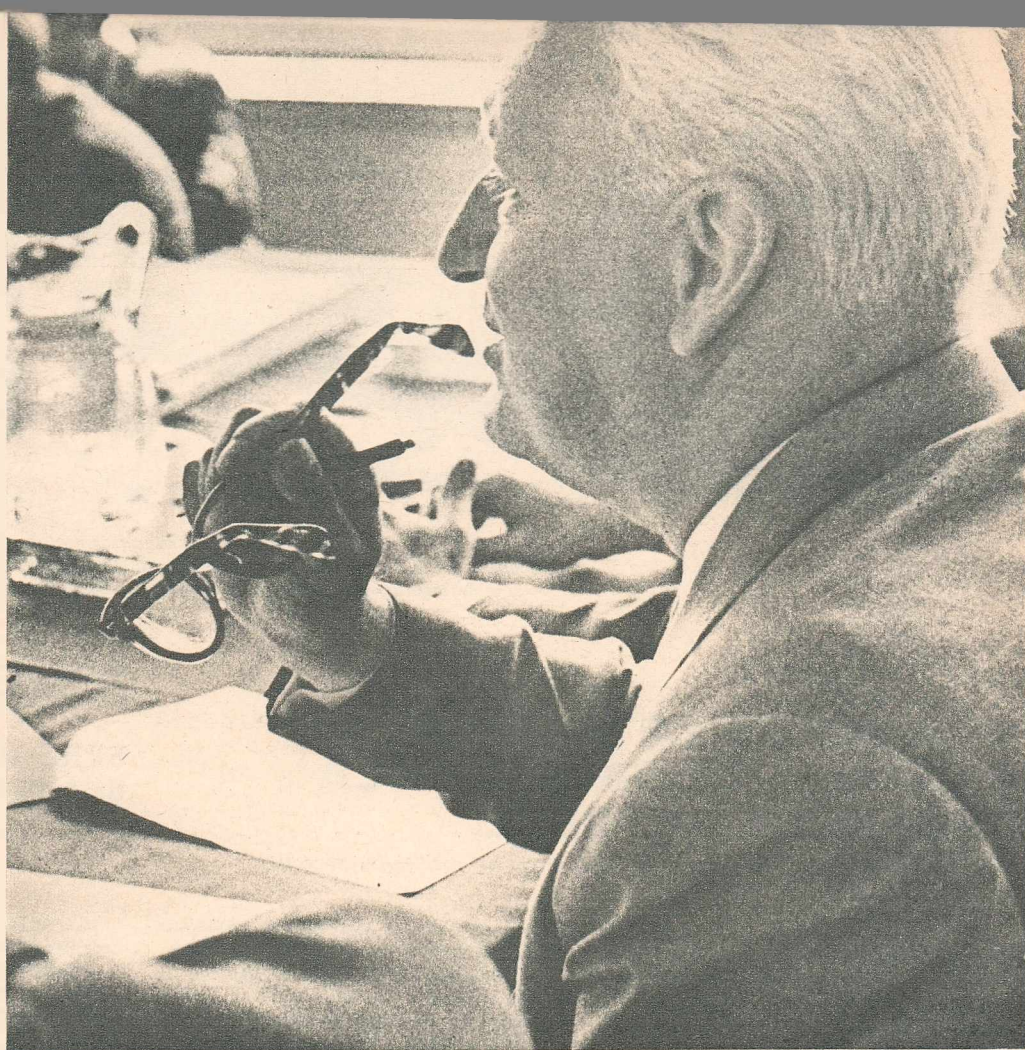
— La Ministerul Agriculturii și Silviculturii, din 2 464 posturi nu au fost onorate 269.

— Din 5 476 posturi de profesori la licee și școli de cultură generală au rămas disponibile, prin neprezență, 1 206.

În 1970, promoția institutelor de învățămînt superior totalizează aproximativ 18 000 de absolvenți:

— Posturi neocupate = 0.

(Pînă în prezent. Să sperăm că și în viitor.)

MOMENT UNIVERSITAR-1970

de Viorica CIORBAGIU și Iuliana POP
Fotografii de S. STEINER

«Eveniment la scară redusă» — așa s-ar zice judecând la prima vedere. Și totuși, ceea ce s-a petrecut zilele acestea cu 18 000 de tineri... Tot atâtea mame și tot atâtea tați își vor fi anunțat probabil cunoșcutii cu reținută fală: «Băiatul meu a ieșit inginer»; «Fata mea a ieșit doctoriță» etc., etc. Așadar, 18 000 de ingineri, medici, profesori... Promoția 1970 care pornește în viață, cum se spune. Cu alte cuvinte, un nou și tumultuos izvor de inteligență, care se revarsă în fluviul de energii creatoare ale României. Iată deci că evenimentul ne interesează pe toți.

BUCUREȘTI: tot aici — peste zece ani

Amfiteatrul I₂ a fost pînă mai ieri o sală de curs oarecare. Pentru cei 150 de absolvenți ai Facultății de construcții din București, această alăturare de cifre a căpătat însă, de curînd, o semnificație particulară. Aici li s-a adresat prima oară prof. ing. Alexandru Gheorghiu — decanul facultății — cu formula «drăgi colegi». Aici, în amfiteatrul I₂, și-au dat întâlnire peste zece ani. Și oricît de nesentimental, nu-ți poți reprimă un fior de emoție cînd asisti la acest «bun rămas». Emoția nu provenea din vreo neliniște față de perspectiva profesiei. Nu. După cum a reieșit din situația încheiată la acest final, seria de ingineri constructori de la București este printre cele mai bune din ultimii ani. În afara celor trei absolvenți cu diplomă de merit, promoția 1970 evidențiază multe alte virfuri: 15 medii de zece la examenul de stat; 64 de medii peste nota opt — care se referă la toți anii de studii. Prezența numeroșilor delegați ai ministerelor, consiliilor populare județene, institutelor de cercetări și proiectări, a atestat o dată mai mult valoarea profesională a tinerilor ingineri, care, pe drept cuvînt, erau disputați. «Numai că de rîndul acesta ei, absolvenții, vă aleg pe dv.». Și ca o confirmare, parcă, a precizării sale, decanul facultății a avut o surpriză prilejuită de însuși șeful promoției — Ionița Mircea Valeriu, care fusese «hărăzit» să rămînă în învățămînt și care a spus — nu! Conform prevederilor Decretului Consiliului de Stat privind repartizarea în producție a absolvenților învățămîntului superior, ordinea mediilor conferă prioritate în preferințe. Așa că, peste ușoara dezamăgire a foștilor săi profesori, ing. Mircea Valeriu Ionița a ales activitatea de cercetare în construcții.

Din sala unde a avut loc festivitățile de repartizare, Anne-Marie Botescu a ieșit pur și simplu sărînd într-un picior: se întorcea acasă, la Tîrgoviște, în orașul ei, după dorința părinților, după chemarea propriei sale inimi. «O să am atîtea de făcut!» (reverie nerăbdătoare — iată o alăturare de cuvinte pe care o găsesc proprie în acest caz). Nicolae Preoteasa e din Tg. Jiu. Voia să se întoarcă acolo. Și s-a întors.

Mihalache Păun și Ecaterina Păun (fostă Dobrițan) alcătuiesc, din astăzi toamnă, o familie. Pentru luna septembrie așteaptă un copil. Firește, nici vorbă nu era să se despărță cei doi soți. Și nu s-au despărțit. Grație aceluiași griji, pe care prevederile recentului Decret a legiferat-o.

Dintre toți cei 150 de absolvenți ai Facultății de construcții bucureștene, nici unul n-a fost obligat să solicite condiții speciale din motive de boală. «Sînt, spre binele tuturor, o promoție de ingineri sănătoși», remarca asistenta Ileana Slătineanu. Apoi, cu evidentă duiosie: «Parcă-i mai vîd în anul întîi!».

Promoția de ingineri sănătoși — spunea mai mult decît sensul strict al vorbelor. Aș traduce astfel: «Aveți încredere. Vă trimitem 150 de specialiști în construcții, care hotărînd să înceapă cei dintîi lucrul, dintre absolvenții acestui an, au știut bine dimensiunile răspunderii lor. Dacă sar peste ultima vacanță, acesta nu-i un act gratuit...»

CONSTANTA: «Pedagogii noștri nu sînt mai prejoși»

Pe marginea datelor cuprinse în tabelul alăturat am avut dintîi o discuție cu tovarășul Gh. Paizi, director general în Ministerul Învățămîntului, care a conchis: «În ultimii ani, procentul cel mai mare de abdicări de la posturi l-au deținut profesorii de diverse specialități». Am continuat această discuție la Institutul pedagogic din Constanța cu prorectorul Vladimir Robu, cu decanul Facultății de filologie, Ion Bădică, și cu asistenta Alexandrina Novac.

«Cazurile de neaprezentare a absolvenților noștri la locurile de muncă pot fi numărate pe degete. Anul trecut, doar vreo doi-trei, repartizați în județele Maramureș și Suceava, au rămas prin Constanța să-și găsească vreun rost» (prof. Ion Bădică). «Să nu considerați spusele noastre drept o justificare sau intenția de a apăra prin orice mijloc reputația institutului. Există un motiv obiectiv: majoritatea profesorilor proveniți de la institutele pedagogice urmează în continuare cursurile facultăților de la univer-

sitate. Or, pentru asta e neapărat necesar să fie încadrați în învățămînt» (prof. Vladimir Robu).

«Mi se pare nedrept ca la repartizarea în producție, chiar primul clasat ca medie de la un institut pedagogic să-și aleagă postul după cel din urmă clasat dintre absolvenții unei facultăți de cinci ani. În general, se menține un fel de dispreț nejustificat pentru forma de învățămînt post-liceală cu durata de trei ani. Mentalitatea că la institutele pedagogice nu se face carte n-are nici un suport real» (asistenta Alexandrina Novac).

«Dacă tot este vorba despre exigență, mi se pare că uneori ea nu funcționează normal (nu zic peste limitele obișnuite), fiindcă survin dispoziții care, mie, mi se par ciudate. Să vă explic: pe data de 6 iunie s-a încheiat sesiunea de examene a studenților din ultimul an. Între 11 și 16 iunie s-au dat restanțele. Pe 17 iunie (o zi mai tîrziu, deci), am primit dispoziție pentru reexaminări. Aceste reexaminări, după părerea mea, nu au un rol binefăcător în educația studenților, și cu atît mai mult cu cît se cultivă un soi de formalism cînd este vorba despre absolvenții...»

Dar să revenim la finalitatea studiului — încadrarea în producție. Cînd am intrat eu în facultate, un afiș mare m-a prevenit pe mine și pe colegii mei: «Domnii studenți sînt înștiințați că statul nu-și asumă nici o obligație în legătură cu asigurarea posturilor» (prof. Ion Bădică).

Cît privește această evocare a decanului de la Constanța, considerăm că orice comentariu (citiți: morală) ar fi de prisos.

TIMIȘOARA: experimente și anticipări

Annual, același circuit. Totul pare neschimbat. Există în fiecare an istoric și calendaristic un inevitabil prim și ultim an universitar. Unii termină exact în momentul cînd alții încep. Și cînd vrem să vorbim doar despre repartițiile anului V sîntem siliți să-i băgăm în seamă și pe «boboci» sau pe «balici», cum li se spune aici, la Timișoara. Decalajul numeric, de la 97 de studenți (anul V) la 70 (anul I), la secția de construcții civile a Politehnicii ne obligă la cercetări suplimentare. Interlocutorul nostru, profesor Dumitru Guțescu, prodecanul Facultății de construcții, ne explică:

«Prin înființarea secției de subingineri, care are un număr de 294 de studenți în anul I și II, se urmărește suplinirea golului de cadre cu pregătire medie necesare industriei. Inginerul este coordonatorul, conducătorul de concepție al unui microgrup. Avem însă nevoie și de execuțanți cu o pregătire tehnică adecvată procesului de producție. Iată de ce, în următorii ani, se urmărește ca raportul dintre specialist (inginer) și cadre medii tehnice să fie cu aproximație de 1 la 3».

Că necesitățile vieții practice determină structura organizatorică a învățămîntului superior este o stare de fapt binecunoscută. Noul Decret al Consiliului de Stat cu privire la repartizarea în producție reglementează obligațiile pe care, absolvent și instituție, le au reciproc pentru o cît mai bună integrare în ritmul vieții sociale. Este în același timp o serioasă invitație la a gândi despre legătura obligatorie dintre pregătirea teoretică și viața de zi cu zi a șantierului sau a uzinei; două momente care se completează reciproc și firesc, pentru acei care, lucizi și responsabili, doresc să devină oamenii absolut necesari vieții contemporane. Și nu e vorba doar de exigența pe care studentul o manifestă față de sine însuși. Ci, pentru repartizarea cît mai judicioasă a capacității de muncă, se prevede corelarea învățămîntului din ultimii ani cu viitoarea profesiune. Aceasta înseamnă o prerenartizare a studenților din unele facultăți și secții, pe specialități și subramuri de specialitate, înainte de efectuarea practicii din anul III. Aflată încă într-o fază de cercetare, această problemă a «ciclizării», cum o numește prorectorul Institutului politehnic, prof. dr. ing. I. de Sabata, «va fi stimulat din punct de vedere competitiv, va mări gradul de autoexigență și va organiza mult mai rațional studiul actualilor materii din anul I și II. În fond, am putea spune că este vorba de o testare, și nu ar fi de loc nepotrivity completarea acesteia cu un proces continuu de testări psihologice, proces care ar trebui început încă din ultima clasă a școlii generale».

Să sperăm că nu ni se va lua în nume de rău dacă, alături de aceste previziuni științifice, vom aminti un lucru devenit cît se poate de firesc în această vară a anului 1970. Și ultima promoție de absolvenți de la construcțiile civile din Timișoara începe activitatea în luna iulie. Tinerii ingineri vin cu un ceas mai devreme în producție, în tumultul construcției și al reconstrucției, modest și anonim. Învățînd în continuare. De data asta despre creație, solidaritate și eroism.

dialog cu cititorii

de H. DONA

Printre altele numeroase scrisori primite săptămîna trecută în legătură cu acțiunile de înlăturare a urmărilor calamităților se găsește și una sosită din Frankfurt am Main (R.F.G.) din partea dl. Dr. Erwin Schiff, proprietarul firmei Oronium-Itoplastine. Din cît am înțeles, Dr. Schiff este originar din România, de unde a plecat acum cîteva decenii; în orice caz, deși scrie în limba germană, înțelege bine și românește, drept care citește și revista noastră. Grupajul de reportaje «Apa trece, oamenii rămîn» din nr. 23 din 6 iunie l-a impresionat în mod deosebit. Amintind importante contribuții adunate în R.F.G. pentru ajutorarea sinistraților din România, Dr. Schiff ne informează că și conducerea, muncitorii și salariații firmei d-sale participă din plin la această acțiune de solidaritate. În încheiere, dl. Dr. Schiff scrie: ««Apa trece, oamenii rămîn». E adevărat, pentru că e vorba de oameni harnici, care se bucură de o înaltă prețuire în lumea întreagă pentru dinamismul și curajul cu care înfruntă și domină greutățile». În același plic, Dr. Schiff ne trimite și un articol apărut în marele ziar «Frankfurter Rundschau», articol care l-a bucurat foarte mult, pentru că în el este elogiată ospitalitatea și amabilitatea românească. La rîndul nostru, mulțumim cititorului nostru din Frankfurt am Main pentru frumoasele dumisale sentimente.

Mulțumim de asemenea și cititorului Nicolae Obrejeanu din Cugir, jud. Alba, pentru fotografia pe care ne-o oferă și pentru care cedează drepturile de autor contului 2000. Din păcate, nu vom publica fotografia; ideea de a reuni pe o singură ușă firma «Pompe funebre» și firma «Casa de ajutor reciproc a pensionarilor» ni se pare nu amuzantă, ci penibilă; cei care au avut-o merită să fie blamați. Înțelegem intențiile satirice ale tov. N. Obrejeanu, care a surprins această situație, dar există anumite lucruri despre care nu e convenabil să glumim.

Cititorul V. Timofiuț din Dorohoi, la capătul unei lungi scrisori despre pregătirea cadrelor, după ce își exprimă acordul cu privire la reintruducerea calității de subinginer, ne întreabă dacă nu există o categorie asemănătoare și în ce privește cei care studiază nu științe tehnice, ci științe naturale sau științe sociale. Nu prea știm ce să răspundem. Poate ar putea fi încadrați în această categorie — deși există deosebiri substanțiale — absolvenții institutelor pedagogice, cu precizarea, doar, că cei care au de lucrat cu sufețele omenești, cu sufețele copiilor în special, nu au voie să fie «sub» din nici un punct de vedere. Cît despre artă, acolo criteriile sînt și mai drastice; cu toate aparențele contrare, nu pot exista «subartiști», «artiști cu termen redus», artiști pe bază de sarcină sau de bunăvoință.

Am citit cu interes (se putea altfel?) considerațiile științifico-sentimentale ale cititorului N. Tudose din Brăila cu privire la recent încheiatul Campionat mondial de fotbal. Bineînțeles că nu ne vom spune părerea despre justetea sau nejustetea acestor considerații. Cînd țara e plină de comentatori sportivi, ce să ne mai băgăm și noi? Mai ales că, după cum știți, campionatul de la Mexic s-a încheiat (cel puțin pentru noi, telespectatorii români) printr-o drastică punere la punct, care stabilește cu precizie ce are voie și ce nu are voie să spună un comentator sportiv. Așa că vom fi prudenți. În ce privește aspectele, să le spunem etice, sîntem de acord cu cititorul nostru. Și nouă ne-a plăcut (indiferent de calitățile sportive) mai mult Beckenbauer, care a știut să-și poarte ca un domn păcatoasa suferință fizică, decît alții (mai bine să nu-i numim, căci prea sînt iluștri) care se simțeau obligați să execute cite un ieftin număr de circ la fiecare ciocnire. Dar observăm că am început să alunecăm pe o pantă primejdioasă. Deci, ne oprim...

Și acum, cîteva răspunsuri pe scurt.

Elogiile aduse de cititoarea Izabela Sicsai din București reportajului despre Paris apărut în nr. 24 (autor L. Sărățeanu, fotografii V. Olac și M. Popescu), ne-au făcut, desigur, plăcere. Fotografia lui Steve Forrest a fost publicată de revista noastră în urmă cu trei ani, cînd era de actualitate.

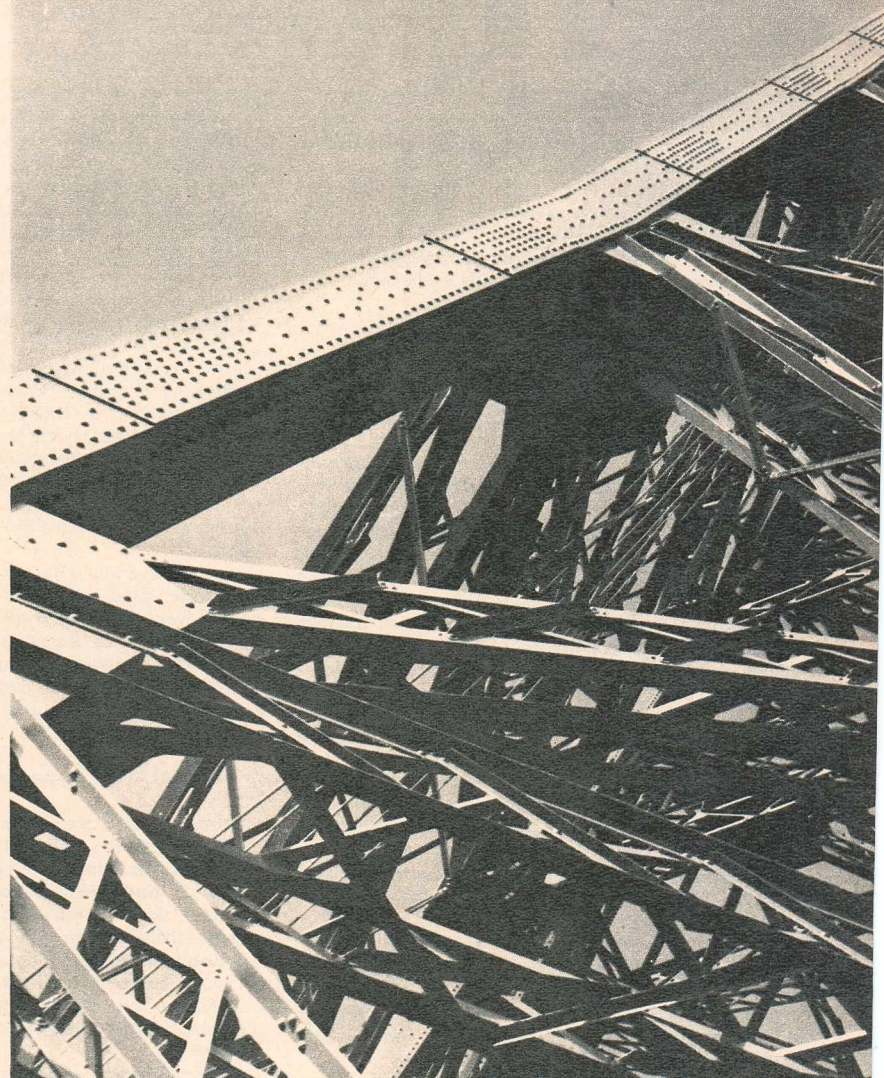
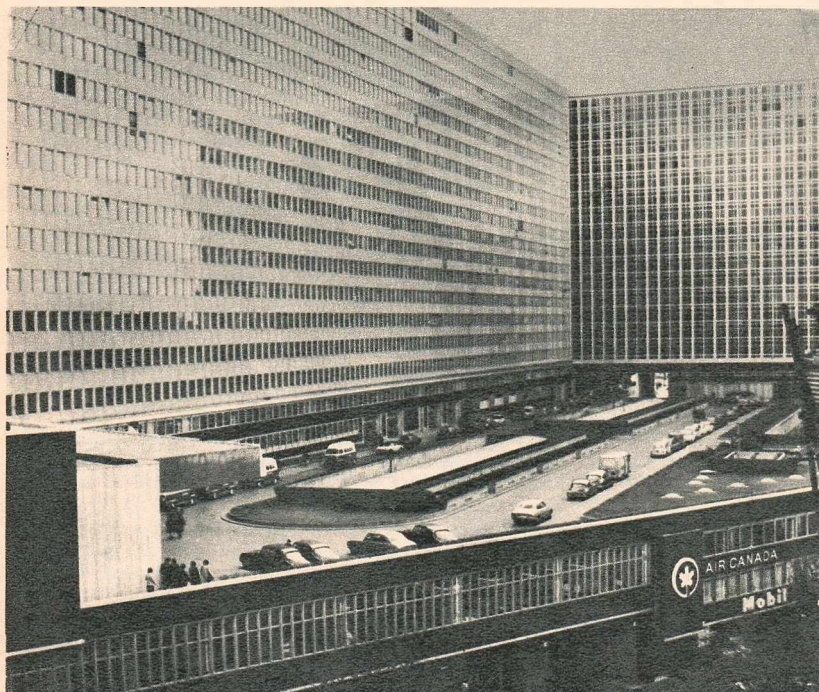
Cititorul Dic Marian din Sibiu e pasionat după muzica ușoară (am mai avut ocazia să discutăm cu dumneasa în aceste coloane). Ne miră deci că n-a remarcat că mult înainte de solicitarea sa «Flacăra» a publicat relatări despre ultimele turnee în străinătate ale Margaretei Pislaru (inclusiv în nr. 14/1970 sub pana cîntăreței). Doar pentru cititorii ca D. Marian publicăm noi, în primul rînd, asemenea texte.

Un cititor din Tr. Severin (cu semnătura greu descriabilă) e îngrijorat, deoarece a citit într-o explicație la o fotografie de la rubrica «Variatăți» formula: «bărbații, după cum se știe, este niște brute». Vrem să-l linișțim: gramatica limbii române a rămas tot așa cum o știe dumneasa. Dar, probabil, va trebui să semnalăm de acum înainte anumite fraze cu inscripția: «Atențiune, umor!» sau «Atenție, ironie!» Nu e nimic vesel în asta.

PARIS, ORAȘUL ÎNDRĂGOSTIȚILOR...

Oricît metal, beton și sticlă ar consuma Parisul pentru modernizarea sa, ceea ce frapază ochiul fotografului sînt îndrăgostiții.

Reproducem cu plăcere patru din fotografiile excelentului album «Paris» (Editura «Meridiane»), realizat de Dan Eremia Grigorescu, regretînd că, din lipsă de spațiu, nu putem oferi cititorilor noștri și cîteva fragmente din distinsul text al lui Dan Hăulică, care-l prefațează.

de Emanuel VALERIU

LECȚIA MEXICANĂ

Mulți se vor gândi, citind doar titlul rubricii noastre de azi, că turneul de fotbal din Mexic constituie pentru gazetarii sportivi o vacă bună de muls și că, probabil, dacă el n-ar fi avut loc, sursele noastre de discuții ar fi secat pînă acum. Poate că au dreptate în felul lor, dar oricît le-ar veni acestora de greu să înțeleagă un eveniment de asemenea proporții și altele la fel, la care au participat și reprezentanții ai sportului românesc, se impune a se încheia cu anumite concluzii. Cu concluzii care să permită înaintarea mișcării noastre sportive, în ansamblul ei, pe trepte mereu mai înalte, spre perfecțiune. Este, de fapt, o dorință pe care ne simțim înclinați a o aprecia drept legitimă și a o generaliza trecînd dincolo de ograda sportivă, în orice alt domeniu de activitate al vieții noastre publice. Nu vrem să cităm vorbele de duh, cam grele uneori, ale poporului, amintind despre unii care se duc într-un anume fel prin locuri de învățătură spre a se întoarce mai altminteri decât înaintea plecării, ci vrem — pentru a cîta oară? — să fixăm actualitatea în dimensiunile sale reale, să invităm la ceea ce ni se pare atît de firesc încît ne cuprinde uimirea atunci cînd constatăm miopia unora în fața unei realități care zgîrie pur și simplu retina oricui. Că programul internațional al sportivilor români este mereu mai bogat, cu confruntări importante, la etaloane valorice superioare, este un adevăr neîndoielnic și în care se oglindesc, de fapt, acele așa-numite «condiții» pe care oficialitatea le creează, cu tot mai multă grijă și perseverență, mișcării noastre sportive. Desigur, în disputa propriu-zisă, în lupta celor 90 de minute ale fotbalului ori în cea, adeseori cu mult mai obositoare, a tenisului, spre a lua doar aceste exemple, rezultatul tehnic primează. Dar mult mai important decît cifrele oglindind raportul de forțe, la un moment dat, este filonul de învățăminte prilejuit de orice confruntare în teren și, cu osebire, a celor prestigioase. La umbra atît de plăcută a succeselor jucătorilor de handbal, de pildă, vrem să vedem înălțîndu-se un edificiu robust, bine spațiat, cu o structură fermă, accesibil în timp și altor tineri, înlocuitorii gloriilor zilei, dar și unora care nu-i vor ajunge și întrec pe aceștia, ci pur și simplu vor apela, pentru plăcerea lor și, indirect, pentru sănătatea publică, la elementul sport. Este și acesta un mod de a interpreta complexa noțiune a sportului de mase. Pînă a se ajunge acolo însă, este imperios necesar ca sămînța învățămintelor prilejuite de marile întreceri sportive să fie recoltată și selectată în primul rînd de cei mai buni practicieni ai disciplinelor fizice.

Și iată-ne revenind la fotbal și la Mexic.

Campionatul divizionar s-a reluat duminică trecută, în condițiile cunoscute și inevitabile pentru orice întrecere întreruptă la un moment dat și reînnotată după un timp, în care cei în cauză au putut să și uite cam cum arăta la vremea respectivă organismul oprit din funcționare. În fine, acum e și tîrziu, și*inutil să mai discutăm acest aspect. Ascultînd reportajele radiodifuzate ale principalelor meciuri, ne-am dat seama că, pe de o parte, publicul a așteptat unele noutăți, iar pe de altă parte că echipele noastre nu au fost în măsură să le ofere. După cum știm, o serie de antrenori români au participat, ca spectatori, la turneul din Mexic și fără îndoială că totii ceilalți au urmărit transmisiile la televizoare. Cu ce au rămas ei sau jucătorii de care se ocupă după această cură de fotbal de o lună de zile? Foarte greu de știut, dacă nu chiar imposibil, deoarece etapa reluării campionatului nu ne-a dat posibilitatea aflării vreunui răspuns. La Craiova, cinci fete au oferit celor cinci jucători din lotul național, care au fost în Mexic, buchete de flori, așteptînd de la ei o răsplată la fel de proaspătă pe cît erau și gingașele lor daruri. Dar obligația aceasta de curtoazie n-a fost onorată. La București, Rapid și Steaua, candidate la titlul de campioană, n-au arătat nici ele nimic deosebit, nici o rază fierbinte desprinsă din «groapa de foc» a Guadalajarei n-a strălucit pe stadionul «23 August», iar antrenorul giuleștean Bărbulescu a apelat la tinerii cvasianonimi spre a-și apăra șansa, renunțînd chiar la un «mondial» de talia lui Neagu, cum bine remarca Ioan Chirilă în «Sportul», ferindu-se însă să tragă și o concluzie.

Despre participarea echipei României la Mexic vom mai scrie, neîndoielnic, și nu vom fi singurii care o vom face. Dacă însă ne vom mărgini la a sublinia aspectele pozitive în toate felurile posibile (și imaginația unora devine foarte fecundă cînd este vorba despre complimente), atunci, cu adevărat, aflarea celor 22 de jucători români într-o finală de campionat mondial va rămîne de domeniul istoriei. Mult mai interesant și util ni se pare să ne întrebăm cum va fi fructificată experiența mexicană și de către cine? Se așteaptă ca cluburile să dea tonul, sau forul tehnic al fotbalului atît de discutat (și nu fără teme) se va așeza în fruntea unei acțiuni care ar onora-o? Reluarea campionatului divizionar n-a marcat în acest sens startul dorit. Îl înscrîm deci pe lista așteptărilor.

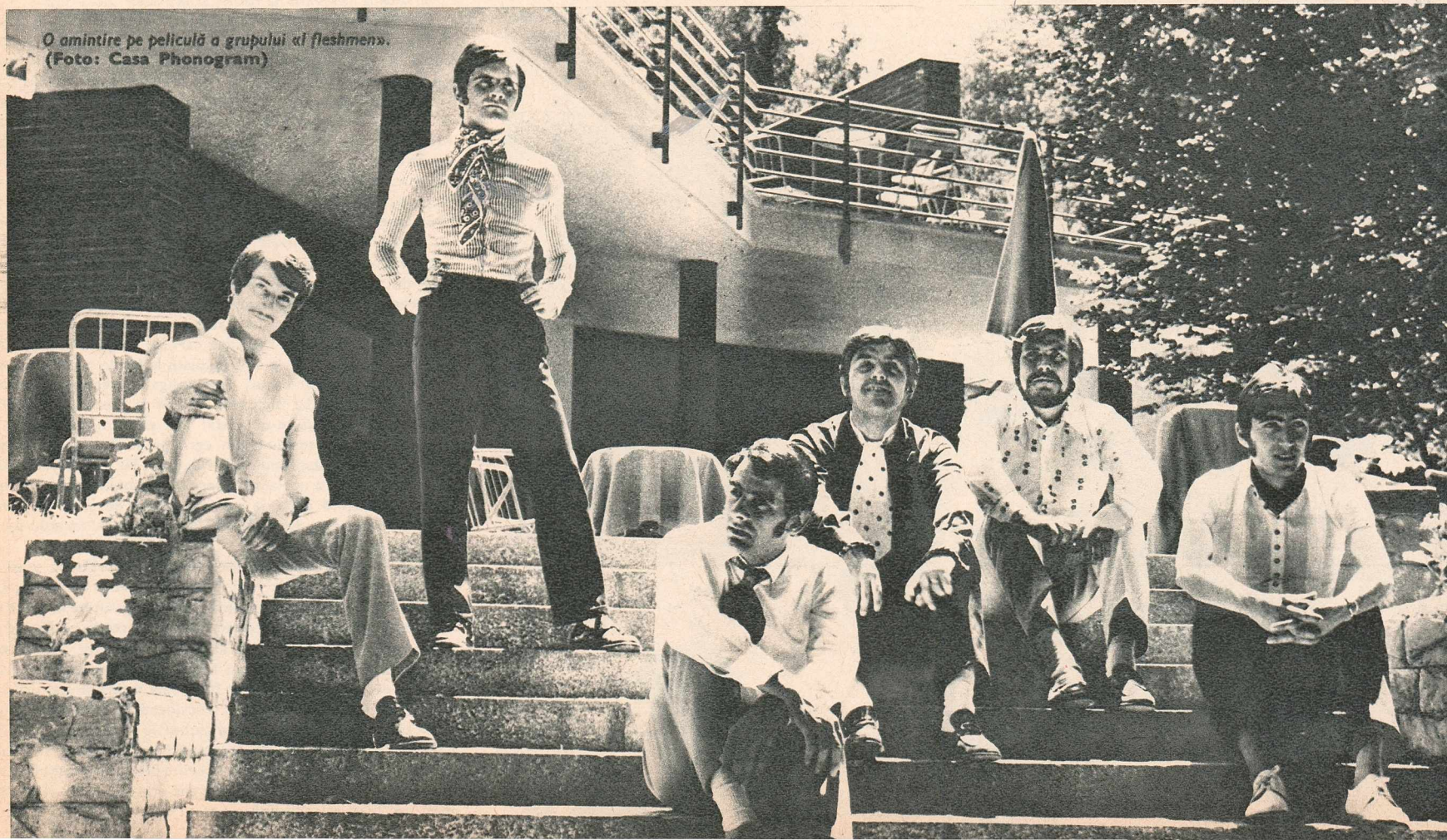
O cîntăreață îndrăgită de publicul italian: Rosanna Archillecti.
(Foto: Casa Ricordi)

Un nou curent își face loc în muzica ușoară. Un curent care s-a impus vertiginos, fără tam-tamuri publicitare, fără pregătirea pieței, lovitură de teatru și aranjamente de culise cum de hăt! atîția ani a fost obișnuită săraca muzică ușoară. Acest curent, acum la mare modă, profund optimist pentru viitorul celui mai popular gen muzical, propagă reîntoarcerea la melodie, așa cum pe vremuri Rousseau propunea, «izbăvitor», reîntoarcerea la natură. Tot mai pregnant se manifestă tendința generală, aspirația către valorile autentice, către cîntecul inspirat, melodos, educativ, pentru că, în ultimă instanță, valoarea înseamnă educație. Tendința e vizibilă pînă și în rîndurile așa-ziselor «formații», atît de populare astăzi. Căci nu cred să fi «scăpat» cineva... care să nu știe ce este aceea o formație. Atît, simplu, o formație. Pe la începuturi, adică pe vremea cînd au început să iasă de prin grottele dăncingurilor, li se mai spunea și formații de chitare electrice. Apoi, pe rînd, au fost ba formații de tip «beat», ba de tip «pop», apoi «rhythm and blues», «underground», «psychedelic» și Dumnezeu mai știe cum. Multe au rămas așa, la una dintre aceste mode care bîntuie lumea și așa destul de răvășită a muzicii lejere. Răspîndindu-se enorm, căpătînd o mare popularitate, aproape toate și-au pierdut cu timpul atributul dictat de modă, devenind, simplu, formații.

O astfel de formație se compune de obicei din trei chitare — o chitară «solo», una de «acompaniament», alta «bas» — și, obligatoriu, o «baterie» — complex ritmic alcătuit din tobă mare, tobă mică, tobiță ș.a. La aceste instrumente se atașează tineri cu oarecare înclinații muzicale și cu urechi dintre cele mai tari de preferință. Cultivîndu-și aptitudinile muzicale, încercînd să regăsească melodia aprioric alungată, unele dintre aceste formații și-au cîștigat o faimă bine-meritată prin introducerea unor instrumente culte, vioară, violoncel, harpă etc., prin armonie, culoare și efecte timbrale deosebite, nu numai printre furioșii «teenagers», ci chiar în rîndurile publicului larg.

ÎN CĂUTAREA MELODIEI PIERDUTE

de Nicolae SPIRESCU

O amintire pe peliculă a grupului «I fleshmen».
(Foto: Casa Phonogram)

Adamo și Dino Buzzati, laureați ai Premiului «Fantasia» (în stînga, sus: Eraldo de Vita, șeful biroului de presă al Casei E.M.I.) în dreapta, sus: Pippo Baudo, prezentatorul emisiunii «Sette voce».

Altele, credincioase cu încăpăținare vârstei de aur a stilului «urlatoare», capotează pe rînd, și tot pe rînd sînt înlocuite de noi și noi formații rîvnind la gloria Beatles-ilor. Dar singura cale de a ajunge la această glorie rămîne melodia, străvechea melodie, după care în zadar aleargă formațiile urlătoare, melodia fiind, precum se știe, incompatibilă cu zgomotul. Acele formații pe care le lasă însă inima să dea înapoi butonul de reglaj al volumului și trag cu urechea la bătrînele acorduri clasice reușesc, compunînd me-

lodi noi sau «interpretîndu-le» pe cele vechi în aranjamente moderne, să se facă plăcute la ascultare, să păsească în grădina sfîntă a artei adevărate. Să facem cunoștință cu cîteva dintre ele: «Trapeze» este o formație destul de tînără, rezultată în martie 1969 din fuziunea altor două formații engleze, «The Montanas» și «Finders Keepers». Debutul strălucitor și-l face o dată cu imprimarea melodiei «Send me no More Letters» pe un disc care se bucură imediat de mare căutare. Pe cealaltă față, un alt cîntec, melodos,

urș de reținut (acesta să rămînă stilul formației?), «Another Day». Prima apariție destul de furtunoasă, se pare, la televiziunea engleză în show-ul «Colour me Pop» impune definitiv pe cei cinci membri ai formației: Terry Rowley, 23 ani; Gleen Hughes, 19 ani; Melville Galley, 22 ani; Michael John Jones, 23 ani; David Holland, 22 ani.

«Arrival» (șapte băieți din «roditorul» Liverpool) este o altă formație debutantă al cărei stil, ușor liric, evocator, i-a asigurat deja un prim succes într-un palmares care se anunță bogat: «Arrival» este singura formație care s-a produs pentru cinci săptămîni consecutive în faimosul Ronnie Scott's Club. Primul lor disc, «Friends» (cîntecul cu același nume se bucură de aranjamentul orchestral bazat pe efecte timbrale al lui Paul Bukmaster), a fost lansat recent cu destul succes și în Italia.

«Blind Faith» se anunță a fi un veritabil supergrup pop «made in England». Componenții noului supercvartet provin din alte formații care s-au destrămat, după legile nescrise ale muzicii pop: Eric Clapton și Ginger Baker de la «Cream», Stevie Winwood de la «Spencer Davis Group» și Ric Grech de la «Family», Incisiva agresivitate vocală a lui Stevie, entuziasmele virtuozități de chitară ale lui Clapton, ritmul drăcesc al celui mai bine cotate baterist din lume, Ginger Baker, inventivitatea basistului Ric Grech fac din «Blind Faith» un adevărat grup de avangardă al muzicii pop. Primul lor L.P. purtînd numele formației, impecabil realizat, pune în valoare acuratețea stilistică și perfecțiunea execuției lor la înălțimea faimei pe care deja o au. Dintre melodii, «Sea of Joy» de Winwood, «Presence of the Lord» de Clapton și «Do what you Like» de Baker creează o atmosferă aparte, de veritabilă poezie a sunetului electronic.

Ideea supergrupului a prins și în Italia. La început a fost chitaristul Ricky Gianco, care se plictisea. L-a întîlnit pe Pietruccio de la «Dik-Dik» în căutare de idei. A venit apoi Victor de la «Equipe 84», pare-se și el

nemulțumit de ceea ce făcuse pînă atunci, care l-a adus cu el pe inventivul Mino de la ex «Giganti». Nu se mai știe cine a întrebat: «Băieți, nu vreți să facem un superdisc?» Într-un entuziasm propriu oricărei cauze nobile, au imprimat superdiscul. Așa a apărut și în Italia noua specie, supergrupul. Am uitat să vă spun că mai venise și Gianni de la «Ribelli». Discul cu melodii «Ehi, ehi, che cosa non farei» și «Bocca dolce» e de cîțva timp în circulație și se bucură de mult succes în rîndurile tuturor admiratorilor formațiilor din care provin membrii supergrupului. De unde se vede că undei unul nu-i putere...

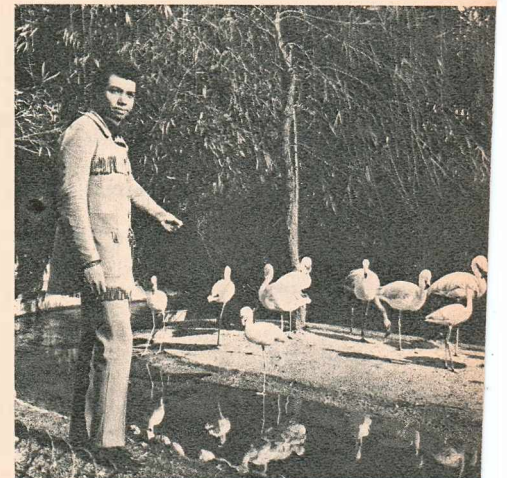
Dacă stau să mă gîndesc bine, de fapt avem și noi un supergrup. Intitulat «Madix», supergrupul românesc a rupt cu tradiția «beat» și tinde spre o formulă «dixieland», mai elevată. Mihaela Surulescu (24 de ani) — chitară armonie și șefa formației (iarăși am uitat să vă spun ceva, și anume că formația «Madix» e alcătuită exclusiv din fete), a părăsit vechea formație de tip «beat», «Venus», înființată tot de ea, și a pus bazele acestei formații pe care o veți putea asculta, începînd de mîine seară, în spectacolele cu premiera «Așa a fost la Mexico!», susținute de Teatrul «C. Tănase» la patinoarul «23 August». Solistă vocală: Mira Moreno. Celelalte membre ale formației sînt: Eugenia Ionescu (25 ani) — baterie, Stela Gheorghe (23 ani) — pian, Lucia Radu (20 ani) — chitară bas, Constanța Păun (17 ani) — saxofon tenor și flaut, Petra Vișan (20 ani) — saxofon alto și flaut. Repertoriul lor cuprinde melodii românești, cîntece populare, piese din folclorul american etc.

Și mă mai gîndesc dacă n-ar fi bine ca toate formațiile românești să-și găsească un profil mai apropiat de autentică simțire, să abandoneze repertoriile alcătuite exclusiv din șlagăre la modă, preluate necritic.

La Festivalul național al artei studentești remarcasem eforturile unor formații de chitare de a selecta din muzica beat și pop acele compoziții care nu părăsesc sfera sen-

Formația Dik-Dik, un grup de succes.

Cîntărețul Wess Johnson a prezentat la Sanremo, împreună cu Sergio Endrigo, cîntecul de succes «Arca lui Noe».

(Foto: Casa Durium)

sibilității și inspirației proprii artei muzicale, indiferent de gen. Revista «Viața studentească» acordase atunci formației «Dentes» un premiu special pentru discernămint artistic în interpretarea muzicii beat. Astfel de stimulente sînt oricînd binevenite și ele trebuie înmulțite.

De un imens succes se bucură în toată lumea «Led Zeppelin», o formație obișnuită cu locurile fruntașe în diverse clasamente. Jimmy York Page — chitară solo, John Paul Jones — chitară bas, orgă și baterie, John Bonham — baterie, și Robert Lant — voce, au un stil foarte personal, fascinant printr-o mare bogăție de «swing» care se încadrează în genul de muzică denumit «underground». Pentru ei melodia e scopul principal declarat, iar marele secret al «Led Zeppelin»-ilor îl constituie crearea atmosferei care o învîluie și o pune în valoare.

Melodia revine la modă. Aceeași melodie care, slujită cu devotament, i-a făcut celebri pe Adamo, Tom Jones, Engelbert Humperdinck și alții. Aceași melodie care le-a purtat în triumf pe Anna Identici și Rosanna Fratello cînd au cîntat la Osaka. Iar de curînd, cînd Adamo a primit premiul «Fantasia» pentru muzică (alături de scriitorul Dino Buzzati pentru literatură), cununa de lauri a primit-o de fapt melodia.

Există în lume multe orașe în care cartierele luxoase se învecinează cu aglomerații mizere — și capitala Filipinelor nu face în această privință nici o excepție. Manila este un ocean de barăci și bordeie în mijlocul cărora sînt presărate insule de «fericire»: clădiri administrative construite din sticlă, beton și oțel, dotate cu instalații de aer condiționat, pe Aleea Națiunilor Unite, hoteluri impunătoare pe bulevardul Roxas, magazine elegante pe Mavini, în sfîrșit, cartiere de vile al căror caracter de rezervații privilegiate este potențat de faptul că sînt despărțite de restul orașului prin ziduri înalte. Ziduri construite aproximativ din același motiv pentru care, cu vreo patru veacuri în urmă, spaniolii au ridicat zidurile Manilei: ca să se aperse și izoleze de barbari.

«GUVERNUL POLO»

William Cameron Forbes — cel mai aristocratic dintre foștii guvernatori americani ai Filipinelor — ar fi avut motive să fie mîndru: poporul a denumit administrația lui «guvernul polo», sport, după cum se știe, foarte costisitor și practicat dintotdeauna numai de bogătași. Cartierul Forbes — botezat astfel după numele fostului guvernator — este înzestrat, în partea care se învecinează cu litoralul, cu terenuri întinse aparținînd lui «Manila Golf Club». Dacă, aflîndu-vă la Manila, ați dori să jucați acolo o partidă, vă sfătuiesc să economisiți din timp, numai pentru înscriere, 2.500 de dolari. Este unul din motivele pentru care nu am încercat să devin membru al acestui club și m-am mulțumit să-mi mențin condiția înotînd în bazinele lui «Army and Navy Club». Denumirea este înșelătoare. N-am întîlnit niciodată pe acolo vreun ostaș sau vreun marinar. În schimb, pe plajă ai ce vedea. Filipinele sînt țara femeilor frumoase. Legenda spune: «A fost odată, demult-demult, cînd pe pămînt încă nu erau oameni ci numai zei și zeițe. Plictisindu-se de viața lor searbădă, ei au început să-și treacă timpul modelînd figurine din lut, pe care apoi le ardeau. Primul lot a stat prea mult în cuptor și statuetele s-au înnegrit; lotul următor, fiind ținut prea puțin, figurinele au ieșit prea albe; abia la a treia încercare au fost arse cît trebuie: brun-rumenite și minunate de frumoase. Acestea au fost filipinezele...»

Același cer înstelat se întinde deasupra lui «Forbes Park», deasupra lui Tondo — unul din cartierele mizeriei — și a miilor de barrios — satele filipineze. Dar prăpastia dintre viața brunelor și minunate de frumoaselor filipineze din cartierul milionarilor și existența celorlalți — a celor peste 30 de milioane de filipinezi — este greu de imaginat. Iar dacă alături de violența contrastelor mi s-ar cere să desprind, din ce m-a impresionat mai mult la Manila, un alt element, aș numi frica.

DECLARAȚIA NEDIPLOMATICĂ A UNUI DIPLOMAT

Frica și Manila sînt atît de indisolubil legate, încît noul venit se întreabă dacă nu există în asta ceva irațional, ca teama copiilor de întuneric. Dar încă de la prima vizită într-o instituție oficială mi se oferă o serie de avertismente practice, sub titlul «Cum să locuiești în Filipine și, cu toate acestea, să rămîi în viață»: «Never travel by taxi without taking down its number» (să nu călătorești niciodată cu taxiul fără să-ți notezi numărul) — îmi spune șeful instituției, ridicîndu-se de pe scaun în semn că întrevederea s-a terminat.

Ulterior m-am obișnuit cu faptul că portarul hotelului sau funcționarul de la recepție notează, după lăsarea întunericului, numerele taxiurilor cu care pleacă clienții, pentru ca, în caz de răpire, să dispună cel puțin de un indiciu. M-am obișnuit să închid noaptea ferestrele, deși aerul cald și umed mă sufocă. La Manila vilele sînt înconjurate de ziduri înalte de cîțiva metri și polițiști particulari păzesc intrările în cartierele bogătașilor. Frica obsesivă este parcă accentuată și de unele aspecte arhitecturale ale orașului: pretutindeni ferestrele au gratii, zăvoarele de la porțile caselor par a fi închizătorile unor seifuri de bancă.

Înfruntările dintre muncitori și poliție, atacurile bandiților împotriva cetățenilor cumsecade, luptele dintre bandiți și bandiți fac parte integrantă din peisajul cotidian al Manilei.

MANILA-

DINCOACE ȘI DINCOLO DE ZIDURI

de Lucjan WOLANOWSKI

Cel mai mare oraș al Republicii Filipine, principalul său centru industrial și comercial se află pe insula Luzon în fundul unui golf al deltei prin care fluviul Pasig se varsă în Marea Chinei de Sud. Capitala Filipinelor nu este însă la Manila, ci în Manila — Quezon City fiind numai unul dintre luxoasele cartiere din partea de sud a orașului. Și dacă aici, în sud, se concentrează pe o mică zonă opulența și bogăția, nordul este domeniul exclusiv al mizeriei. Acolo locuiesc muncitorii industriali și portuari, și tot acolo șomerii. Pe cit de incântătoare e priveliștea de oraș modern și civilizată a cartierelor rezidențiale, pe atît de dezolantă e cea a vastelor întinderi de cocioabe. Contrastele Manilei nu se opresc aici. Aceste contraste, precum și alte aspecte ale vieții sociale ale celui mai mare oraș filipinez, fac obiectul reportajului pe care-l publicăm în paginile de față.

Aspect tipic dintr-unul din cartierele sărace ale Manilei. Podișca servește drept trotuar, căsuțele sînt înălțate pe piloni, deoarece dedesubt se întinde mlaștina. Cine s-ar mai mira că aici epidemiile fac ravagii?

ORA DOUĂ NOAPTEA — CU FOND SONOR

La Manila totul este însoțit de muzică. N-ai cum să scapi de ea. Omul de serviciu care conduce călătorul în camera de hotel întoarce mai întîi butonul radioului de pe noptieră și abia după aceea aprinde lumina și pune în funcțiune instalația de aer condiționat. Muzica se revarsă pe toate tonalitățile în liftul hotelului, la restaurant, pretutindeni.

Îmi pare rău că nu am înregistrat fondul sonor al primei mele plimbări nocturne prin Manila. La orele două noaptea copiii se joacă încă în rigolele trotuarelor arterei principale. În fața barurilor și magazinelor încă deschise se leagănă în balansoare polițiști particulari înarmați. Valul de oameni ce trece pe stradă se oprește brusc. Se produce o învălmășeală. A fost prins un tînăr «criminal»: furase de pe teigheaua unui negustor o turtă de mîlai. Apare reprezentantul ordinii publice. Cu mult calm îi pune cătușe și-l leagă de stîlpul felinarului. Răufăcătorul tremură ca varga. Perechi de îndrăgostiți, oameni care au ieșit de la cinematografe și teatre se opresc în așteptarea spectacolului gratuit ce li se oferă. Polițistul ia corpul delict și îl zdrobește cu călcîiul. Apoi începe să-l lovească tacticos și sistematic pe băiatul legat de felinar. Vreau să plec, dar sînt înconjurat de un zid viu care nu vrea să piardă nimic din reprezentație. Cu mîna liberă, hoțul caută să se aperse de lovituri. Urletele de durere se transformă treptat în gemete, apoi nu se mai aude nimic; corpul cade pe trotuar. Trupul înșingurat al celui bătut este aruncat în duba sosită grabnic la locul crimei și pedepsei.

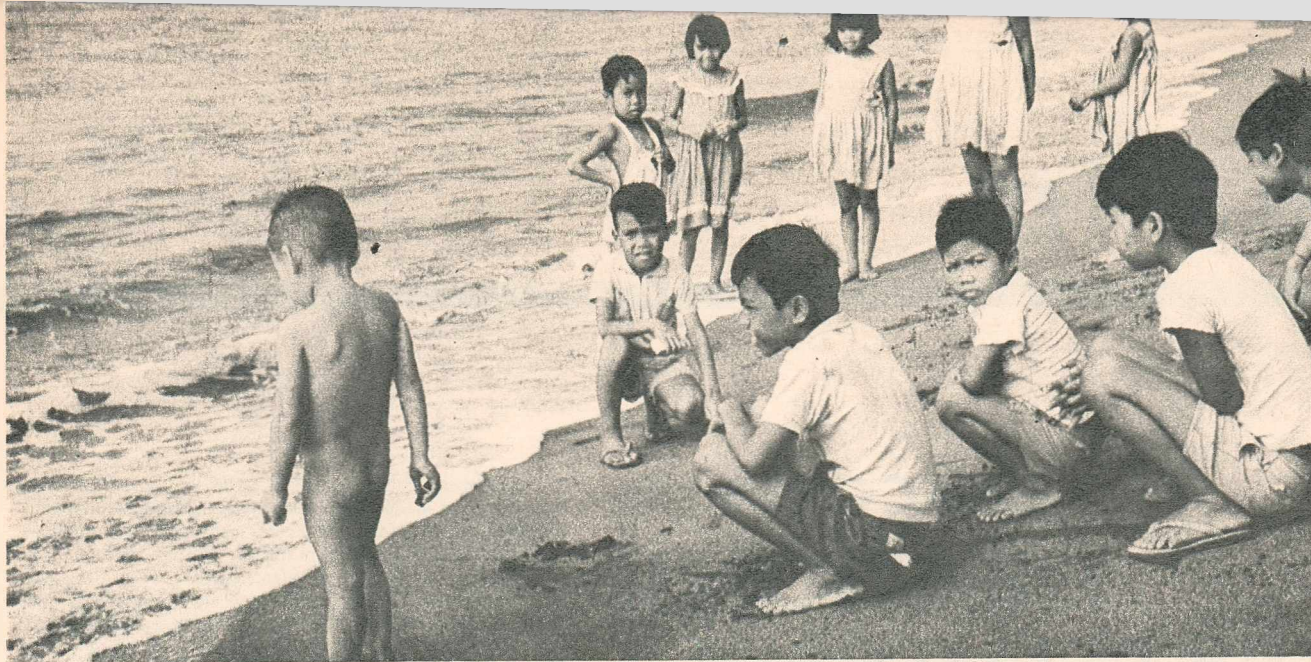
ELIBERAȚI «PE CAUȚIUNE»

Tribunalele funcționează atît de încet în Filipine încît la un moment dat se calculase că dacă judecătorii ar lucra zilnic cite 16 ore — nemaiprimind nici un proces nou — ar reuși să rezolve toate cazurile aflate pe rol abia în douăzeci de ani. Calculul s-a făcut pornind de la durata normală a unui proces, dar premisa era falsă. Dispar martori, dispar acuzații de a căror eliberare pe cauțiune pînă la termenele procesului se ocupă o întreagă industrie — aproximativ 100 de întreprinderi bancare, care depun garanții pentru criminalii plictisiți de atîta așteptare în dosul grațiilor. O dată eliberați, delincvenții dispar însă fără urme.

Din închisoarea Mintinlupa, unde sînt trimiși numai condamnații pe termene lungi, au fost făcuți dispăruți 3.000 de deținuți. O dată cu ei s-au «evaporat» și cazierile lor, și fotografiile de identificare, ceea ce a făcut ca entuziasmul poliției în a întreprinde vreo acțiune de recuperare să fie foarte redus. Un agent de poliție a întîlnit întîmplător, în biroul unei societăți de asigurări, doi asasini condamnați pe viață care fuseseră puși în libertate provizorie «pe cuvînt de onoare» ca să-și aranjeze niște treburi. Cu cîțiva ani în urmă Manila a fost terorizată de o bandă de 100 de persoane care dădeau în fiecare noapte cite zece atacuri tîlhărești și aveau la activ douăzeci de asasinat. Pînă aici, nimic deosebit față de ce se întîmplă în Filipine. Curiozitatea este alta: toți bandiții, fără excepție, se aflau (teoretic) în închisoare, ceea ce, după cum se vede, nu i-a împiedicat de loc să acționeze.

«CAZUL MAGGIE»

În timpul șederii mele la Manila s-a jucat un act al dramei sociale (și în același timp farse judiciare) denumite «procesul Maggie». Întorcîndu-se după un spectacol acasă, actrița cu numele de mai sus a oprit mașina la stop. Cîțiva tineri — proveniți din familiile cele mai notabile ale Manilei — au scos-o afară din mașină și au transportat-o cu mașina lor la un hotel. Acolo, tînăra care se zbătea și cerea ajutor a fost tîrîtă într-o cameră unde timp de peste zece ore a fost nu numai violată, dar și supusă la tot felul de torturi. Pînă la urmă domnișorii s-au plictisit și au aruncat fata în stradă. La intervenția presei, procesul a ajuns destul de repede pe rol. În relatări foarte cuprinzătoare și amănun-

țite ziarele capitalei filipineze au adus la lumină fapte greu de expus într-o țară în care se vorbește atât de mult despre «purtarea moravurilor» și au cerut pedepse exemplare. Personal, am impresia că presa filipineză are mari merite, contribuind la demascarea unor afaceri veroase, condamnând abuzurile autorităților chiar la nivel înalt. Motiv pentru care în această țară, unde moartea violentă se întâlnește la tot pasul, ziaristii se află permanent în vizorul gangsterilor, care așteaptă doar momentul să apese pe trăgaci. Situația pare a fi destul de serioasă de vreme ce Congresul luase în discuție un proiect de lege care prevedea introducerea pedepsei cu moartea pentru asasinarea unui ziarist.

MANEVRE TACTICE

De ce criminalitatea este atât de mare în Filipine? O explicație poate fi găsită în istoria țării. La început au fost tradițiile

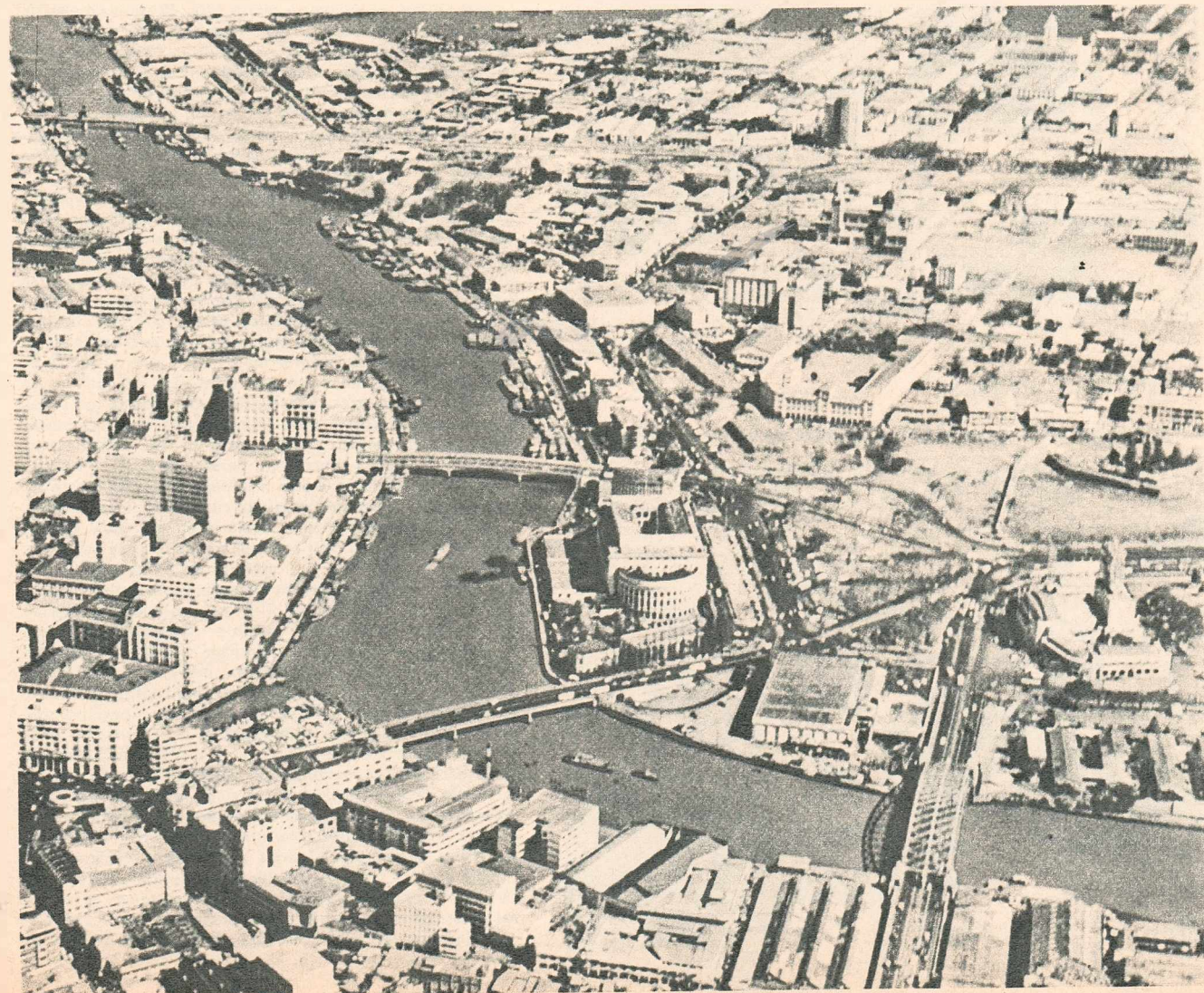
piraților, apoi, după patru secole de influență a mănăstirilor spaniole, a urmat o jumătate de secol de «mod de viață american» și o perioadă de ocupație japoneză. Sistemul colonial spaniol pe aceste insule s-a transformat foarte curind în corupție organizată, iar sistemul american s-a tradus în versiune filipineză prin instalarea în pozițiile-cheie ale poliției a persoanelor care-și câștigă merite în campaniile electorale. Schimbările la primărie sau la palatul guvernamental antrenează automat și schimbări în poliție. Astfel, poliția este strâns legată de schimbările de pe arena politică, interesată deci în apărarea unor categorii de oameni și reprimarea altora, în funcție de poziția lor.

Timp de peste jumătate de mileniu filipinezii au fost călcați în picioare, și acesta e un lucru care nu trebuie uitat. Cum ar fi trebuit să devină acești insulari? Mi se citează cuvintele lui Adrian Cristobal: «Dacă alte popoare asiatice au dus lupte de eliberare pentru a-și păstra ființa națională, filipinezul a apelat la manevre tactice, și anume și-a pus masca străinilor. A reușit

Oceanul n-are proprietari. Cel puțin în Tonda nu-l revendică nimeni. În acest cartier al mizeriei, valurile, plaja sînt singura distracție de care se pot bucura copiii.

în felul acesta să supraviețuiască stăpînirii străine, dar cînd a sosit vremea să-și scoată masca s-a dovedit că ea devenise parte integrantă a chipului său. Ironia este cu atât mai mare cu cît el a fost nevoit să-și schimbe cîteva măști pe rînd». Oare în anii viitori filipinezul va reuși să arate lumii adevărata lui față? Va înlătura influențele străine? Va depăși înapoierea, reușind să combată corupția și o dată cu ea mizeria și frica? Aceasta este întrebarea.

În această parte a Manilei se găsește Escolta — cartierul general al businessului. Și tot aici, în sud, se află cele mai multe dintre «insulele de fericire» ale orașului.

cronică satirică

de Teodor MAZILU

DESPRE PROSTIA DEMNĂ

Există și o prostie demnă, aproape maiestuoasă, plină de conștiința torței. Îi auzi pe scări de marmură pașii ei greoi și demni. O asemenea prostie țanțoșă își face intrarea elegant, ca o tînără fecioara la primul bal de la curte.

Prostul demn crede în prostia lui. O ține morțiș pe-a lui. În ciuda evidenței, în ciuda logicii, el nu-și trădează prostia. Mai curînd și-ar trăda mama decît prostia. Are toate păcatele din lume — în afară de ipocrizie... Cade în străchini cu multă convingere. Spune ineptii cu ochii dilatați de patimă. Prostul demn își apără prostia precum o cioară puii. N-o lasă la voia întîmplării. E-n stare să se bată pentru ea — s-o apere cu prețul vieții. Are și el dreptatea lui. Bună, rea — e prostia lui...

Căci prostul demn simte că prostia e a lui și numai a lui. Chiar dacă ideea e o tîmpenie — el e mîndru că are o idee... De aceea, față de toate ineptiile își exercită toate privilegiile unui stăpîn.

Spre deosebire de alții, prostul demn n-are «capul gol»... Dimpotrivă — își umple mereu capul cu cîte o idee, cum și-ar umple o gospodină perna cu fulgi. Mereu fură cîte o idee și și-o îndeasă în cap. Din pricina acestor neroade aglomerări capul s-a umplut pînă la refuz, e nevoie de mari eforturi ca să mai încapă o idee... Ideea, săraca, nici nu mai poate să răsufle, zace ticsită lingă alte idei, gata să se asfixieze.

Din pricină că nu-și aerisește creierul, ideile au început să se degradeze. Lipsa de oxigen se face simțită. Tot din pricina acestei aglomerări, capul, inițial rotund, se îndreaptă vertiginos și implacabil spre o indiscutabilă formă pătrată.

El nu vrea să-și aerisească de loc capul. Îi e frică, săracul, că dacă deschide puțin fereastra îi zboară ideile.

Că deși n-are idei — că alea numai idei nu se pot numi — îi e teamă să nu i se facă concurență. N-are nimic în cap și cu toate astea își apără «nimicul». E ca o femeie în toată firea, căreia îi e teamă să nu-i fure cineva fecioria.

CRACOVIA '70 DRAGONII ȘI CERTITUDINILE DE AUR

AL VII-LEA FESTIVAL INTERNAȚIONAL AL FILMULUI DE SCURT-METRAJ

de Magda MIHĂILESCU

Deși statutul estetic oarecum ad-hoc al genului cinematografic scurt începe să devină împovăraător și să ne creeze destule greutăți, căci scurt-metraj înseamnă și documentar, și animație, și film cu actori (numit, din ce în ce mai des, cu cochetul cuvânt franglez «feurette»), și film de televiziune, festivalurile de specialitate ale lumii se descurcă încă bine cu uriașul și variatul material ce li se așază dinainte. Nu este un secret pentru nimeni că un juriu chemat să-și dea verdictul într-o astfel de situație nu-i poate face față decât cu prețul unei bătăi de cap și al unor istovești pentru care nici un rîvnitor de glorie nu are de ce să-l invidieze. La recentul Al 7-lea Festival internațional al filmului de scurt-metraj de la Cracovia, juriului (alcătuit din Andrzej Wajda — președinte, Arnaldo Carilho, Jean-Louis Comolli, André Delvaux, Vladimir Goldman, Stanislaw Lem, Titus Mesaroș, Leonid Machnaz, Aki Oura, David Robinson — membri) i-a revenit sarcina de loc ușoară de a acorda premiile — rîvniții dragoni de aur, argint și bronz — unor opt filme din lotul celor 61 aflate în competiție. O competiție strînsă — cuvîntului îi stă bine și aici, nu numai în publicistica sportivă — între filme aflate la aceeași cotă înaltă a calității. La sfîrșitul festivalului, cînd dragonii cu gurile lor pline de dinți — 16 la număr, a ținut să ne informeze presa locală — au trecut din mîinile lui Wajda în cele ale cîștigătorilor, n-am simțit, așa cum se întîmplă de obicei prin ținuturile festivalurilor, că sala începe să fie bombardată cu vorbe de nemulțumire: «A fost nedreptățit cutare, păcat de cutare» etc. Poate că lumea scurt-metrajului este mai modestă și mai înțeleaptă, prin grădinile ei gloria este o buruiănă care nu ia mîinile celor ce o mestecă; slujitorii acestei arte sînt prea ocupați cu problemele arzătoare ale zilei ca să aibă timp de deșertăciuni. Vedetismului nu-i priește aici sau pur și simplu este amînat pentru altă dată. Desigur, se poate discuta pe marginea unui premiu sau a altuia, ori a vreunui film rămas în afara atenției — dar nu cred că aceasta ar fi îndeletnicirea cea mai serioasă pentru un observator care a urmărit timp de o săptămînă recolta trimisă la Cracovia. Premiile — de aur, de bronz — vin, se duc, și uneori se mai și uită, că așa e omenește. Importante sînt certitudinile noastre — ale celor care iubim genul acesta îndelung năpăstuit — că scurt-metrajul își face cu prisosință și cu devotament datoria de a fi un martor credincios al epocii, de a fi alături de ea, la bine și la rău. Iar certitudinile sînt totdeauna plămădite din aur. Filmele Festivalului internațional de la Cracovia, desfășurate sub motoul de profundă angajare «Secolul nostru XX» — cît și ale Festivalului național ce l-a precedat — sînt o mărturie că documentarul, animația, filmul de televiziune, urmăresc mișcările esențiale ale timpului nostru cu o reală dorință de a ne pătrunde încă o dată de spiritul acestei epoci pe care o iubim așa cum este, cu amezișoarele ei făgăduiri, cu nu mai puțin amezișoarele ei probleme. Un coleg dintr-o altă țară și-a exprimat în scris opinia potrivit căreia filmele prezentate ar fi fost prea amare, prea întunecate, iar noi am fi fost țiinuți mult prea mult cu frunțile încrețite. E adevărat că ecranul ne-a oferit rare prilejuri de destindere și nu vîd de ce ar fi ținut să o facă, atîta timp cît omenirea nu prea rîde, cîntă și dansează la tot pasul. Filmele au fost amare doar în măsura în care luciditatea însăși nu are tocmai gustul mierii, au fost «întunecate» din respect și grijă pentru noi, pentru cei care nu trebuie să uităm pe ce lume trăim. «Secolul nostru XX» este un veac pe care l-am înfrumusețat cu multe din visurile și nebuniile noastre, el ne-a răsplătit în felul său, dar nu avem voie să dăm uitării tributul de jertfe și de suferințe. Războiul, această rană necicatrizată de pe trupul multor popoare, a revenit obsedant pe ecranul festivalului internațional și al celui național. Cineaștii polonezi, în special, au adunat cu o adevărată frenezie materialele de arhivă — documente excepțional filmate — alcătuiind din ele un unic și emoționant *remember*, îndelung prelungit de alte multe pelicule venite din nenumărate colțuri ale lumii. Mai ales din locurile fierbinți ale geografiei contemporane, de acolo unde oamenii mărturisesc că «vor continua lupta pînă cînd libertatea va fi O.K. pentru noi», după cum declară bărbații reportajului «Linia frontului în Africa» a lui Leslie Woodhead (Marea Britanie). Covișitoarea luare de conștiință, protestul vehement împotriva politicii războinice constituie substanța multor filme. Demn de relevat mi se pare faptul că eroii tuturor acestor filme sînt tinerii, această mare forță a lumii contemporane, tineri a căror seriozitate și spirit de răspundere le-am privit de multe ori cu neîncredere. Mișcarea cinematografică americană *underground* a fost prezentă cu un emoționant document închinat militantului Dr. Spock și celor ce-l susțin, adolescenți care luptă pentru o «more decent world» («Dr. Spock și copiii lui»), autori — Herman J. Engel, Ri-

«Încă o zi» — un film despre un brutar sau elogiul muncii strămoșești.

Această imagine (desprinsă dintr-un film al cineastului polonez J. Ziarnik) face și ea parte din «Secolul nostru XX».

BERGER Senta

Actriță internațională de film, de origine austriacă, născută la Viena la 13 mai 1941. Studiază arta dramatică la școala lui Max Reinhardt, dovadă de timpuriu aptitudinilor pentru orice gen de roluri. Debutază (discret) în film în 1960, într-una din nenumăratele versiuni cinematografice ale Bravului soldat Svejk (R.F.G.), pentru a-și afirma grația și farmecul personal în următorul film, musical-ul O sole mio!, în compania lui Vico Torriani și a lui Rex Gildo (R.F.G.-1960). Dar S.B. posedă

un joc sobru, interiorizat, care merge de minune în rolurile de dramă, și are un simț al umorului extrem de util în comediiile fanteziste. Este utilizată totuși mai mult în filme de aventuri (moderne sau costumate), unde evoluează de fapt pe tonul grav sau ușor, după împrejurările dramatice sau vesele ale povestirii. După câteva pelicule reușite turnate în R.F.G.: Adieu, Lebewohl, Good-Bye!, Diesmal muss es Kaviar sein, Ramona, Königswalzer, este solicitată în Italia: Kali-Yug, dea della vendetta (r: Mario Camerini), Operațiunea San-Gennaro (r: Dino Risi), în Franța: Peau d'espion (r: Ed. Molinaro), Les étrangers, Le marquis de Sade, Diaboliquement votre (r: Julien Duvivier), cu Alain Delon, în Anglia: The Victors, Quiller Memorandum, Poppy is also a Flower. Suprema consacrare i-o aduce Hollywoodul, în câteva filme memorabile, cu parteneri faimoși: Major Dundee (r: Sam Peckinpah), cu Charlton Heston, The Spy with my Face, Cast a Giant Shadow, cu John Wayne, Yul Brynner, Frank Sinatra, Kirk Douglas, The Glory Guys, cu: James Caan, etc... S.B. ne-a vizitat țara în aprilie, cu ocazia Zilelor filmului din R.F.G., prezentându-ne în premieră filmul său Picioare lungi, degete lungi (r: Alfred Vohrer).

BERGMAN Ingmar

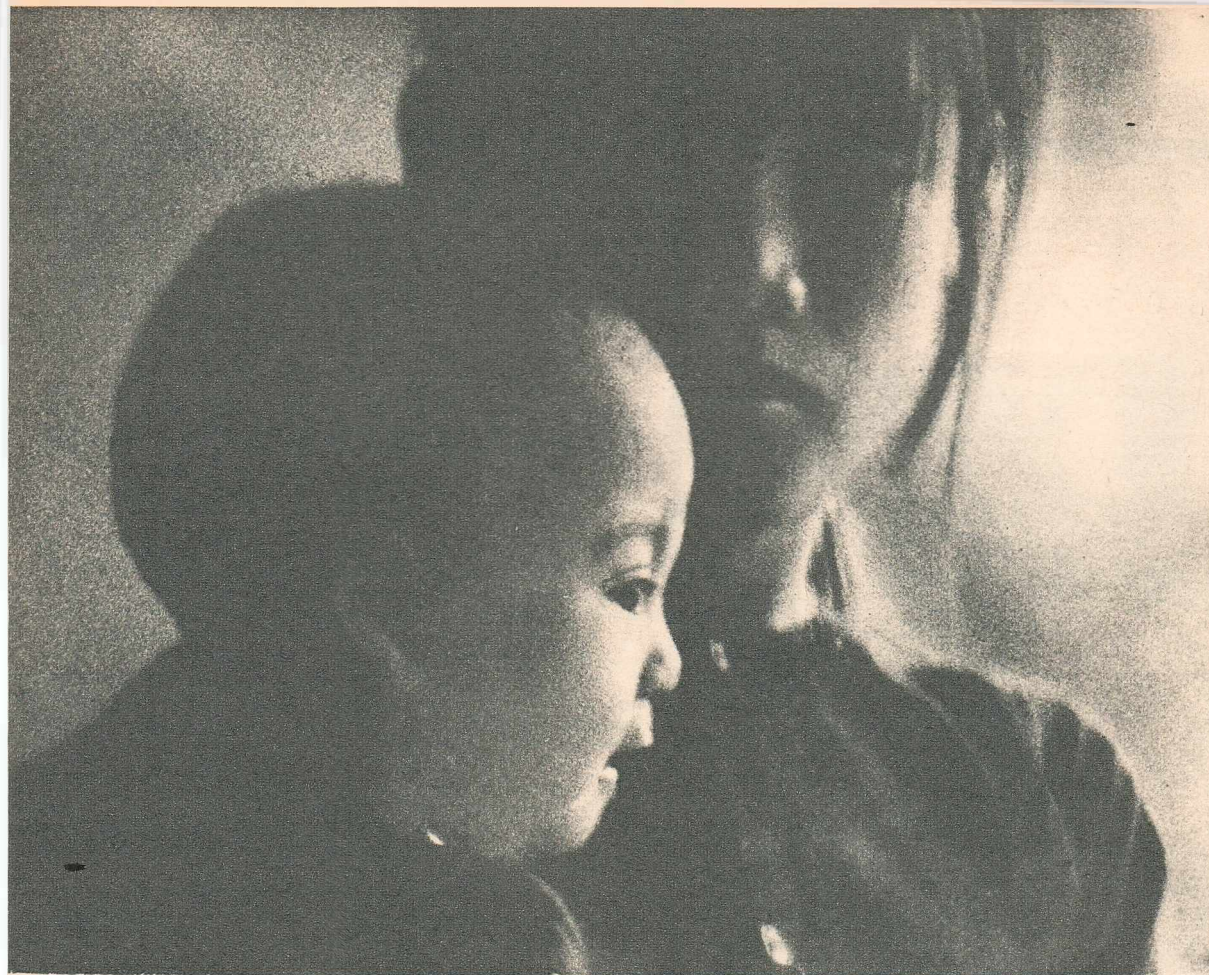
Regizor suedez de teatru și film, dramaturg și scenarist, născut la Stockholm la 14 iulie 1918. Se ocupă de teatru încă din anii universității, trecând de la amatorism la un înalt profesionalism, manifestat prin seriozitatea cu care s-a dedicat scenei, prin izbânzile artistice obținute încă din anii de debut — ca regizor și apoi ca director artistic al teatrului municipal din Helsingfors. În aceeași epocă de nestăvilit elan creator, căutând și alte modalități de exprimare, încearcă și posibilitățile cinematografului, deocamdată doar ca scenarist, pentru un film realizat de prietenul său, regizorul Alf Sjöberg. Filmul se cheamă Hets (1944), și succesul lui îl convinge să persevereze, să-și regizeze chiar el înșuși scenariile pe care le scrisese. Debutul de cineast și-l face cu Kris (1945). Suprema lui ambiție este să fie socotit continuator al marilor tradiții suedeze, un demn urmaș al celor doi idoli ai săi: Stiller și Sjöström, ale căror filme le devorează la cinematecă. În următoarele sale filme, I.B. se afirmă ca un cineast protestatar, iconoclast, un analist sever al sufletului uman, un moralist fără emfază, dar inamic declarat al tabuurilor religioase și sociale, un filozof care se apleacă cu răceala unui savant asupra problemelor esențiale ale existenței, făcând un bilanț mai degrabă pesimist asupra condiției umane. Filmele sale sînt foarte variate ca aspect, epocă și mediu. Le leagă o notă comună: problematica lor gravă, confruntările diverselor caractere, ducând aproape întodeauna la sfîșietoare conflicte. Vom reține, din lunga listă a filmelor sale, ca reprezentative pentru diversele etape ale viziunii sale asupra lumii, filme de tinerete ca: Plouă peste dragostea noastră (1946), Oraș portuar (1948), filme de grave întorsături ca: Sommarlek (Jocuri de vară-1950), Kvinnors väntan (Femei care așteaptă-1951), Noaptea saltimbancilor (1953), filme aparent lejere ca: O vară cu Monica (1952), En lektion i kärlek (Lección de dragoste-1954), Surisul unei nopți de vară (1955), filme de psihanaliză: Visuri de femei (1955), Fragii sălbatici (1957), În pragul vieții (1958), Tăcerea (1962), Persona (1966) sau frescele medievale (amintind formal de vechile filme suedeze) încărcate de simboluri: A șaptea pecete (1956) și Izvorul fecioarei (1959). Și nu vom uita, desigur, considerabila operă de scenarist, de dramaturg (o serie de piese pentru scenă, radio, TV și un balet), de regizor teatral (peste 40 de piese), de director al teatrului național din Stockholm, de descoperitor de talente (Harriet și Bibi Andersson, Max von Sydow, Ingrid Thulin, Eva Dahlbeck).

BERGMAN Ingrid

Actriță internațională de film, de origine suedeză, născută la Stockholm la 29 august 1915. În 1933 este admisă la Academia regală de artă dramatică din Stockholm, pe care însă (Intocmai altei ilustre foste eleve, Garbo) o va abandona destul de curând, atrasă de lumea filmului. Un regizor cu ochi sigur ca Gustav Molander a intuit autenticul foc sacru care mocnea în această debutantă și care va izbucni cu o lumină orbitoare, pe măsură ce timiditatea și stîngăciile începutului vor fi dispă-

rut. După câteva pelicule onorabile, regizorul Molander va revela publicului nebanuitele resurse dramatice, sensibilitatea neobișnuită a tinerei sale interprete într-un film memorabil: Intermezzo (1937). Spectatorii din întreaga lume care au văzut filmul sînt fermecați. Și o dată cu el, «căutătorii de talente» din Europa și de peste Ocean, UFA din Berlin îi oferă primul contract. Dar ea nu acceptă decît un singur film: Strêngărițele (1938-r: Carl Froelich), după cum un an mai tîrziu va accepta contractul cu mult mai seducător pe care i-l oferea de peste Ocean David O. Selznick, dar tot pentru un unic film: remake-ul lui Intermezzo, de astă dată în versiune americană, cu Leslie Howard ca partener (1939). Și totul fiindcă tînăra vedetă nu concepe să stea departe de patrie și de soțul ei, dr. Lindström. Acesta însă înțelege că o carieră ca aceea a soției sale implică din parte-i sacrificii, pe care le va accepta bucuros. Și o dată cu izbucnirea războiului în Europa, cei doi soți se vor imbarca pentru Hollywood, de astă dată pe termen lung. Aci, I.B. e chemată să preia de la o glorioasă compatrioată (din nou Garbo!), care tocmai abdicase, dificilul rol de «regină a ecranului». Creații mari o așteaptă: Casablanca, Dr. Jekyll și Mr. Hyde, Cui îi bate ceasul, Lumina de gaz, Saratoga, Spellbound (Fascinație), Notorious, Arcul de triumf, Jeanne d'Arc, Under Capricorn, filme semnate de nume ilustre: Fleming, Cukor, Hitchcock. O providențială întîlnire, după război, cu un mare cineast, italianul Roberto Rossellini, va da carierei sale o nouă strălucire, cu riscul ruperii aproape definitive cu Hollywoodul. Italia devine a treia ei patrie artistică. Dar filmele lor nu sînt apreciate și înțelese, în ciuda originalității. Stromboli, Europa 51, Voiaj în Italia, Ioana pe rug, Frica, vor rămîne opere de analizat cu mai multă atenție de viitorii critici. După divorțul artistic (și civil) dintre cei doi, Ingrid, derutată, revine pentru un timp în teatru, apoi în cinematograful unde va turna sub bagheta unui Renoir (Helena et les hommes), Litvak (Anastasia, Vă place Brahms?), Asquith (Rolls-Royce-ul galben), Stanley Donen (Indiscreet), Bernhard Wicki (Vizita). Copleșită de Oscar-uri, adulată de publicul din lumea întreagă de aproape 30 de ani, răsfățată de critici, Bergman începe la ora actuală, la 55 de ani, o a cincina carieră, sub semnul comediei: Floare de cactus (1969) și Plimbare în ploaia primăverii (1970).

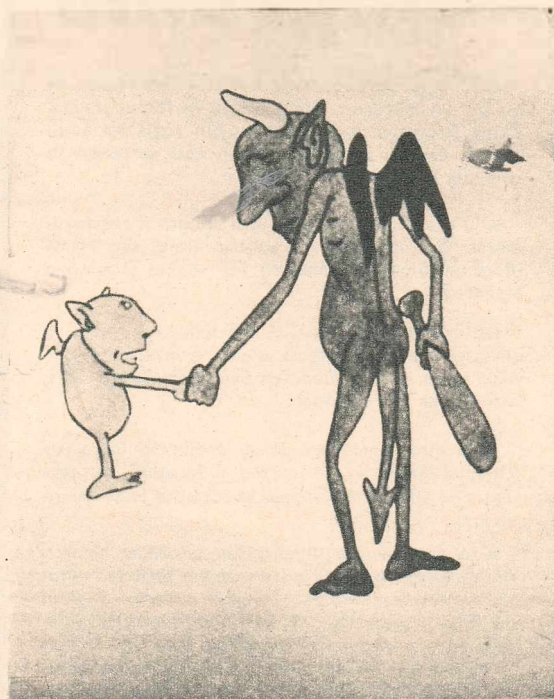
Acești copii trebuie să trăiască, spune răspicat filmul lui Istvan Sipos, «Intervenția».

chard W. Adams, William P. Steele). Copiii învață de timpuriu să nu ocolească cuvintele pace, liniște («Ce drepturi are un copil» de Elspeth MacDougall). Băieții trimiși în Vietnam dezertează pentru că «Nu vor să fie ucigași» (regia, Drogan Maramsky, R.P. Bulgaria). De altfel, motoul festivalului «Secolul nostru XX» ar fi putut să fie prelungit cu încă unul: «un secol al luptei». Nu numai cu agresorii (regia, Yvon Malette), de a nu fi umilit și strivit de îndată ce părăsește pragul casei sale («Arthur, Arthur» de Pascal Aubier, Franța, cîștigătorul Premiului FIPRESCI), de a nu ajunge de prisos într-o lume mult prea automatizată, în care și cele mai derizorii obiecte vor să-și trăiască viața lor, să scape de sub controlul uman. Aș aminti aici frumosul și simbolicul film «Mașinile» al elvețianului Robert Cohen, din care am înțeles că va veni o zi cînd mașinilor li se vor face dor de oameni, vor țînji după prezența lor. Cohen a filmat excavații fantomatice ce mușcă dintr-un pămînt pustiu, mașini ce obolesc parcă de atîta singurătate și pînă la urmă se îmbolnăvesc, singurează, agonizează și mor fără nici un suflăt lingă ele.

Ori de cîte ori un aparat a surprins cu sinceritate gesturi cotidiene în stare să reflecteze un chip mai puțin încruntat al omului, ecranul a răspîndit în sală o ușoară undă de lumină. «Ziua mutăului» (autor — Ludmila Stanukina, U.R.S.S.), «Încă o zi» (Jean-Pierre Bonneau a închinat această peliculă unui brutar căruia îi urmărește fiecare mișcare, ca un omagiu adus parcă muncii strămoșești), fără să fie niște filme scăpărătoare, au atras atenția juriului — și a publicului, de altfel — tocmai prin delicatul lor îndemn de a nu uita de tot mărunțișurile colorate ale vieții. Festivalul a ținut să consfințească și prin cea mai înaltă distincție a sa, *Dragonul de aur*, ideea complexității epocii în care trăim. Filmulețul «Pace și rezistență» — ține doar un minut — al regizorului japonez Sadao Tsudioka, detinătorul înaltului trofeu, ne-a lăsat pe toți pironiți, victime ale unui gag «năprasnic» (cum bine l-a numit reprezentantul nostru în juriu, Titus Mesaroș): un porumbel clocește un ou din care va țîjni un pui de drac.

Dintre filmele cu care țara noastră s-a prezentat în competiție: «Virsta opțiunilor» al lui Octav Ioniță (documentarul a avut nenorocul de a ajunge la Cracovia doar pe jumătate, un act a rămas la Varșovia), «Ciocîrlia» (Laurențiu Șirbu) și «Ore tragice, ore eroice» (regia, Ion Visu, comentariul, Eugen Mandric), acesta din urmă, deși nu s-a aflat în palmares, a stîrnit o vie emoție și adeziune din partea publicului. Ziarul festivalului i-a închinat cea mai amplă cronică din cîte s-au scris pe marginea filmelor, 2 coloane pe pagina întîii. Oskar Sobanski, autorul, nu și-a putut stăpîni condeiul să nu tremure puțin. După ce relatează situația de pe frontul inundațiilor din România, Sobanski elogiază filmul nostru astfel: «Simplu, auster, fără nici o urmă de grandilocvență inutilă, documentarul se adresează direct spectatorului și primește răspunsul său imediat. Nu se află aici nici un fel de sentimentalism, nici o scenă

duioasă care să ne solicite emoția cu orice preț. Este numai adevăr, greu de crezut, totuși adevăr: țara ale cărei progrese uimitoare le admirăm de atîția ani a fost rănită greu. Dar România nu se lasă copleșită de calamitate. România luptă... Și cînd mîine vom citi în ziare despre o nouă luptă și o nouă victorie asupra naturii, tot vom mai avea în fața ochilor imaginea podurilor distruse, a șinelor de cale ferată înecate de apă, a orașelor și fabricilor ruinate, a cîmpiilor care vor da cu greu o piine anul acesta. Ne vom aminti de toți acei oameni oboșiți, uzi pînă la piele și înfrigurați, cocogași de povara sacilor cu nisip pe care îi pun la temelia unor noi diguri ce se înalță mereu, mereu, mereu». Orice alt comentariu este de prisos. România a fost o prezență acută la Cracovia.

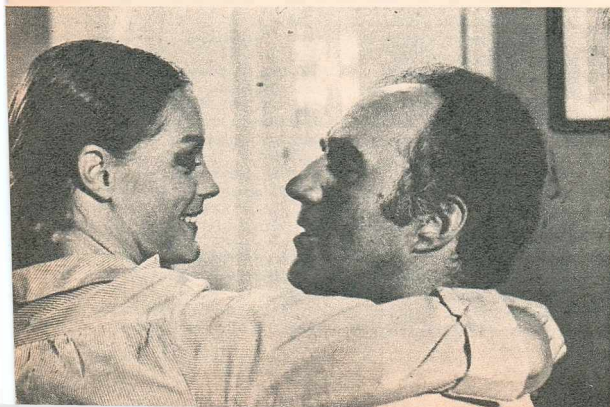
«Pace și rezistență» — un gag «năprasnic», căci drăcușorul din fotografie a fost clocit de un porumbel.

de Felicia ANTIP

De
două ori
Romy
Schneider...

...în filmul **Lucrurile vietii** al lui Claude Sautet, prezentat fără prea mult succes la Cannes. Pelicula a rămas în afara atenției, dar nu și creațiile actoricești ale lui Romy Schneider și Michel Piccoli.

telegrame

● Alberto Sordi și Monica Vitti (foto 1) tind să devină un statornic cuplu comic în filmul italian. După *Dragostea mea, ajută-mă!* (în regia lui Sordi însuși), cei doi actori vor fi din nou parteneri în comedia *O italiancă în Australia*.

● O distribuție de mîna întii anunță și regizorul Pierre Granier-Deferre pentru filmul său *Pisica* (după un roman de Simenon): Jean Gabin și Simone Signoret.

● Jules Verne continuă să fie o mină de aur pentru cineaști. Kevin Billington va realiza în această vară *Farul de la capătul lumii*, cu Samantha Egger, Kirk Douglas și Yul Brynner.

● Jacques Brel pare să se dedice în întregime cinematografului. De curînd a început cel de-al patrulea film, *Mont-Dragon*, în regia lui Jean Valère.

● În timpul unei filmări din elicopter pentru *Vîntul îndrăgostiților* (despre care am scris într-unul din numerele trecute), și-a găsit moartea regizorul Albert Lamorisse, cineastul-poet, autorul *Balonului roșu* și al lui *Fifi înaripatul*. Fiul său Pascal, — băiatul din *Balonul roșu* — astăzi în vîrstă de 20 de ani, a anunțat că își asumă răspunderea de a termina filmul tatălui său.

● Un nou western italian pregătește Sergio Corbucci: *Omul din Nord*. În distribuție nu figurează însă decît actori englezi și americani: Alec Guinness, Jack Palance, Elliot Gould.

● Doi mari actori, nu îndeajuns de cunoscuți publicului nostru, Trevor Howard (Anglia) și Max van Sydow (Suedia), vor fi parteneri în filmul polițist *Salem vine la cină*.

● Milena Dravici, Bata Zivojinovici și Lyubisa Samardzici au fost decretați «cei mai populari actori ai filmului iugoslav».

CU SAU FĂRĂ ȘCOALĂ?

Din cînd în cînd, reporterii televiziunii descoperă oameni pe care e o bucurie să-i vezi și să-i auzi. Așa a fost, într-una din ultimele duminici, un președinte de cooperativă agricolă, bărbat la 50 de ani, care vorbind la emisiunea «Viața satului» despre el însuși și despre cei din cooperativă ne-a spus între altele că la 45 de ani a început școala medie și că acum se gîndește să facă agronomia. De ce? — l-a întrebat reporterul. Și președintele cooperativei agricole a făcut o expunere de motive pe care mi-ar fi plăcut s-o audă atît M. Radnev, organizatorul anchetei intitulate «Școala medie și viața», cît și unii dintre participanții la anchetă. Acest om, care la întrebarea «ce-ai fi vrut să fii dacă n-ai fi fost ceea ce ești?» răspunsese că nu se poate vedea alt fel decît țăran, decît lucrător al pămîntului, așa cum au fost tatăl și bunicul lui, a explicat că în lumea de azi nu e de trăit fără un orizont cultural cuprinzător, că nevoia de a ști crește o dată cu cunoștințele acumulate. Privea optimist spre un viitor care nu va aparține — își dădea perfect seama — decît oamenilor cu știință de carte.

Dar «Viața satului» este o emisiune pe care, la București, n-o urmăresc probabil decît telecronicarii prea conștiincioși și alți cîțiva telefagi. Mult mai numeroși au fost, desigur, telespectatorii care au ascultat declarațiile colectate în cadrul anchetei «Școala medie și viața». Cîțiva absolvenți ai unei școli medii de agronomie au fost întrebați ce intenții de viitor au. Au răspuns că vor da examen de admitere la Institutul agronomic. Reporterul s-a arătat foarte dezamăgit: cum așa, nici unul dintre ei nu dorește să intre direct în producție? Nu, s-au încăpățînat băieții și fetele, noi vrem să fim ingineri agronomi. Presupun că ei cunosc marile eforturi făcute de stat pentru a atrage tineretul spre această ramură de activitate. Conștienți că pregătindu-se să intre în rîndurile intelectualității tehnice sătești răspund unei chemări exprese a partidului, n-au prea înțeles ce vrea televiziunea de la ei. «Orientîndu-se» mai repede, două tinere profesoare de la o școală generală se lăudau voioase că și-au îndrumat mai toți elevii spre școli profesionale. Au și prezentat reporterului un grup de absolvenți, dintre care nici unul nu aspira să facă liceul. O selecție probabil ideală în concepția organizatorului anchetei, care părea că a urmărit de la început și pînă la sfîrșit următoarele obiective: mai întii să demonstreze că, după școala generală, calea pe care trebuie s-o apuce toți tinerii este cea a școlii profesionale și în al doilea rînd să-i convingă pe absolvenții de liceu să nu bată la porțile facultăților. Există, doar, destule posibilități de a intra direct în producție.

Presupun că ancheta a fost inițiată cu buna intenție de a populariza școlile profesionale și cursurile de instruire profesională post-liceală. Sau cu buna intenție de a explica elevilor și părinților că nu e o nenorocire definitivă să nu intri în liceu sau la facultate, că există și alte forme de pregătire pentru viață. Sau cu buna intenție de a demonstra necesitatea unei preselecții riguroase atît pentru liceele teoretice cît și pentru cele industriale, atît pentru facultățile umanistice cît și pentru instituturile cu profil tehnic. Dar nu aceste bune intenții s-au văzut, ci — probabil din cauza unei supralicitări — a lor, din cauza tendinței prea marcate a tuturor interviurilor — o stranie tentativă de a dovedi că tinerii ar trebui îndepărtați de ispita cărții. M-a întristat pledoaria unor oameni cu diplome universitare pentru îndrumarea tinerilor exclusiv către profesii manuale.

Nu aș fi mărturisit neplăcerea pe care mi-a produs-o ancheta respectivă (cite emisiuni neizbutite nu înghete telecronicarul pe tăcute!) dacă nu m-ar fi stimulat altă anchetă, extrem de reușită, despre liceele serale. Această anchetă a demonstrat simplu și clar două lucruri: că învățămîntul liceal devine obligatoriu pentru orice om care vrea să fie în pas cu vremea și că cei care au o meserie trebuie să-și completeze studiile nu pentru a-și părăsi meseria, ci pentru a putea s-o exercite la un nivel superior. Au fost episoade savuroase, altele care ne-au dat de gîndit. Un tînăr arăta cum «a crescut în muncă» o dată cu terminarea liceului seral, abandonînd o foarte frumoasă profesie pentru a lucra la serviciul «personal», unde «poate să cunoască mai bine viața oamenilor». O fată vrea să urmeze după liceul seral conservatorul, pentru că «a visat întotdeauna să devină cîntăreață de muzică ușoară». Cum vă pregătiți? — a întrebat-o Dan Huliera. Ascultați muzică, vă duceți la concertele, la operă? Nu, n-am timp. V-ați verificat aptitudinile, ați încercat să cîntați într-o formație de amatori? Nu, nimeni nu-mi cunoaște această aspirație secretă. V-ați gîndit la anii care vor trece pînă cînd veți putea intra eventual la conservator? Din întrebare în întrebare am înțeles cu toții — și a înțeles, sper, și tînăra — că velenitățile ei n-au acoperire, că nu știe de fapt ce vrea să facă din viața ei. În aceeași emisiune am auzit oameni cu funcții de răspundere vorbind despre necesitatea creării unor secții serale la liceele industriale și mai ales despre vremea toarte apropiată cînd nici o muncă nu va mai putea fi îndeplinită corespunzător de oameni fără studii secundare.

Și m-am simțit din nou în țara în care se generalizează școala obligatorie de zece ani și în care ministrul învățămîntului studiază sub toate aspectele perspectiva anului 2000. Și m-am simțit din nou bine.

PS: În atenția Telesportului: 1) Accepțiunea în care este folosit cuvîntul *peren* în manualele de botanică de clasa a V-a (lecția despre plantele perene) este diametral opusă accepțiunii presupuse în propoziția «sportul nu va fi niciodată peren». 2) Cuvîntul *anodin* nu figurează în manualele școlii generale. În orice caz, este preferabil să fie evitat în înșinuirile de adjective menite să sublinieze calități superlativ (exemplu: «manifestări senzaționale, anodine, spectaculoase»). 3) Deși fenomenele meteorologice înrudite, ploaia și ninsoarea nu trebuie amestecate ca în propoziția «ploaia de confeti acoperă stadionul ca o adevărată ninsoare».

- V-ați gândit ce uimitor este că n-a fost pronunțat cuvântul «carantină»?
- De trei milioane de ori câte un miliard de microbi ● Fluturașii curățeniei și «suspecții» ultimilor 20 de ani ● Ministrul mulțumește.

FRONTUL ALB

Viituri, cote, ploii, puhoai, militari, hectare, clădiri, oameni și ape. Am aflat, am văzut, știm. Cunoaștem că digurile au fost ținute cu saci cu pământ, cu palplanșe, cu buldozere, cu trupurile oamenilor. Am suferit pentru fiecare metru pătrat de teren inundat, pentru fiecare șurub înămolit, pentru cei pe care atacul viclean al naturii i-a lăsat doar cu zestrea palmelor goale. Am mulțumit ostașilor, tinerilor, ne-am mulțumit din ochii unii altora. Dar mai este ceva!

A mai fost o grea amenințare, cu nimic mai prejos decât cutremurul lichid, un pericol invizibil dar mortal, la propriu. A fost o primejdie, dar a rămas doar atât. Spectrul inevitabil al oricărui cataclism: epidemiile!

Cadavrele, zecile de mii de hectare bălțite, conductele refulate, fântinile răbufnite, cele 37 000 de animale și 60 000 de păsări înecate, străzile pe care mocnea apa sîngerie a abatoarelor linse de puhoi, toate constituiau în egală măsură și simultan posibile focare de infecții, proliferate de un continuu du-te-vino uman și de o amenințare înaintare a apelor de suprafață și de adîncime. Îndeobște, epilogul calamităților naturale este scris de bolile contagioase, de parcă sadismul naturii ar fi satisfăcut de acest «rafinament» — antrenarea în marile ei dezlănțuiri pînă și a microorganismelor.

Orice specialist care nu cunoaște realitățile românești s-ar fi pronunțat pentru o mie la unu șanse ca inundațiile recente să fie însoțite de epidemii în lanț. Orice om s-a temut și era parcă pregătit să spună: «Numai asta ne mai lipsea!» Pentru profani și chiar pentru mai puțin profani, răul părea acceptat din capul locului. Iată însă că perioada de incubajie a bolilor, asociate în mod natural dereglărilor hidrologice, s-a încheiat cu un bilanț sanitar uluitor. Îl întrevădem în conținutul declarației făcute de ministrul sănătății, dr. Dan Enăchescu: «N-a fost necesar să se instituie măsuri de carantină sau alte acțiuni cu caracter special, nici pentru străinii care vizitează România, nici pentru numeroșii cetățeni români care călătoresc în zonele afectate. De altfel, spațiile de spitalizare create preventiv în zonele primejduite continuă să rămână neocupate».

Dincolo de reținerea sobră a acestei declarații, cifrele concrete întăresc edificarea: după mai bine de o lună de la declanșarea inundațiilor nu a apărut nici un caz de febră tifoidă (inamicul numărul unu în astfel de împrejurări), nici de hepatită epidemică, poliomielită, meningită sau de alte asemenea afecțiuni grave, care să fie puse în legătură cu calamitățile; numărul îmbolnăvirilor ușoare, comune, se situează la nivelul primăverilor obișnuite; procentul mortalității infantile a staționat, iar în unele dintre județele grav calamitate este chiar în scădere față de anii precedenți.

Neîncrezători, o recunoaștem cinstit, am parcurs documentele mai puțin oficiale, stenogramele convorbirilor telefonice, «jurnalele de bord» ale laboratoarelor mobile, am însoțit echipele de medici sau am discutat cu oamenii grupelor de soc. Concluziile au fost aceleași. În plus, am aflat cite ceva din «secretele» acestui considerabil succes care este menținerea stării de sănătate a populației în împrejurările vitrege prin care am trecut.

TELECONFERINȚELE DE NOAPTE

Ca în toate sectoarele de activitate, soarta bătlăiei s-a decis pe teren, prin prezența întregului activ medico-sanitar, de la ministrul la agentul dezinfectant. Periodic, la

Într-un timp record, au fost vaccinate antitifoide 500 000 de persoane. Oamenii în halate albe și-au făcut simțită prezența peste tot. Regulile de sterilizare sînt aceleași, chiar dacă picioarele se afundă în nămol.

ore tîrzii din noapte, cînd armata halateilor albe se retrăgea la bazele ei în așteptarea unei noi zi-lumină, sistemul de gîndire colectivă al Ministerului Sănătății se cupla pentru o oră, două în conferințe telefonice, care uneau simultan instituția centrală cu toate centrele județene. Erau ședințe operative, de informare reciprocă și de elaborare pe loc a hotărîrilor. Stenogramele lor, cu tot caracterul succint, cu tot efortul de sobrietate al secretarelor, păstrează ceva din atmosfera de largă inițiativă, de luptă și solidaritate a acelor ceasuri. Răzbate din ele tensiunea zilelor în care nici un amănunt nu putea fi uitat și nici o rezolvare amînată. Spicuiam din transcrierea lor:

«Județul Satu Mare informează că întregul colectiv sanitar lucrează zi și noapte, reușind să facă 25 000 de vaccinări (la data de 20 mai — n.n.). Au evacuat secția de boli contagioase, care a fost inundată. Au primit un ajutor substanțial din partea orașului Oradea, care a asigurat un număr mare de paturi pentru bolnavi, a trimis alimente și medicamente, a deplasat un număr mare de medici în frunte cu directorul...»

Tovarășul ministru dr. Dan Enăchescu mulțumește tov. dr. Ioan Popa, directorul Direcției sanitare a județului Bihor; în continuare recomandă... Dispune... Hotărăște...

Județul Alba: tov. adjunct al ministrului, dr. Alex. Calomfirescu, aflat pe teren în acest județ, roagă să se expedieze de urgență fluturași în culori cu sfaturi simple și recomandă urgentarea vaccinărilor.

Tovarășul ministru Enăchescu transmite că materialele au fost trimise. Întreabă dacă au plecat copiii din Satu Mare spre Constanța, unde sînt așteptați la aeroportul...

Stenograme de campanie, stenograme ale activității febrile dirijate de gîndirea calmă, stenograme ale autorității. Descopăr măsura competenței de a conduce în minuțiozitatea prevederii tuturor măsurilor și operativitatea îndeplinirii lor. Dezinfecții, vaccinări, asigurarea stocurilor de medicamente, folosirea lor judicioasă, recepționarea și distribuția ajutoarelor din țară și din străinătate, supravegherea gravidelor, cazarea copiilor, colaborarea cu celelalte ministere, mobilizarea activului sanitar obștesc... poliedrul cu o mie de fețe al luptei cu pericolul febrei tifoide, tetanosului etc., etc. «Se vor lua măsuri riguroase de identificare a copiilor mici, prin brățări bine fixate!» «Organizați aprovizionarea cu produse dietetice a tuturor unităților de asistență și ocrotire!» «Interziceți prepararea și vînzarea produselor care nu au suferit o prelucrare tehnică (înghețată, cremă, maioneză), în zonele în care calitatea apei a fost afectată!» «Este nevoie de o disciplină cu caracter militar!».

Sighișoara cere aparatură medicală, județul Covasna — termometre și dopuri pentru

flacoane, Tulcea — șalupe, Brăila — cauciucuri... Totul era pregătit, totul era pus la dispoziție la momentul oportun.

Intervenția promptă a statului major al sănătății s-a făcut simțită într-o gamă uimitoare de preocupări, de la corecta diagnosticare pînă la disciplina în muncă, de la distribuirea laptelui praf pînă la conținutul emisiunilor «Sfătul medicului».

O dată cu examenul de competență a fost promovat magna cum laudae și examenul de conștiință profesională și cetățenească a medicilor și celorlalte cadre medicale, proba de preocupare pentru soarta concetățenilor și efortul de a-i sprijini. Extragem dintre rîndurile telegrafice ale aceluiași stenograme:

«Județul Mureș mulțumește județului Brașov pentru bolnavii primiți.

Județul Teleorman oferă județelor sinistrate 26 litri de sînge și se obligă ca săptămînal să le pună la dispoziție cite 15 litri.

Tov. conf. dr. V. Coroi exprimă pe această cale compasiunea medicilor din municipiul București, care stau la dispoziția județelor sinistrate cu orice un nevoie. Roagă să fie solicitată.

Tovarășul ministru anunță că în Satu Mare sînt 120 de copii mai mici de 3 ani, care au nevoie de ajutor. Roagă județele care au posibilități să-i primească să se ofere pe loc.

Județul Baia Mare primește 30 de copii, iar municipiul București, 100.

Tovarășul ministru le mulțumește și declară teleconferința închisă.

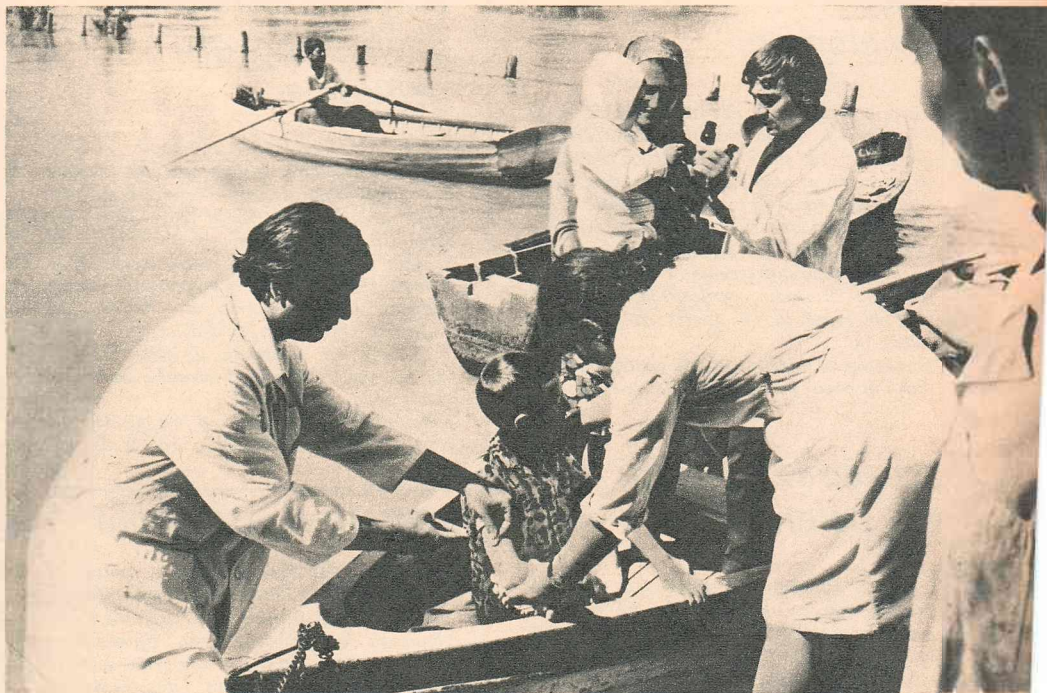
Exemple de atitudine diligentă sînt ne-numărate. Spontan, s-au înscris peste 150 de voluntari dintre medicii Bucureștiului pentru a pleca în zonele calamitate. Numai la Spitalul Brăncovenesc au existat 33 de asemenea oferte.

Lupta împotriva pericolului epidemiilor s-a dus pe toate căile, dar «infanteria» ei a fost concentrată pe trei principale linii de efort: purificarea surselor de infecții (cuvînt de ordine lansat de conducerea ministerului: inundarea teritoriului cu dezinfectante), educația sanitară a populației (metoda principală: «desantul») a peste 1 000 000 de așeze-fluturași aruncate din avion deasupra zonelor amenințate și vaccinarea populației de la 2-55 de ani, combinată cu folosirea pe scară largă a injectării de gama-globulină.

FABRICA DE INVIZIBIL

În zilele marii încordări, victoria a depins în bună măsură de capacitatea de producție a Institutului «Dr. I. Cantacuzino», în special a secției de vaccin antitifoide subcutanat. Această secție a livrat în perioada

critică 5 540 000 fiole de vaccin, adică aproape dublu față de producția normală într-un an întreg. Fiecare fiolă conține o jumătate de mililitru de vaccin, fiecare mililitru include un miliard de microbi omorîți la temperatură constantă. Calitatea se discută aici la proporțiile viețuitoarelor microscopice, orice microb rămas viu constituie un pericol de epidemie, în timp ce sterilizarea

exagerată înseamnă de asemeni un rebut (stricarea structurii genetice a tulpinilor omorîte și anularea efectului lor de imunizare). Spectacolul preciziei este cu atît mai important cu cît el se desfășoară în lumea invizibilă ochiului, a microuniversului. Privești recipientele «goale», transportate dintr-o sală într-alta, de la o temperatură la alta, supuse cutărui sau cutărui tratament, înțelegi că în balonul transparent se cultivă dirijat miliarde de viețuitoare, dar realizezi greu ce înseamnă efortul pentru calitate asupra acestei materii prime aproape imateriale, ce înseamnă greșeala în această lume aproape abstractă: nici un microb neomorfit, nici un microb «omorît prea mult!»

Dincoace de pereții de sticlă ai universului microbian, prețul calității reîntră în dimensiunile obișnuite ale efortului uman: echipa doctorului Gheorghe Dimache lucrînd ore suplimentare peste ore suplimentare, la temperatura de 40°C; fetele de la secția de fiolaj depășind orice limite de pericolitate, amînînd toate problemele casnice pînă la calmarea situației și mîrînd productivitatea de 3-4 ori, cu supremul sacrificiu feminin (cum spune șefa secției — farmacistă Lucreția Crăciun): au vorbit mai puțin.

Este fals să se înțeleagă efortul colectivului institutului de seruri și vaccinuri ca fiind un asalt pompiestic, pentru că mobilizarea tuturor forțelor și resurselor a venit să completeze spiritul de prevedere al conducerii și cercetătorilor institutului, pregătiți în orice moment să facă față cerințelor excepționale. De asemeni, ar fi nedrept să încheiem scurta incursiune în această «fabrică», în care eficiența imediată se vede doar la microscop, fără a pomeni cîteva dintre celelalte exemple ale aportului adus pe frontul inundațiilor: laboratoarele mobile care s-au deplasat în zonele calamitate pentru depistarea eventualelor focare de infecție, sutele de kilometri parcurși de colectivul doctorului Sorin Filipescu în luptă cu noroaiile și precaritatea condițiilor de viață, pentru a recolta probe pentru analize de la toate persoanele care au suferit de febră tifoidă în ultimii 20 de ani, meticulozitatea militărească a medicului Constantin Zilișteanu care s-a ocupat de dotarea celor 11 laboratoare donate unităților inundate (și care a prevăzut toată «zestrea» necesară, de la aparatură și sticlărie pînă la creioane și gume), nopțile de nesomn ale oamenilor de la «expediții»...

Dar cite n-ar fi de spus despre contribuția întregii armate a oamenilor în alb. Cea mai demnă expresie a recunoștinței rămîne totuși menționarea acestui extraordinar rezultat: NU AU IZBUCNIT EPIDEMII!

Sergiu ANDON

pești „melomani“

Cercetările conduse de J.D. Richard de la Institutul de științe marine al Universității din Miami fac să se întrevadă un nou mijloc de atragere a peștilor în plasele de pescuit. Numeroase specii sînt atrase de undele sonore de frecvență joasă, cu condiția modelării frecvenței și amplitudinii. Experiențele sînt făcute cu un emițător cu frecvența de la 25 la 50 Hz, scufundat la o adîncime de 20 m. Rezultatele sînt observate cu un aparat de televiziune submarină.

După cum se vede, dragostea pentru «muzică» duce, în cazul peștilor, la un sfîrșit tragic.

„cărămizile vieții” — din polen

Înșușirile alimentare și terapeutice ale unor produse apicole sînt cunoscute din cele mai vechi timpuri, utilizarea lor empirică a fost largă, dar cercetările științifice în acest domeniu sînt de dată relativ recentă. În afecțiunile ficatului, în care se produce o tulburare a raportului de albumine din sînge (consecință a «defecțiunii» biosintezei hepatice), a fost încercat efectul polenului. Administrarea acestei substanțe bogate în proteine esențiale (aminoacizi denumiți și «cărămizile vieții») și vitamine, îndeosebi din grupul B, a avut efecte spectaculoase.

În aceste cazuri, cercetările întreprinse la clinica spitalului de contagioși «Prof. dr. Babeș» din București au arătat că tratamentul cu polen duce la o redresare rapidă, în 30-45 zile, a echilibrului albuminelor și la o îmbunătățire remarcabilă a stării bolnavilor. S-a prescris zilnic 25 g polen anestecat cu miere, care a fost, în totalitatea cazurilor, suportat excelent de bolnavi.

la capul bolnavului — un calculator

La centrul medical al Universității din Alabama s-a instalat un calculator IBM-1800 pentru supravegherea postoperatorie a bolnavilor care au suferit operații pe inimă. Sistemul cuprinde traductori care leagă pe bolnav de aparat și transmit informații privitoare la temperatură, tensiunea intraarterială și intracardiacă, drenajul toracic, precum și semnale electrocardiografice.

Calculatorul analizează semnalele și apoi transmite informațiile semnificative la postul de observație de la patul bolnavului. Acestea cuprind: ritmul bătăilor inimii, tensiunea sistolică, tensiunea atrială medie din dreapta și din stînga, temperatura corpului, temperatura la nivelul pielii și volumul singelui injectat. La comanda medicului, sistemul poate acționa în mod automat o pompă pentru a adăuga sînge în fluxul sanguin al bolnavului.

antibioticele... și calculatorul electronic

Controlul unui proces biologic cu ajutorul unui calculator electronic a fost realizat pentru prima dată în Europa la o uzină de antibiotice din Anglia. Calculatorul electronic folosit, de tip «Arch 102», controlează procesul de fermentație prin parametrii săi principali: temperatură, pH, nivel de spumare, rație de aer, reglînd întregul proces în condiții adecvate pentru obținerea antibioticului respectiv. Acțiunea de optimizare a calculatorului se extinde și asupra celorlalte faze de obținere a antibioticelor, și anume: separarea miceliului de soluție după terminarea fermentației, extracția antibioticului din soluție și cristalizarea acestuia

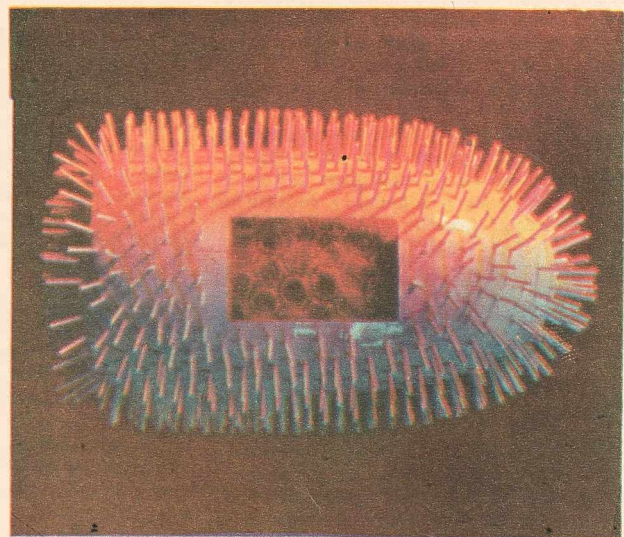
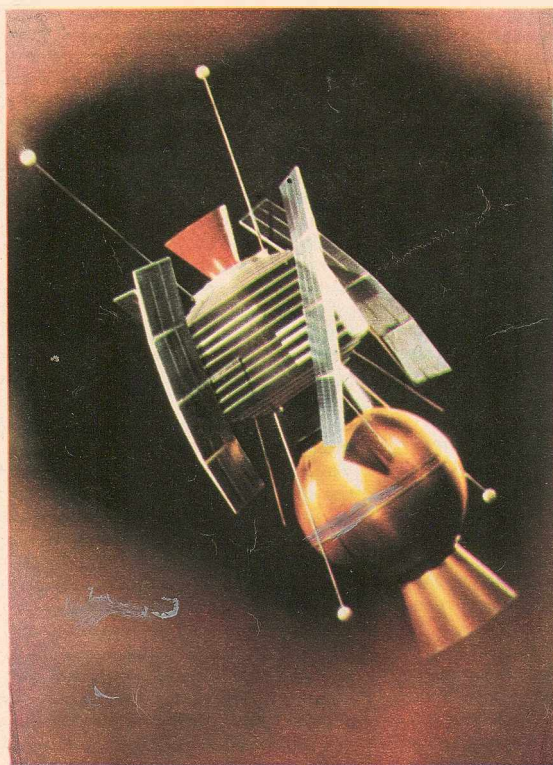
efectele poluării — două fotografii grăitoare

Poluarea atmosferei — îndeosebi prezența masivă a bioxidului de sulf — exercită un efect nefast asupra vegetației în aglomerările urbane. Singurele excepții: anumite specii de licheni. Dar chiar și acestea încep să se «sufocî». Dovadă, aceste două fotografii: prima, realizată pe un acoperiș, la 1 km distanță de centrul Oxfordului, și a doua, pe o clădire, la 7 km depărtare de centru. După cum se vede, în centrul orașului nu crește nimic, nici chiar licheni.

Bănuțul n-a crescut acolo: a fost pus de foto-reporter pentru a evidenția ordinul de mărime.

„satelitul astronom”

Satelitul RAE 1, lansat de la centrul de cercetări Western Test Range din California, are o misiune puțin obișnuită: aceea de a face observații de radioastronomie. Eliberată de servituțile «atmosferii», — mai precis de ionosfera terestră, care reflectă, refractă sau absoarbe semnalele radio emise de corpurile cerești — observarea astronomică de la bordul sateliților prezintă avantaje evidente. De pe acum specialiștii consideră posibilă instalarea unui radiotelescop gigant pe Lună, prin 1980, sau cel puțin pe un satelit de tipul celui din fotografie.

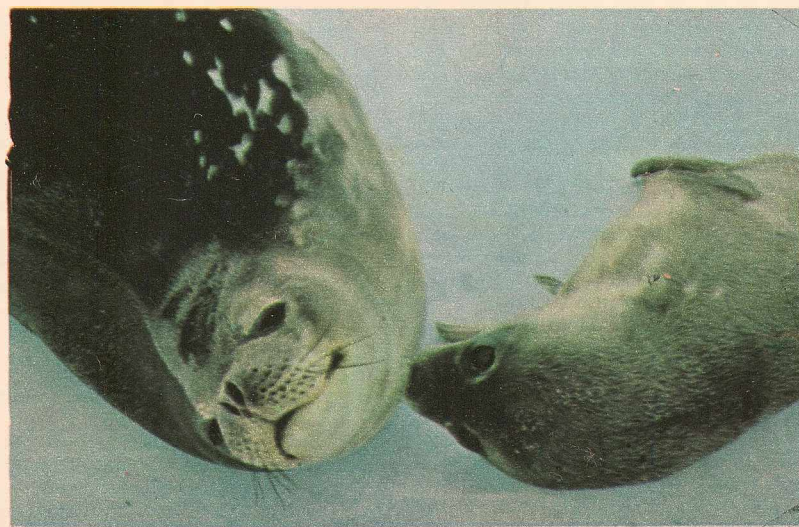

în lumea virusurilor

Acest «model» al virusului turbării este rezultatul unei mărituri de un milion de ori. Fotografia-model permite urmărirea mecanismului intim al infecției: prin «despicătură» se distinge structura în formă de fagure, care ascunde «mesajul genetic» al virusului, întipărit în molecule de acid ribonucleic. Ţepii ca de arici reprezintă de fapt structuri proteice, care joacă un rol de seamă în producerea infecției. A cunoaște înseamnă a stăpîni. Justețea dictonului este confirmată, o dată mai mult, de fotografiile realizate, cu tehnicile cele mai perfecționate, în lumea virusurilor.

o idilă în fundul mării

Eroii: două foci din specia antarctică Weddell. Un studiu recent, publicat în revista engleză «Science Journal», relatează următoarele lor performanțe submarine: plonjează timp de 30-40 de minute pînă la adîncimi de șase sute de metri și se reîntorc — măsurători extrem de precise au dovedit-o — la exact același punct de plecare. Un sistem de navigație care ar putea fi învidiat de cel mai modern submarin.

Mesaj din celula mortii

de Helen FISLAR-BROOKS

În celula condamnaților la moarte, Gerald Daniels scria de zor. Pregătirile pentru execuția pe scaunul electric erau terminate: îi răsăseră capul, iar partea de jos a pantalonilor o despicasă pentru a face loc electrozilor. Mai avea puține ore de trăit.

Condamnatul la moarte compunea ultima sa scrisoare. Era multumit cumva că are de făcut o treabă. Avea ceva la care să se gindească și care să-i abată, cât de cât, gândurile înspăimântătoare așteptării. Și, de fapt, scrisoarea îi dădea prilejul unei ultime și crude satisfacții.

Dindărațul zăbrelelor de la ușă, paznicul îl privea fără expresie. Pe Gerald, sentinela asta tăcută și neînduplecată îl infuria groaznic. Se poate ceva mai sinistru, mai absurd sinistru, decît un păzitor a cărui misiune este să-ți apere viața, pentru ca moartea să nu fie stingherită cîteva zeci de minute mai tîrziu? Minutele astea se vor topi și ele, iar paznicul îl va urma, la fel de tăcut, în mica celulă mobilată cu un singur scaun. Cu un înfiorător scaun.

Cu greu își stăpînea Gerald tremurul miinilor, dar pînă la urmă izbucni să aștearnă pe hirtie și ultimele rînduri și să le semneze. Apoi recitî totul cu atenție:

Redactorului șef al ziarului «Daily World»
Mult stimate domnule Jones!

Ziarul dv. va relata în ediția de mîine dimineață cum a decurs execuția mea pe scaunul electric. V-aș fi foarte recunoscător dacă o dată cu această informație ați insera și scrisoarea de față.

Trebuie să aflați de la început: procurorul nostru este un imbecil. Am o mare și ultimă satisfacție în viață la gîndul că, după ce voi fi mort, el va citi în ziar dezvăluirile mele și nu va putea să nu recunoască el însuși că este într-adevăr un mare imbecil. Dar satisfacția mea este cu atît mai mare cu cît n-o va afla numai el, ci, prin intermediul ziarului dv., o lume întreagă.

Peste puțin timp voi fi executat. Voi fi executat pentru o crimă pe care n-am săvîrșit-o, dar de schimbat nu mai poate fi schimbat nimic. Unica ființă care ar putea confirma alibiul meu, un alibi ducînd nemijlocit la stabilirea nevinovăției mele, această unică ființă este o femeie. Firește, ea are toate motivele să tacă. La urma urmei, după cum se spune, tot cămașa e mai aproape de trup.

Așadar, femeia n-a suflat o vorbă și nici nu va sufla vreuna, dar adevărul asta este: noaptea de 10 spre 11 ianuarie eu am petrecut-o în compania, foarte plăcută de altfel, a soției doctorului Raymond. Nu mă îndoiesc: veți considera că niciodată un adevărat gentleman n-ar face o asemenea dezvăluire. Se poate! Dar, v-aș întreba, ce să caute cavalerismul într-o afacere în care este implicat și un scaun electric?

Prin urmare, nu eu l-am ucis pe Rufus Clark. Dar pe procurorul Butler treaba asta l-a lăsat rece. El a fost fericit că a descoperit în mine un țap ispășitor și că s-au găsit și jurați care să-i confirme ipoteza, condamîndu-mă la moarte. Adevărul și dreptatea sînt pentru domnul procuror niște abstracții demne de dispreț. Lui îi trebuie succese. Și îi trebuie succese mai ales acum, cînd și-a pus candidatura pentru funcția de guvernator. Fiindcă, trebuie s-o știți, nu este prima oară cînd domnul procuror ia niște hotărîri false. Amintiți-vă de cazul Judson, sau poate că dacă nu vă amintiți, veți răscoli puțin arhivele. Lucrurile s-au întîmplat în august 1959. Crimă și sinucidere. Așa cel puțin a stabilit domnul procuror: crimă și sinucidere. Da de unde! Nancy Judson nu l-a ucis pe soțul ei și nici nu s-a sinucis. Harry Judson, care călătorea mult, se temea ca soției să nu i se întîmple ceva în lipsa lui și atunci i-a cumpărat un revolver. Nancy era tînră, frumoasă și plină de viață. I se părea pur și simplu absurd să-și petreacă serile mereu și mereu în singurătate. Într-o asemenea seară de plic-tiseală, s-a dus la un bar. Desigur, fără vreun gînd ascuns, ci doar să-și treacă vremea. A cunoscut acolo un bărbat. Într-un bar, lucrul ăsta e destul de simplu. Au bătut ceva și apoi el a condus-o acasă. A convins-o să-l primească la ea, ca să mai bea un pahărel și să mai sporovăiască puțin. Au intrat în cameră, Nancy și-a pus poșeta pe masă, iar el a remarcat că în poșetă se află un obiect greu. «Ce-ai acolo, — a întrebat el, mai mult în glumă — un bolovan?» Iar ea i-a explicat, rîzînd, temerile soțului ei, arătîndu-i pistolul, pe care l-a pus apoi pe masă și a ieșit să prepare cocteiluri.

Nici nu s-au așezat ca lumea pe sofa să-și soarbă băuturile, cînd ușa s-a deschis fără de veste și în cameră a intrat el, soțul. Clasică situație din revistele umoristice. Numai că acum nu era nimic umoristic. Harry Judson s-a gîndit numaidecît la rău. De unde să știe el că între cei doi nu se întîmplase nimic, că bărbatul abia o cunoscuse pe Nancy și că se purtase foarte reverențios față de ea? Ca și deșteptul nostru de procuror, Judson trăsese deja concluziile, luînd indicii drept dovezi. Se repezi spre bărbat cu o furie orărbă, gata să-l sfîșie. Se înțelege că cel atacat s-a apărat. Pistolul era acolo, la îndemînă. L-a apucat și a tras. Judson a căzut la pămînt, mort. Cu pistolul fumegînd în mînă, bărbatul se afla acum față în față cu Nancy. Era limpede că peste o clipă doar, ea va începe să urle isteric și să cheme poliția. Și atunci, bărbatul, încolțit fără ieșire, a mai apăsător o dată pe trăgaci. În cameră se aflau acum două cadavre. Omul nostru a scos o batistă, a șters cu grijă arma de amprente proprii, apoi a apăsător metalul revolverului de miinile lui Judson, imprimîndu-i amprente, și, în sfîrșit, a pus arma în mîna dreaptă a cadavrului femeii. A mai avut grijă să șteargă urmele de pe paharul din care a bătut el și pe care l-a stărimat apoi de podea, a fixat pe celălalt pahar am-

prentele lui Judson, a șters cu grijă clanțele ușilor și a ieșit. Vă amintesc că era în august, că vecinii erau cu toți plecați în concediu și că nimeni nu auzise nimic din cîte s-au întîmplat la Judsoni acasă. Nimeni nu i-a văzut pe cei doi intrînd, nimeni nu l-a văzut pe bărbat ieșînd. Nici la bar nu și-a amintit cineva de Nancy. Ea fusese prima oară acolo, se tînsese chiar în ziua aceea, iar în fotografia apărută în ziare, o fotografie de pe un pașaport vechi, avea părul lung. Era atît de schimbată, încît chiar cel ce a ucis-o cu greu a recunoscut-o. Și iată cum s-a ajuns la concluzia că Harry și Nancy s-au certat, că s-a dat între ei o luptă pentru pistol, că pînă la urmă Nancy a fost aceea care a apucat arma cu care și-a ucis soțul și apoi s-a împușcat și ea. Și timpitul nostru de procuror și-a încheiat mulțumit ancheta. La ce să-și mai bată capul? Era fericit că a mai înregistrat un «succes» și aștepta doar laurii victoriei.

Dar dacă și dumneavoastră sînteți de părere că într-un asemenea caz oricine se putea înșela, atunci va trebui să aduc pe tapet și cazul Arnold Gillen. Vă amintiți, nu? Valorousul nostru procuror l-a trimis pe Joseph Ackley pe scaunul electric pentru uciderea lui Arnold Gillen. În ultimele zile m-am gîndit mult la bietul Ackley. A stat, pesemne, în aceeași celulă în care mă aflu eu acum și și-a dat sfîrșitul pe același scaun... Ei bine, nu el l-a ucis pe Arnold Gillen.

Desigur, cei doi s-au încăierat. Mai întîi în fabrica unde ambii lucrau, apoi acasă la Gillen. Ackley a fost văzut cînd a ieșit din casa lui Gillen și a și mărturisit că s-a bătut cu victima. Numai că atunci cînd Ackley l-a părăsit, Gillen era încă viu și nevătămat. S-a întîmplat însă ca, imediat după ce a ieșit Ackley, Gillen să primească un alt musafir. Un bărbat care a intrat neobservat și tot atît de neobservat a ieșit ceva mai tîrziu. Nimeni n-a știut vreodată de această vizită. Omul îi era dator banii lui Gillen. Și nu prea avea chef să-și achite datoria. Sau poate că nici nu avea de unde. Habar n-am! Oricum, nu plătea, iar creditorul, care aștepta cam de mult, începuse să-și piardă răbdarea. Datornicul l-a ucis cu o lovitură zdravănă de ciocan, dar ciocanul n-a mai fost găsit. Între altele, și numai dacă vă interesează, vă pot informa că ciocanul se mai află și acum aruncat în cariera de piatră de la marginea orașului.

Domnul procuror, cum am spus, n-a găsit ciocanul. A găsit însă un individ căruia putea să-i pună în cîrcă moartea lui Gillen. L-a găsit adică pe Ackley. Și așa, nevinovatul ăsta a fost condamnat la moarte și executat. Spre supremă satisfacție a domnului procuror, care mai «rezolvase» astfel un caz.

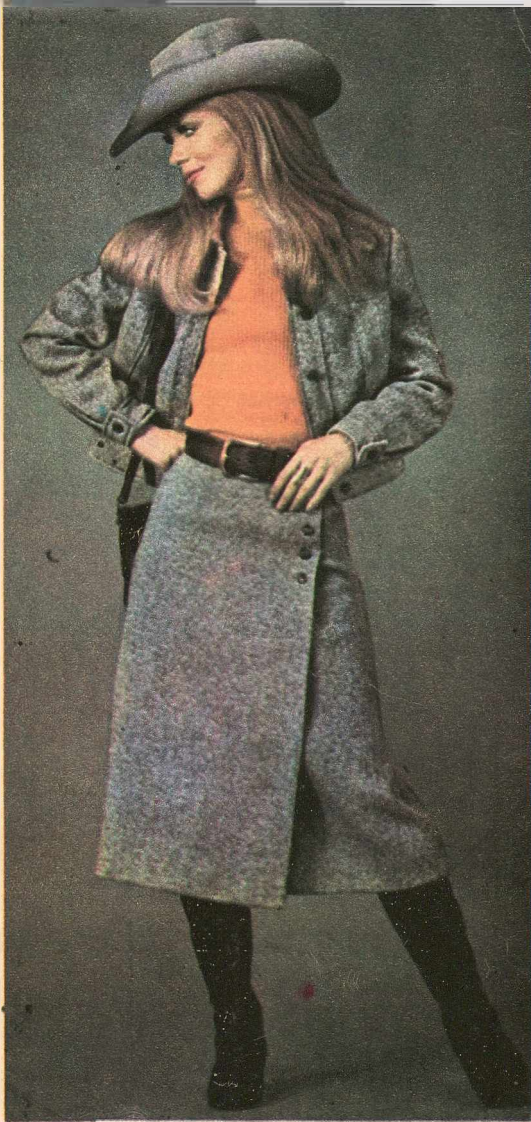
Cam astea au fost de spus, scimate domnule redactor șef. Nu vreau să mor. Dar după ce guvernatorul mi-a respins cererea de grațiere, mi se pare că nu mai am altceva de făcut mai bun, cît mai sînt în viață, decît să-l înfățișez pe procurorul nostru în toată monumentală lui prostie. Fiindcă, după cum desigur ați înțeles, eu ispășesc acum o crimă pe care n-am înfăptuit-o, după ce au rămas nepedepsite trei crime făcute cu mîna mea. Sau chiar patru, dacă punem la socoteală și executarea sărmanului Ackley.

Sînt încredințat că mărturisirile mele vor interesa pe cititorii ziarului în cel mai înalt grad și rămîn al dumneavoastră,
Gerald Daniels

Condamnatul împături scrisoarea, o băgă într-un plic pe care-l lipi cu grijă și după ce scrisese adresa cît mai citeț se duse la ușa celulei. «Mi s-a spus — se adresă el paznicului — că am dreptul să-mi exprim o ultimă dorință. N-am comandat pentru cel din urmă prînz al meu nici friptură de fazan și nici icre negre. Ultima mea dorință se află aici, în plicul ăsta». Și după ce strecură scrisoarea printre gratii, adăugă: «Doresc să ajung la destinație cît mai curînd cu putință». Paznicul dădu din cap și luă scrisoarea. Istovit, Gerald se lăsă pe patul său și închise ochii. Sperase ca mărturisirile să-i aducă un pic de liniște. Și iată că, dimpotrivă, îl răcoliseră îngrozitor. Nancy Judson și soțul ei, Arnold Gillen și Joseph Ackley treceau acum prin fața lui și-i cereau socoteală. Îl vedea pe Harry Judson frîngîndu-se în două la primirea glonțului ucigaș. O vedea pe Nancy, albă ca varul, cu groaza morții în ochii ei frumoși. Iată-l pe Gillen zvircolindu-se grotesc înainte de a rămîne întepenit sub cumplita lovitură de ciocan. «Nu, nu!» În fața lui Gerald apărea acum Ackley cu o glugă neagră pe cap, întinzînd brațele spre el... «Du-te, du-te, Ackley, ești mort doar. Mort, ca toți morții. Mort, cum o să fii și eu în curînd...»

O sudoare rece îi brobona fruntea, limba o simțea uscată, iar pulsul îi bătea, parcă direct în urechi, ca un ceas monstruos, ca însuși destinul lui tragic.

Pe coridor se auziră pași care se opriră la ușa condamnatului la moarte. Gerald simți că nu mai respiră. «Nu, încă nu!» — urlă el și bătu cu pumnii în perete. «Vreau să trăiesc! Vreau să trăiesc!» Cineva îi puse o mînă pe umeri și-i spuse: «O veste bună, Daniels». O veste bună? Paznicul zîmbi pentru prima oară de cînd îl vedea condamnatul și continuă: «Doamna Raymond a telefonat chiar acum guvernatorului și a mărturisit că în noaptea crimei ai fost la dînsa. A adăugat că ideea că un nevinovat va muri și că soarta lui era în miinile ei i s-a părut de ne suportat». Gerald închise ochii și rămase cîteva clipe într-o uluială totală. Apoi își reveni și simți că dacă nu se stăpînește, bucuria o să-l doboare. Așadar, n-o să moară. N-o să moară. Lacrimile îi curgeau, mari și grele, pe obraz. Și deodată, spectrul morții îl înghetă din nou. «Scrisoarea mea! — țipă, bezmetic — ce-ai făcut cu scrisoarea mea?» Paznicul îi făcu un semn liniștitor: «De ce să-ți faci griji Daniels, scrisoarea a fost expediată imediat, așa cum ai dorit. A fost expediată cu un mesager special, care în clipa asta se află, desigur, la destinație».

MODA

moment de acalmie estivală...

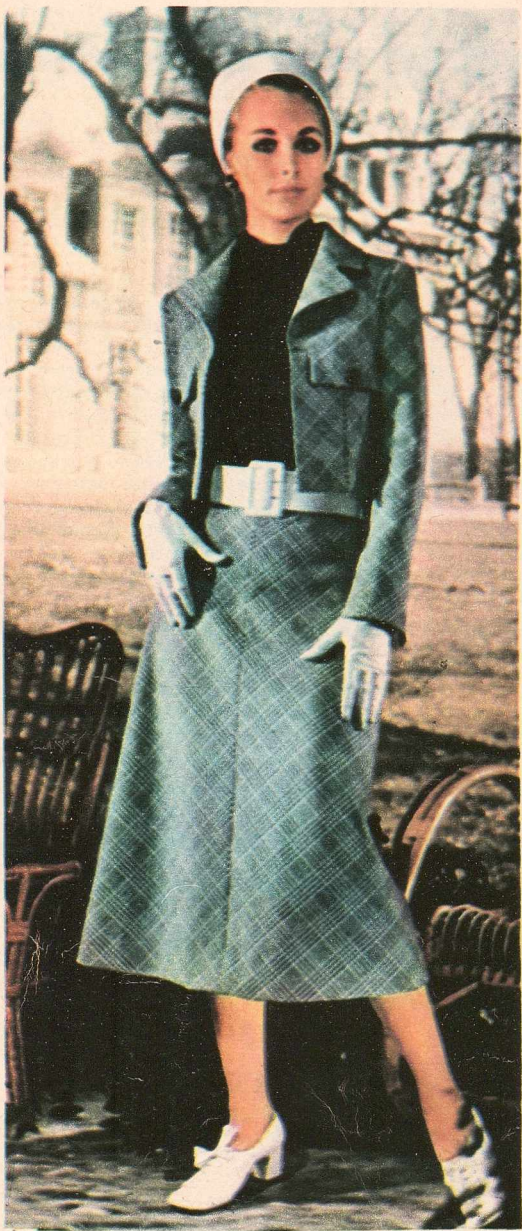
de Sanda FAUR

Vara aceasta, moda ne-a mai păsuat. A înțeles, mai întâi, că nu ne-a fost capul la ea, s-a lămurit apoi că e cazul să mai lase ceva din pretențiile ei maxi, ne-a dat mină liberă în materie de centimetri verticali și rochii din anii trecuți, a îngăduit, în sfârșit, liberului nostru arbitru vestimentar să hotărască singur, cum îl taie mintea. Înțelept și primejdios totodată. Înțelept, pentru că moda a înțeles că, cel puțin de data aceasta, nu mai merge politica de forță și deciziile dictatoriale. Primejdios, pentru că în modă prea multă libertate individuală ar putea duce, mai știi, la haos și incomunicabilitate... Adevărul e că rar o modă să fi fost întimpinată cu atita vehementă antipatie ca moda maxi, rar argumente atât de solide, venite din toate direcțiile cu puțință — cea a buzunarului, cea a oglinzii ori cea a privirii trecătorilor de pe stradă — împotriva fustelor cumiști de călugărițe dominicane. Un fabricant de stoffe spunea că maxiul îi face un ochi să ridă, iar pe al doilea să plîngă (cel cu plînsul fiind ochiul civil), femeile de o «anumită vîrstă» au ripostat că fiecare centimetru în plus la fustă evocă cu perfidie cite un rid la colțul ochilor, fetele tinere au susținut că principiile renescentiste — care făceau un cult din etalarea frumuseții corpului omnesc — sînt un bun cîștigat de istorie ce nu trebuie în nici un caz retrocedat. Pe scurt, mai toată lumea s-a infuriat, a protestat, s-a indignat, a jurat că va muri pe baricadele mini, dar a terminat prin a accepta ideea că, dacă stai nițel să te gîndești și încă puțin să privești, parcă-parcă un mantou sau o haină de ploaie ceva mai lunguță «face» destul de șic. Nimic nu e veșnic pe lumea asta, darmite jurămintele în materie de modă... În primăvară, moda maxi înaintase cițiva pași, ne-a determinat să răscolim, sentimentali, prin amintirile vestimentare de acum vreo zece ani, să ne înduioșăm în fața imaginilor noastre cu un deceniu mai tinere și, fatalmente, și în fața rochiilor lungi și cu jupon. Dar cînd a dat vara, maxiul a trebuit să renunțe la pretențiile sale dominatorii, soarele fierbinte nu s-a arătat încîntat de perspectiva desuetă a umbreluțelor albe și a rochiilor din muslin înflorat ale domnișoarelor de la sfîrșit de secol, fetele deceniului nostru nu au acceptat să renunțe la bronzul verii și la cele două palme de confortabilă rochie mini, și armistițiul a fost semnat: forțele maxi s-au repliat strategic, așteptînd răcorile toamnei; acum, cînd e cald și soare, și ploile — sperăm — nu ne vor mai încețoșa sufletul, acum rezistă mai departe rochia scurtuță, rochia ușoară, rochia din doi metri de pînză. Ce s-o întîmpla la toamnă, cum vom arăta în fustele lungi de mătusică, Dumnezeu cu mila. Orice aminare e un timp cîștigat, să profităm de el, să purtăm din plin rochiile verii trecute, să ne facem cît mai e cu puțință rochii de incurabile adolescente. Poate, cine știe, reușim să tragem timpul pe sfoară...

▲
O mică rochie neagră, elegantă, poate căpăta toate însemnele fanteziei estivale dacă îi aplicăm pe jupă o asemenea amuzantă decorație, combinată din fișii de satin ori material plastic și tot felul de capse și bumbi metalici.

▲▲
Dar de la toamnă încolo, armistițiul cu moda mini se pare că ia sfîrșit. Fetele tinere se vor putea amuza, punînd în creștet o pălărie de cow-boy pentru a anihila efectul șoc al fustei maxi.

Vara aceasta, destul de răcoroasă pînă acum, recomandă insistent rochiei elegante mineci lungi, mulate pe braț. Din nou ideea unor volane, de astă dată mai modeste și plasate în jurul decolteului ascuțit și al încheieturilor de la mină.

O rochie care poate cuceri — și avantaja! — toate gusturile, vîrstele și siluetele. Nu găsiți în magazine un asemenea imprimeu rafinat? Nu-i nimic, o mină pricepută îl poate cu ușurință reconstitui, brodindu-l cu bumbăcel negru. Nu uitați paspoalul roșu de la decolteu și mineci.

Dar pentru femeile de o anumită vîrstă, adevărul va fi crud și trebuie spus în gura mare: noile taioare — poale lungi, jachete scurte — nu vor mai ascunde nimic, ci vor mai adăuga ceva ani vîrstelor ingrate.

Pentru zilele vacanței la mare, ne mai putem îngădui vara aceasta o rochie viu dungată, cu o palmă și jumătate deasupra genunchilor, cu umeri liberi și cu decolteul strîns într-o puritană bentiță în jurul gîtului. Ne-o mai putem îngădui, cu condiția să nu fi depășit cine știe ce vîrsta bacalaureatului.

Materialele vapoaze, fluide, sînt foarte în gustul modei actuale. Iată o idee pentru o rochie din voal alb cu picățele roșii, la care rețineți, în special, volanele de la fustă și manșete și grația minecilor lungi, transparente.

campion, campion, dar nici chiar așa...

Patricia Bass, sau mai exact locotenent Patricia Bass, asistentă medicală în forțele armate britanice, a participat recent la un concurs de parașutism, și din 46 de concurenți, dintre care — rețineți bine! — 45 erau bărbați, a ieșit prima. Priviți-i echipamentul (foto 1), ca să nu vă prindă mirarea că după câteva minute numai de la aterizare locotenentul Patricia a abandonat din acest echipament tot, sau aproape tot, din ceea ce o stîngherea (foto 2).

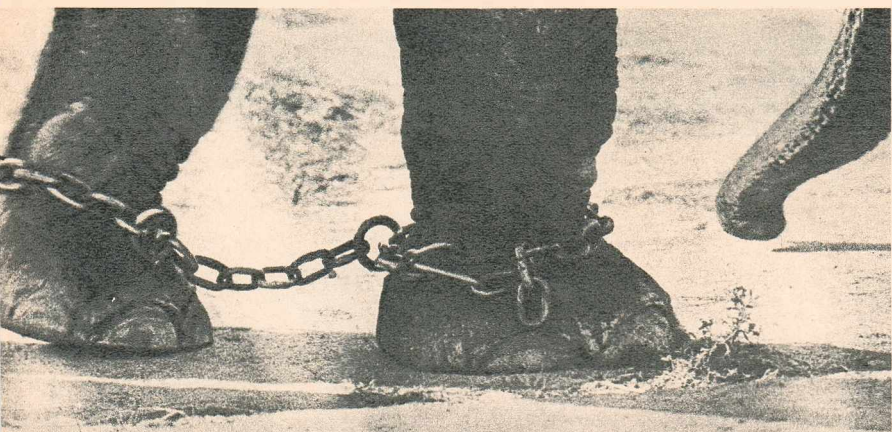
vizibilitate totală

Marlène Jobert, actrița franceză de cinema despre care în ultima vreme se vorbește mult (și de bine), a vizitat recent New Yorkul. A dorit, firește, ca în limita timpului fixat să cunoască cit mai mult din orașul-mamut. Cum — cel puțin așa se pare — pe lângă cunoscutele-i însușiri artistice vedeta nu este lipsită nici de fantezie, ea a reușit, într-adevăr, să-și lărgască câmpul vizual cu ajutorul acestei mașini cu caroserie paralelipipedică din sticlă. O precizare se impune: Marlène Jobert nu e inventatoarea mașinii, ci ea și-a amintit doar că, sub numele de *Quasar*, straniul vehicul a fost folosit de compatriota și colega ei Mireille Darc în filmul lui Michele Audiard, cu titlul și el destul de straniu: «Ea nu bea, nu fumează, nu se droghează, ci doar... trîncănește».

și totuși nu-i decît ping-pong

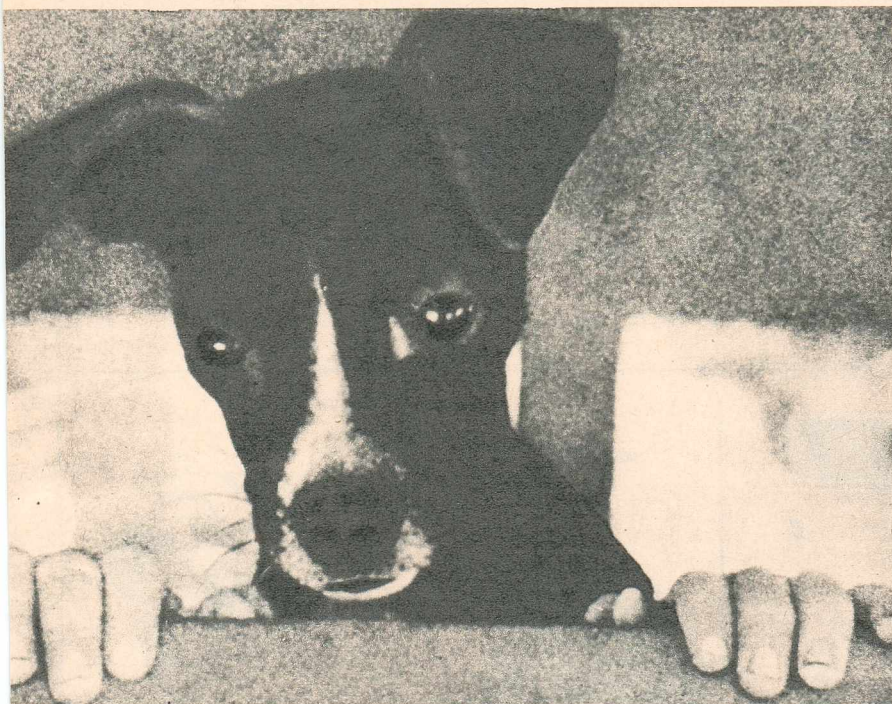
Fotografia aceasta — intitulată «Magicianul» și care reprezintă pe fostul campion mondial la tenis de masă, japonezul Nabuhiko Hasegawa — a luat premiul I la un concurs cu tema «Cea mai frumoasă fotografie sportivă a anului». Dar spunînd că a fost premiată, n-am spus încă totul: pentru prima oară în istoria acestui concurs de mare popularitate din R.F. a Germaniei juriul și-a fixat preferința în unanimitate. Fericitul câștigător: amatorul fotograf Günter Müller, în vîrstă de 24 de ani.

Pe pământul fierbinte al Africii.

Fotografie de Francisc KONCZ

...Și ce mai pianist ar fi ieșit din el!...

ÎNTELEPȚII PRINTRE NOI

● Marele inconvenient al literaturii moderne este că ne împiedică s-o citim pe cea veche.

Joubert

● Oamenii nu ne vor ierta decât cu mare greutate răul pe care l-au spus ei despre noi.

A. Maurois

● Recăsătorirea unui om divorțat înseamnă triumful speranței asupra experienței.

S. Johnson

● Există oameni care folosesc bucăți de morală ca pe niște bucăți de stofă cu care nu se pot niciodată îmbrăca.

Nathalie Sarraute

● Marile gânduri vin de fapt din suflet, iar marile sentimente vin din rațiune.

L. de Bonald

● Când un filozof îți răspunde la o întrebare se întâmplă să nu mai înțelegi ce l-ai întrebant.

A. Gide

● Oricât de mare ar fi postul, cel care îl ocupă trebuie să fie și mai mare.

B. Gracian

● Cel înțelept caută înțelepciunea, cel prost a găsit-o.

G.C. Lichtenberg

● E mai ușor să fii deștept pentru ceilalți decât pentru tine însuși.

La Rochefoucauld

● De-aș avea curajul să povestesc altora adevărul pe care n-am curajul să mi-l spun mie însumi!

Jules Renard

● Unul din primele lucruri pe care le învață un copil care a primit cadou o tobă este că niciodată nu va mai primi alta.

Felicien Marceau

● Când ți-ai făcut un loc sub soare trebuie să te ferești de cei care ar putea să te eclipseze.

Art Buchwald

● Mi-ar fi plăcut să trăiesc pe vremea Primului imperiu, pentru că în epoca aceea nu exista decât un singur individ care se dădea drept Napoleon.

G.B. Shaw

CU BARCA PE LAC

1	R	2	E	3	P	4	I	5	N	6		7	8	9	L	10	11	12	R			
2		M	A	N										R	A	S			A			
3	V		I	S			C	A		N	O	E						H	R			
4	E	N							R				N			M	E	S				
5	L		E	C	U	I							N	A	R	A	T	A				
6			S	A			C	V					T	A	R	I						
7		C	I						A						M	E			L			
8	N								R	O					E				M	U		
9			N				L	A	L	A						C	A		N			
10			A									A			O	I	N	T				
11										A						I	N	T	E	R		
12																				I	T	E

ORIZONTAL: 1) Pictor rus, autorul celebrei pinze «Edecarii de pe Volga» — Zeul soarelui la vechii greci, care — cu o luntră de aur — trecea în fiecare seară de la marginea dinspre asfințit către cea din răsărit a pământului. 2) Autorul tabloului «Luntrași pescuind cu undița»... — și autorul tabloului «Bărci în port». 3) Alegorie pentru plutirea cu barca pe valuri! — Ambarcație sportivă ușoară — Hrană insuficientă! 4) La balene! — Luntraș din mitologia greacă, care transporta sufletele morților peste apa Stixului — Nod de lemn. 5) A vindeca — Povestită. 6) La bătaie... pentru iapă! — Un colț dintr-un cvartal! — Între ele, România ocupă primele locuri la caiac-canoe. 7) Luntră mică în formă de șaică — Posezi! — La rame! 8) Ba — Scriitor umorist englez, autorul lucrării «Trei într-o barcă» — La munte! 9) Lac glaciatic în Munții Rodnei — Termen marinăresc. 10) Poet liric german, autorul poeziei «Ședeam în luntră» — Se întoarce cu prora în direcția din care bate vântul. 11) Deschizătoare de drumuri la ambarcații — La mijloc. 12) Element de rezistență din scheletul navelor — Trase de... ace!

VERTICAL: 1) Compozitor francez, au-

torul piesei pentru pian «Jocuri de ape» — Poet român, autorul poeziei «Vasul fantomă». 2) Autorul minunatelor versuri: «Lacul codrilor albastru/ Nuferi galbeni îl încarcă/ Tresărind în cercuri albe/ El cutremură o barcă» — Prefix relativ la morală. 3) Treacătoare — putere la o barcă cu motor! — Pe scurt, un vas. 4) Textilă — Împreună — Consoane — Cobra din povestirea lui Kipling «Rikki-tikki-tavi». 5) Luntră ușoară, lungă și îngustă — Discipole. 6) Cadou — Anotimpul plimbărilor cu barca — 100 mp. 7) Vestit conducător cartaginez, supranumit «Navigatorul», care a întreprins în secolul al V-lea î.e.n. o vestită călătorie în jurul Africii — Barcă ușoară cu pinze sau cu lopeți. 8) Greșit — Un nume tematic. 9) Cu bălaie! — Visle — Decan! 10) Istovit de la început! — «Terem» de întrecere pentru diferite ambarcații cu pinze — A da lectură (pop.). 11) Inele metalice care întăresc deschițăturile făcute într-o pinză de ambarcație — Pictor francez, autorul tabloului «În barcă». 12) Vântul pentru bărcile cu pinze! — Barcă.

Teodor AXIOTI

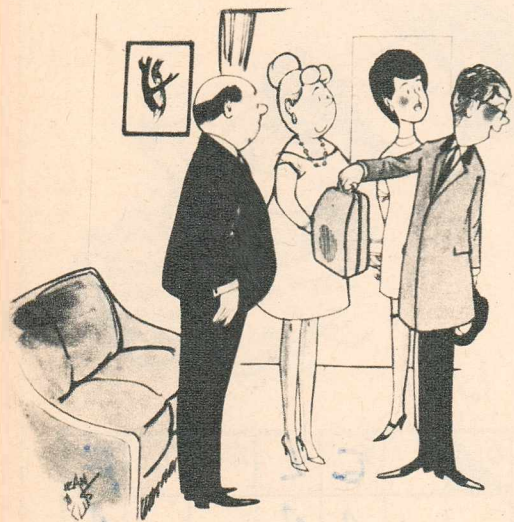
Dicționar: Mes, Can, Nag.

Dezlegarea jocului «COLOANA FĂRĂ SFÎRȘIT», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) GORJAN — COCOS. 2) ADAM — LONDRA. 3) PL — DAVILA — GT. 4) RAS — NUD — SLOI. 5) I — AAT — OB — ILE. 6) NARCIS — ADOI. 7) CAUC — INCEPUT. 8) I — TESTOASA — A. 9) PI — SCALEA — OC. 10) ERA — R — L — NOTE. 11) SOMNUL — MEYER. 12) ADORMITA — ALE.

F varietăți

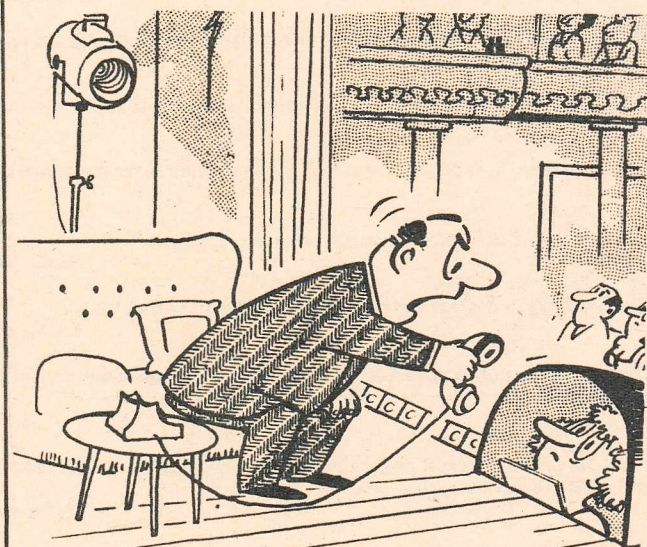
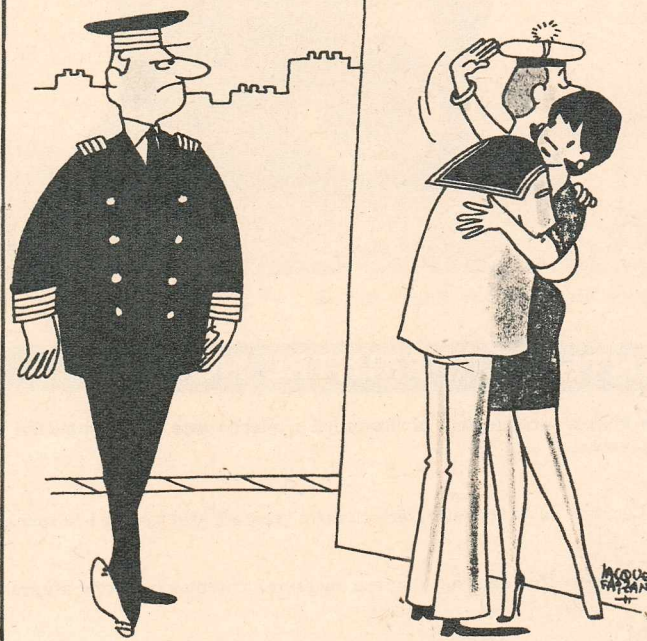
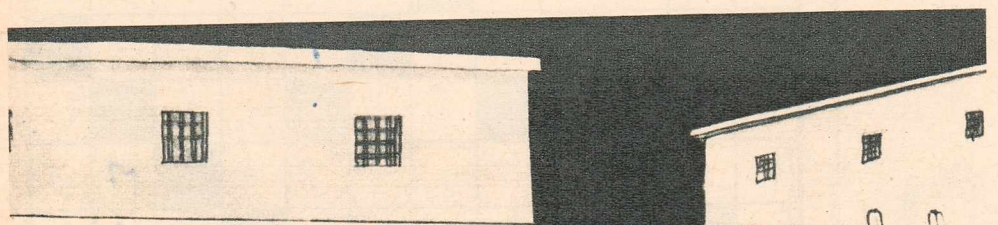
UMOR DE PESTE HOTARE

→ Știți... sînt cam timid... am înregistrat cererea în căsătorie pe banda de magnetofon.

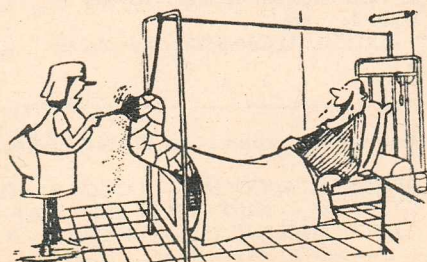

Voi fi scurt...

Pentru do.!

Doamne,
dar gîdilos
mai ești

„J.J. S.-S.“

Hotărît lucru, cronica politică e plină de coincidențe...

În 1907, la Nancy, congresul partidului radical (denumirea oficială și completă: partidul republican-radical și radical-socialist) preciza programul acestei formații recent apărute ca atare pe eşichierul vieții publice franceze.

În 1970 — deputatul gaullist Souchal demisionind în semn de protest față de hotărîrea guvernamentală ca viitoarea autostradă Paris-Est să treacă prin Metz și nu prin Nancy — au loc în acest oraș alegeri parțiale, iar secretarul general al partidului radical repurtează un remarcabil succes electoral. Nu însă în calitatea sa de secretar general: Jean Jacques Servan-Schreiber a candidat în numele său propriu. Cu un «program de reforme și de acțiune concretă», tot propriu, a fost ales.

În ceea ce privește reformele, nu se prea știe care ar fi. În ceea ce privește acțiunea concretă însă — mai ales acțiunea neașteptată, rapidă, spectaculoasă — se poate acorda un credit larg dinamismului, mijloacelor financiare și relațiilor personale ale unui om despre care Viansson-Ponté, observator sargace al vieții politice franceze, scria în 1968 că și-ar fi dorit fără îndoială următoarea biografie: «șef de cabinet al lui Georges Bidault, este chemat în 1954 de Pierre Mendès-France în funcția de secretar de stat pentru Afacerile Externe. Devenit deputat în 1962, intră în mod irezistibil în bătaia politică pentru președinția republicii și, în 1965, sprijinit mai cu seamă de către Gaston Defferre și Jean Lecanuet, este ales la 41 de ani în fruntea statului, învingându-l pe generalul De Gaulle».

Nu fără ironie subțire, Viansson-Ponté amesteca în acest portret al aspirațiilor (mai mult sau mai puțin) secrete ale personalității, elemente din biografia lui reală. Într-adevăr, «L'Express», revistă fondată de Jean Jacques Servan-Schreiber, a susținut fără rezerve concepțiile lui Mendès-France. Într-adevăr, tot «L'Express» a lansat apoi, foarte zgomotos, ideea candidaturii lui Gaston Defferre în alegerile prezidențiale. Nici una din aceste campanii nu a avut norocul să slujească o cauză victorioasă. Dar «L'Express» s-a impus. Era un incontestabil succes al animatorului, pe plan profesional. Următorul — volumul «Sfidarea americană» — a fost deopotrivă profesional și politic. De aci încolo autorul constată cu plăcere — și încurajează — tendința prietenilor de a-l desemna, cu respectuoasă familiaritate, prin inițiale: «J.J. S.-S.». Potrivit unei practici importate din Statele Unite, acest laconism aluziv marchează o consacrare sau măcar începutul unei consacri.

Și campania lui «J.J. S.-S.» la Nancy s-a efectuat în gen american. Cu un adevărat «stat-major» de colaboratori (care a izbutit să aibă, mai repede și mai complet decât prefectura, rezultatele scrutinului). Cu participarea întregii familii: mama, soția, fratele, trei surori, trei fii (cel mai mare a și fost înscris, pentru la toamnă, la liceul din Nancy). Cu, totdeauna, fotograful sau operatorul de film potrivit la locul potrivit. Și cu «bomba economică»: crearea unei «societăți europene pentru dezvoltarea Lorenei».

Loreni sunt considerați oameni rezervați, chiar sceptici. Totuși, neliniștea pe care le-o inspiră ziua de mîine a fost mai tare decât dezaprobaria multora față de excesele publicitare ale campaniei lui «J.J. S.-S.»: și toate partidele — cu excepția comunistilor — au suferit masive pierderi de voturi. Este caracteristică reflecția unuia dintre ei, într-o convorbire cu un corespondent parizian: «Peste doi ani, tot au loc alegeri legislative. Nu ne angajăm deci cu J.J. S.-S. decât pînă atunci. Ce riscăm?».

DUPĂ DOUĂ SĂPTĂMÎNI

Primele două săptămîni de la instalarea pe Downing Street-10 a conservatorilor s-au scurs fără a se înregistra inițiative care să permită observatorilor să descifreze mai precis intențiile cabinetului Heath asupra acțiunilor pe care le preconizează pe plan intern și extern.

«Inactivitatea» inițială a noului guvern nu este atribuită ameliilor de pe urma succesului neașteptat, obținut de conservatori în urma scrutinului din 18 iunie, ci, după cum apreciază agenția France Presse, susținută de numeroși comentatori, inexistenței, de la bun început, a unor deosebiri fundamentale în ceea ce privește orientarea celor două partide rivale — laburist și conservator.

Nimeni, la Londra, nu se aștepta ca venirea la putere a conservatorilor, aflați timp de șase ani pe băncile opoziției, să aducă, automat, modificări substanțiale în politica internă și externă a predecesorilor lor. Pe plan extern, programul și acțiunile conducerii laburiste și a partidului conservator nu înregistrează nici ele deosebiri principiale, ce-i drept cu mici excepții, cum ar fi poziția față de Republica Sud-Africană — Tory fiind adversar al embargoului impus de premierul Wilson al armamentului către Pretoria. În ce privește aspectele majore ale politicii externe — poziția față de Piața comună, N.A.T.O., precum și abordarea relațiilor speciale anglo-americane — vor fi încadrate în tradiționala politică a partidului conservator, potrivit declarației noului ministru de externe Alec Douglas Home, politică ce nu se diferențiază sensibil de cea laburistă.

În problemele de politică internă se conturează unele deosebiri. Un aspect: Labour a naționalizat industria metalurgică și nu este exclus ca Tory să o denaționalizeze.

Totodată, în cercurile conservatorilor se speră ca noul guvern să acționeze împo-

triva grevelor legale și «ilegale», adoptîndu-se în acest sens o nouă legislație împotriva căreia s-au pronunțat cu fermitate Consiliul General al TUC și liderii marilor syndicate. Tocmai în acest domeniu, încă de la început, conservatorii întîmpină mari dificultăți care, după cum se exprimă agenția Reuter, le prevestesc «zile grele». Au și fost înregistrate o serie de greve, iar hotărîrea docherilor din porturile britanice de a declanșa la 14 iulie o grevă generală face ca situația să devină și mai încordată, întrucît un asemenea conflict ar aduce serioase prejudicii exportului și economiei naționale.

În fața unor asemenea perspective, domnul Heath a reușit — și asta nu-i puțin — să alcătuiască în trei etape lista finală a cabinetului, care cuprinde 78 de miniștri, miniștri de stat și secretari parlamentari. Noul guvern are cu 17 posturi mai puțin decît cel laburist, ca o expresie a respectării promisiunii electorale de a reduce cheltuielile aparatului de stat.

Aceasta este se pare, pentru moment, singura poliță onorată de către conservatori. Urmează ca în viitoarele săptămîni să fie cunoscute și alte intenții ale noului guvern englez.

Gheorghe CIOBANU

EFACTE ALE CURSEI ÎNARMĂRILOR

«Banii sînt ca șobolanii... Cînd naufragiul amenință, ei părăsesc vasul» — scria cu câteva zile în urmă Robert Escarpi în «Le Monde», referindu-se la scăderile cursului acțiunilor în Wall-Street, fapt ce reflectă neliniștea față de extinderea războiului în Asia de sud-est. Pe lingă mișcarea de masă care se opune războiului din Vietnam, Laos și Cambodgia, chiar unele cercuri de afaceri sînt în ultimul timp profund îngrijorate de implicațiile războiului asupra economiei, manifestate în paradoxala îmbinare a înce-

tinirii afacerilor cu accelerarea creșterii prețurilor.

Un studiu recent al profesorului de economie la Universitatea Princeton, Benjamin Cohen, care se ocupă de aceste aspecte, începe prin a releva procesul intens de militarizare a economiei. Astfel, în ultimii patru ani cheltuielile militare au sporit cu 31 miliarde anual, din care 25 miliarde pentru războiul din Vietnam, practic toate ramurile industriei fiind antrenate — cel puțin parțial — în producția de război. Cea mai mare parte a cheltuielilor — atrage atenția autorul — a fost acoperită prin canalizarea resurselor existente în alte sectoare spre cel militar. Care sînt instrumentele acestei sustrageri? În primul rînd inflația. Salariile rămînînd permanente în urma prețurilor, au avut de suferit în primul rînd salariații și păturile cu venituri fixe. Dobinzile ridicate sînt un al doilea instrument de reducere a fondurilor disponibile pentru scopuri civile. Rata neobișnuit de ridicată a dobinzilor este o urmare, în parte, a cererii crescînde de împrumuturi chiar din partea autorităților federale, pentru cheltuielile lor militare. În același timp, politica creditului scump, pe care o promovează autoritățile, este menită să mai reducă din cererea de consum prea ridicată față de producția existentă. Sînt afectate mai ales anumite sectoare ale economiei, destinate consumatorilor, cum sînt de pildă construcțiile de locuințe. Costul ridicat al împrumuturilor a determinat de asemenea scăderea cumpărărilor pe credit, ceea ce a avut ca urmare scăderea producției de automobile și de bunuri de consum de folosință îndelungată. Ambele evoluții, alături de impozitele suplimentare introduse în ultimii ani, care se ridică la 10,5 miliarde dolari anual, s-au oglindit în câteva cifre care vorbesc de la sine: între 1965 și 1968 partea consumului privat în produsul național brut s-a redus de la 63,2% la 62%, aceea a investițiilor productive de la 11,8% la 11,2%, a investițiilor pentru locuințe de la 4% la 3,4%. În schimb, partea cheltuielilor guvernamentale în scopuri militare a sporit de la 7,3% la 9%.

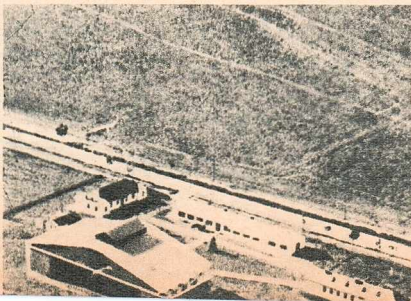
Irina VIANU

arhivă-foto

AEROPORTUL BĂNEASA: 50 DE ANI

Aviația internațională a împlinit de curînd o jumătate de veac de existență. La numai un an de la primele sale înghebbări existau în lume — în anul 1920 — cincisprezece organizații de specialitate, printre care și Societatea franco-română de navigație aeriană. Acestea dispuneau de peste... 50 de aparate de zbor dintre cele mai perfecționate pentru acea vreme — unele putînd zbura cu 160 de km pe oră, avînd la bord 6-8 pasageri. În luna iunie 1920 a început construirea aeroportului Băneasa. Înălțarea hangarului (în fotografie), cu dimensiunile sale «uriaeș» (48 metri lungime, 20 metri lățime și 18 înălțime), a stîrnit atunci unele controverse, utilitatea sa pîrînd iluzorie, deoarece societatea nu dispunea decît de două avioane care, în primele luni, n-au transportat decît poștă și mesagerii. Prima cursă internațională cu pasageri — pe ruta Paris-București — a fost realizată la 19 octombrie 1921.

Ion MUNTEANU

F.I.S.

cronica de trei secunde

DIMANCHE À ORLY

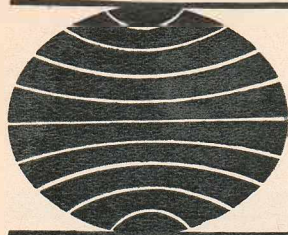
Jean Pierre Viers, 13 ani.
Lîngă aeroport.
«Îi făcea plăcere să vadă avioanele decolînd spre țările îndepărtate...» (Corespondentă, «Figaro» 21 iunie.)
Cvadrireactor al companiei U.T.A., 11^h 45^m pentru Coasta de Fildes.
Decolaj.
Aterizaj la Abidjan.
Un băiat, mort în trenul de aterizaj.
Doi pantaloni scurți.
Un maiou de baie.
O periută de dinți.
«N-a supraviețuit frigului și lipsei de oxigen, la 12 000 metri altitudine...» (Coresp. «Figaro».)
Un pieptene.
Un bon dintr-un magazin.
O bucată de hirtie: «Cotonou, 18^h 30^m».
«El avea de asemenea o rană în piept, provocată probabil de o comandă hidrolică.» (Coresp. «Figaro».)
Identificare rapidă: Jean Pierre Viers, 13 ani, din Lyon...
Viața a devenit atît de expresivă pe pămînt, încît pînă și morțile în aer se pot redacta ca telecurile, iar epitafulurile se pot dăltui în expresii de corespondenți regionali.

DOUĂ ZILE BUNE

Foarte tonică pentru omenire a doua jumătate a săptămîinii 14-21 iunie 1970. Pe 18,

se comemorau 150 de ani de la Waterloo. Pe 18, d-nul Harold Wilson forța alegerile în Anglia, bazat pe toate sintezele institutelor de sondare a opiniei publice. Toate îl dădeau învingător. Pe 19, d-nul Heath, opoziția, îl obliga pe d-nul Wilson să se recunoască învins în alegeri. Waterloo domnului Wilson nu e cu nimic mai prejos decît Waterloo al institutelor de sondaj public. Tot ce au sondat dumeleor în creierul și sufletul alegătorilor s-a dovedit uimitor de greșit. În sufletul meu de om care n-am văzut Waterloo al lui Napoleon decît cu ochii lui Fabrice del Dongo — 18 iunie 1970 e mai important decît 18 iunie 1815. Pe 21, Brazilia cîștiga titlul mondial la fotbal, învingînd Italia cu 4-1. Tot ce au prevăzut ordinațoarele că se va întîmpla în acest campionat mondial s-a dovedit mai mult sau mai puțin greșit. Brazilia n-a spulberat doar Italia și o anumite concepție fotbalistică, ci a și batjocorit cum se cuvine o lume de creiere electronice (tot așa cum — la nivelul lor — 11 băieți din România au sfidat și au îngenuncheat alte 11 ordinațoare care-i dădeau înfrîntii categoric la Guadalajara...). Cîtă vreme nu se va ști exact ce se întîmplă în creier, cîtă vreme opiniile nu se vor putea sintetiza la mare știință precum albumina, cîtă vreme reflexele noastre, chiar cele transmise pînă în picior, vor mai păstra o margine de mister — atîta vreme nu are nici un rost să fim mai pesimiști decît ne-o cere meseria noastră de trestii gînditoare.

Radu COSAȘU

N. POPESCU-BOGDĂNEȘTI

UN NUME DE PRESTIGIU: ROMÂNIA

Într-o somptuoasă sală a tot atît de somptuosului palat Quai d'Orsay se derula acum trei săptămîni unul din momentele — după opinia mea cele mai interesante și mai încărcate de semnificații — ale programului vizitei pe care șeful statului nostru o întreprindea în Franța: ceremonialul prezentării diplomaților acreditați la Paris.

Acolo, în clădirea devenită de mult celebră, sediu al Ministerului Afacerilor Străine al țării gazde, veniseră să-și aducă omagiile lor României ambasadori și însărcinați cu afaceri din peste o sută de țări din Europa, Asia, Africa, America de Nord și America de Sud, Australia.

Prin conducătorul ei, oaspete de onoare al Franței, țara noastră, România, primea în acele clipe dovada de respect a întregii lumi.

Am meditat la acest moment mai mult poate decît la multe altele înscrise în programul vizitei oficiale în Franța a tovarășului Nicolae Ceaușescu, pentru că vedeam în această ceremonie intruchipat, la modul cel mai expresiv, prestigiul României.

Știu, fiecare dintre noi cunoaște cît de mult a progresat România în ochii întregii lumi. Știu, fiecare dintre noi cunoaște temeiurile, fundamentele prestigiului românesc pe glob. Dar tocmai pentru că nu-ți sînt străine toate acestea ești tentat, în împrejurări ca cea care constituie punctul de pornire al rîndurilor de față, să judeci mai în profunzime și într-o arie mai cuprinzătoare factorii care conferă României moderne un loc de frunte în concertul națiunilor lumii.

În prim-plan — fapt cunoscut nu numai de noi înșine, cei care sîntem cetățenii țării noastre, România, ci de multe milioane de oameni de pe toate meridianele — se situează realizările remarcabile dobîndite de poporul nostru în construcția economică, în creșterea standardului său de viață, succesele care neîncetat se adaugă altor succese în cîmpul științei, tehnicii, culturii. Prefectul unuia dintre marile departamente ale Franței, Auvergne, ne-a surprins prin gradul înalt de cunoaștere a României în interiorul ei, fără ca măcar să fi fost vreodată la noi. Declarîndu-ne deschiși că stimează la modul superlativ străduințele noastre, acest interlocutor, pe care-l cităm ca pe un caz foarte recent, ținea să precizeze că pentru mulți cetățeni de-ai săi subiectul România ocupă un loc lîngă inimă. Este, repet, un caz recent și-l cităm dintre atîtea multe altele, similare, pe care le-am întîlnit în țări vecine, ori apropiate europene, sau îndepărtate ca Japonia, tocmai pe considerentul prosperității, iar nu al ineditului.

Este adevăr știut, dar îl readucem în atenție tocmai pentru semnificațiile majore pe care le cumulează, faptul că militînd neobosit pentru pace, pentru bună conviețuire între popoare, pentru statornicirea de relații între state — fie ele mari sau mici — bazate pe respect reciproc în ceea ce privește suveranitatea, dreptul fiecărui popor de a trăi în condiții de securitate și în respectul dreptului de a decide singur, independent de prezentul și viitorul său, România și-a cîștigat un nume în lumea contemporană, un nume sinonim cu cîinste și onoare, dobîndind un incontestabil prestigiu.

Nicolae LUPU

PE FĂGAȘUL PREGĂTIRILOR

Se poate spune că astăzi în Europa nu există întîlnire a factorilor de răspundere din domeniul politicii externe fără ca problema mijloacelor înfăptuirii securității pe continentul nostru să nu ocupe un loc central în cadrul convorbirilor. Ideea unei conferințe a securității europene a avansat atît de mult, încît, practic, nimeni nu mai contestă posibilitatea și utilitatea reunirii ei. Cei care înainte exprimau îndoieli au fost determinați să se retragă pe pozițiile alegerii «momentului propice», al «pregătirii condițiilor favorabile». Trăsătura generală a opiniilor este dată însă de frecvența ideilor privind modalitățile concrete de înfăptuire. Rămîne dobîndit principiul că necesităților securității europenele-ar corespunde cel mai bine nu o singură conferință, ci mai multe. Alte sugestii prevăd o suită de acțiuni prealabile primei conferințe, care se încadrează în două mari categorii — convorbiri bilaterale și convorbiri multilaterale.

Recent, miniștrii de externe ai Angliei și Belgiei au lansat ideea că, în cazul că țările europene o doresc și se înregistrează progrese în convorbirile bilaterale în curs, ar putea avea loc o întrunire a ambasadorilor europeni, precum și ai S.U.A. și Canadei, dintr-o țară neutră, care să stabilească subiectele de negociat și metodele cele mai adecvate pentru abordarea lor. După cum se vede, asemenea contacte multilaterale cu caracter de explorare sînt condiționate de «progrese» în convorbirile bilaterale. Se pune întrebarea: cine, cînd, cum va stabili că s-au realizat progrese astfel încît să se poată trece la etapa următoare? Și care este elementul concret care ar putea fi denumit «progres» — știut fiind că problemele bilaterale în discuție sînt atît de complexe încît pare imposibil soluționarea lor globală și imediată? Evident, în funcție de concepții și năzuințe, la această întrebare se dau diferite răspunsuri. Esențial este să se recunoască faptul că evoluția impune accelerarea pregătirilor, trecerea la măsuri concrete. Or, recent, într-o declarație în fața Comisiei de politică externă a Camerei Reprezentanților, secretarul Departamentului de Stat, William Rogers, declara că la sesiunea N.A.T.O. de la Roma țările participante «au căzut de acord să continue contactele bilaterale (în problema conferinței securității europene — n.n.), dar să amîne luarea în considerare a contactelor multilaterale exploratorii pînă se va aprecia la reuniunea N.A.T.O. din decembrie că s-au înregistrat progrese în convorbirile în curs». Dar din declarațiile altor țări participante și chiar și din documente oficiale nu reiese de loc că a fost vorba de o amîinare, ci doar de o... condiționare. Și dacă se înregistrează progrese înainte de sesiunea N.A.T.O.? Interpretarea diferită dată acestei probleme nu reflectă confuzie, ci pur și simplu folosirea unei formule elastice adoptate în comun, în funcție de interese proprii care nu au întotdeauna un numitor comun.

Recent, la Budapesta, miniștrii afacerilor externe ai șapte țări socialiste europene au ajuns pe drept cuvînt la concluzia că în prezent se creează condiții favorabile pentru a se trece la pregătirea Conferinței general-europene pe baze practice.

Sînt de așteptat noi întîlniri, convorbiri între personalități din est și vest în legătură cu pregătirea conferinței securității europene. Dar dacă măsurăm drumul parcurs de cînd a fost lansată această idee, nu putem întîrzi să recunoaștem că anul 1970 va intra în cronică drept anul în care aceste pregătiri au pășit pe făgașul concret.

Florica SELMARU

TROCUL

Răpit la 4 septembrie 1969, ambasadorul Statelor Unite la Rio de Janeiro, Charles Burke Elbrick, a fost eliberat în schimbul a cincisprezece deținuți politici brazilieni... Răpit la 11 martie 1970, consulul Japoniei la Sao Paulo, Nobuo Okuchi, a fost eliberat în schimbul a cinci deținuți politici... Răpit la 11 iunie 1970, ambasadorul R.F.G. la Rio de Janeiro, Ehrenfried von Holleben, a fost eliberat în schimbul a patruzeci de deținuți politici... În sesiunea O.S.A., William Rogers a chemat la ordine (și în sens figurat și în sens propriu) pe interlocutorii săi.

Convenția asupra relațiilor internaționale încheiată la Viena acum cîțiva ani, care stabilește îndatoririle guvernelor întru ocrotirea persoanei diplomatului străin, să se fi transformat în contrariul ei, adică într-un instrument de presiune asupra guvernelor, iar diplomatul într-un ostatec virtual, într-un obiect de troc? Diplomatieasca profesiune este, dincolo de strălucirea care fascinează pe necunosător, treabă grea. Treabă de inteligență pătrunzătoare și de indefectibilă răbdare, de apreciere lucidă a realităților și de inspirație, diplomația cere «o concentrare deosebită de virtuți intelectuale, propulsate de un puternic combustibil pasional», cum scria, prefăcînd ciclul «Diplomați iluștri», Mircea Malița, bun cunosător în materie. Firește, diplomația și slujitorii ei au avut deseori sarcina ingrată de a confecționa apriori sau aposteriori alibiuri recurgerii la forță, denaturînd astfel însuși sensul condiției lor. Căci vocația diplomației este pașnică. Calitatea de sol, de negociator, de artizan al cooperării, este cea care conferă diplomatului dreptul la un statut care să-i asigure exercitarea activității sale în afara oricăror riscuri și impune guvernului țării gazde obligația de a-i asigura acest statut. Cronica ultimilor ani, și mai cu seamă a ultimelor luni, pare să indice că, în unele zone ale lumii latino-americane, normele privitoare la condiția diplomatului nu au mult mai multă consistență decît prescripțiile unui desuet cod al manierelor elegante.

Răpitorii știu de altfel deseori că acțiunile lor sînt reproabile și le consideră ei înșiși ca atare. Mesajul lăsat de grupul care l-a sechestrat pe ambasadorul R.F.G. afirma însă intenția autorilor de a continua să le folosească, pentru a obține eliberarea deținuților politici.

În legătură cu înmulțirea acțiunilor de acest fel în viața politică latino-americană, Dom Helder Camara, episcop al subdezvoltatului nord-est brazilian, declara într-un interviu recent: «Cînd se vorbește despre violență, trebuie totdeauna pusă întrebarea despre ce violență este vorba. Căci violența nr. 1, mama tuturor violențelor, este situația de nedreptate, care există și în țările subdezvoltate și în țările dezvoltate, unde se află de asemeni oameni săraci și oprimați, este în raporturile dintre subdezvoltați și dezvoltați. Aceste nedreptăți generează revolta, violența numărul 2. Atunci intervine violența numărul 3, a guvernelor care se cred obligate să reprime pentru a salva ordinea publică. Iată, escaladarea violenței e o spirală fără sfîrșit...».

Care nu justifică, firește, ceea ce nu se poate justifica — acțiuni ca răpirea de persoane în general (de diplomați în mod special) și transformarea lor în obiecte de troc. Dar explică pe ce fundal, în ce condiții au apărut. Ceea ce reprezentanții la sesiunea O.S.A. ai statelor Panama și Chile au avut cutezanța să amintească acuzatorului de la Washington.

telex

- MOSCOVA ■ 12,5 miliarde ruble sînt alocate anul acesta construcțiilor de locuințe în U.R.S.S. Suprafața locuibilă ce va fi dată în folosință totalizează 116,3 milioane mp.
- BELFAST ■ Guvernul nord-irlandez a decis să nu suspende anul acesta tradiționala procesiune protestantă de la 12 iulie, în ciuda tulburărilor pe care această demonstrație ar putea-o declanșa. Se vor întări în schimb efectivele militare.
- ULAN BATOR ■ În preajma anticei Karakorum, vechea capitală a Mongoliei, se naște un nou centru industrial. Cele dintîi unități: o termocentrală, două combinate alimentare.
- ANKARA ■ Firmele americane își intensifică ofensiva pentru acaparea celor mai rentabile zăcăminte de materii prime ale Turciei. Recent, «Alkim» a izbutit să monopolizeze exploatarea sărurilor sulfurice.
- PNOM PENH ■ Războiul își pune amprenta asupra economiei în Cambodgia; colectarea cauciucului — care reprezintă 1/3 din exportul țării — a încetat. Plantațiile au avut de suferit în asemenea măsură, încît revenirea la producția normală ar necesita cîțiva ani.

- VIENA ■ Cînd presiunea atmosferică scade, numărul accidentelor rutiere crește cu 20-30%, a conchis un grup de specialiști în securitatea circulației, subliniind influența nocivă a schimbărilor bruște ale temperaturii și umidității asupra reflexelor șoferilor.
- ROMA ■ Valoarea monedelor și bancnotelor italiene false descoperite într-un singur an: 307 505 500 lire. Bancnota preferată de falsificatori — cea de 5 000 lire: 8 535 exemplare depistate și retrase din circulație.
- LONDRA ■ Referindu-se la procesul de concentrare a capitalului, presa relevă că în prezent peste jumătate din producția industrială a Marii Britanii este furnizată de numai 2% din numărul marilor companii.
- ALGER ■ A început construirea părții algeriene a șoselei transsahariene. Întreaga șosea urmează să totalizeze 2 900 km, iar costul ei — 497 milioane dolari — este suportat în comun de țările interesate și de O.N.U.

George SERAFIN

PRELUNGIRE AUTOMATĂ...

...înseamnă deci că ambele părți sînt de acord cu menținerea, și în noul deceniu, a principalului instrument în complexul mecanism politic al relațiilor japo-americe: tratatul de securitate dintre cele două țări.

Privit mai îndeaproape, este un tratat destul de ciudat. Pentru că, într-un anume dar evident mod, el perpetuează faptul esențial intervenit la sfîrșitul celui de-al doilea război mondial în relațiile dintre Japonia și S.U.A., și anume, implantarea militară americană în insulele nipone. Fapt pe care nici corijările aduse — de-a lungul unui sfert de veac — formează inițiala a tratatului, nici promisiunea Washingtonului de retrocedare a Okinawei pînă în 1972, nici mai ales afirmarea tot mai puternică a Japoniei pe plan internațional ca stat independent și suveran nu reușesc să-l anihileze. Tratat ciudat și prin tezele și antitezele pe care — chiar dacă involuntar — le conține și pe care încearcă să le argumenteze, chiar dacă fără șanse, cu egală convingere. Recunoașterea atributelor de suveranitate ale Japoniei sînt astfel întovărășite de dreptul S.U.A. «de a folosi pentru forțele sale terestre, aeriene și navale mijloacele de deservire și teritoriul Japoniei». Aceasta, bineînțeles, «pentru a contribui la securitatea Japoniei și la menținerea păcii și securității internaționale în Extremul Orient»...

Pentru observatorii scenei politice din Orientul Îndepărtat, evoluția relațiilor nipono-americe pare a urma politica generală a diplomației americane în această zonă — dezangajare, sub raportul prezenței fizice și al cheltuielilor, dar cu menținerea în continuare a influenței absolute prin alte căi, inclusiv cea a intermediarilor. Într-un fel, dilatarea politicii de «vietnamizare» la scara întregului Extrem Orient. Paralel însă, intervin ambițiile nipone și consolidarea unui mod mai realist de apreciere a locului și rolului Japoniei în Asia. Lucrurile sînt complexe. Pe de o parte, eforturile militare proprii, urmărite de partidul de guvernămînt, nu pot să nu prejudicieze dezvoltarea economiei, spectaculoasă pe alocuri și nestingherită, de pînă acum. Pe de altă parte, sistemul alianței cu S.U.A. îi îngrădește afirmarea cu adevărat liberă pe scena politică asiatică.

Apoi, este cel puțin dificil a face abstracție de starea de spirit internă. Prelungirea tratatului de securitate nipono-american și perspectivele orientării viitoare a țării au readus pe primul loc al agendei politice nipone exprimarea vehementă a criticilor opoziției. Aceasta reclamă retragerea forțelor americane, adoptarea de către Japonia a unui statut de neutralitate, promovarea unei politici de pace și prietenie cu toate statele, indiferent de sistemul lor social și politic și, în primul rînd, normalizarea relațiilor cu R.P. Chineză.

Rămîne de consemnat încă un fapt semnificativ, menționat de «Times»: Japonia nu va putea juca un rol activ și benefic în Asia atîta vreme cît nu se produce o retragere americană din sud-estul asiatic, pînă cînd nu se conturează o reglementare în Vietnam, pînă cînd nu se va schimba poziția Washingtonului față de China.

Cel mai important ziar britanic relevă astfel una din cele mai pregnante servituți ce decurge pentru Japonia din natura relațiilor sale purtate sub semnul tratatului de securitate nipono-american.

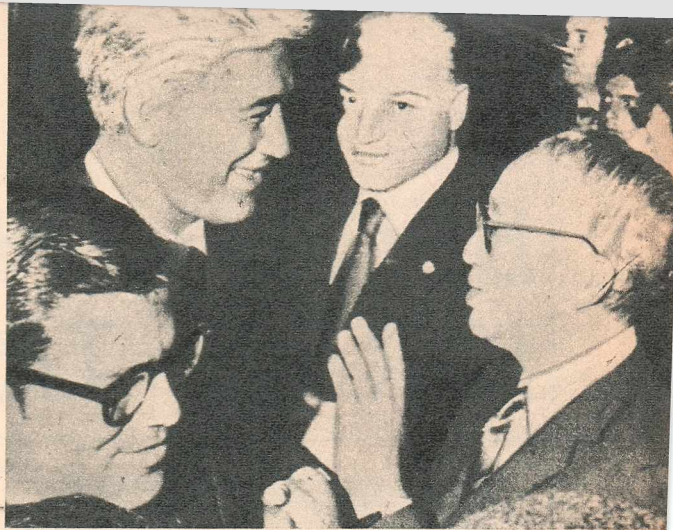
Ilie ȘERBĂNESCU

PETROL: SENSUL CIFRELOR

În prezent, producția mondială de petrol a atins nivelul record de peste 2 miliarde tone anual, «aurul negru» asigurînd 40% din consumul de energie al lumii. Deși o mare parte din această cantitate este produsă în țările în curs de dezvoltare, menținerea unor structuri anacronice ale colonialismului și neocolonialismului nu dă posesorilor de zăcăminte posibilitatea de a dispune, cît mai deplin și eficient, de propriile lor bogății. Șapte monopoluri gigant ale mării finanțe occidentale, și în primul rînd ale celei nord-americe, extrag, rafinează și desfac pe piața mondială 60% din întreaga producție a lumii capitaliste. Cu toate că dețin în prezent peste 35% din această producție, țările producătoare din Orientul Mijlociu nu dispun decît de 6% din capacitatea de rafinare și 2,3% din cea de prelucrare superioară. La fel, țările producătoare de petrol din Africa sau America Latină: Venezuela și țările Africii nu dețin decît 1,1% din totalul capacității de prelucrare superioară, deși produc împreună peste 20% din întreaga producție de petrol a lumii capitaliste. În același timp, monopolurile americane obțin din exploatarea petrolului țărilor în curs de dezvoltare profituri de trei ori mai mari decît din exploatarea celui din S.U.A., iar potrivit expresiei unui delegat la recentul Congres arab al petrolului, țările O.C.D.E. (cuprinzînd statele din Europa Occidentală, S.U.A., Canada și Japonia) beneficiază în proporție triplă de pe urma exploatarea și comercializării petrolului în comparație cu cele zece țări posesoare din cadrul O.P.E.C. (Organizația țărilor exportatoare de petrol: Algeria, Arabia Saudită, Abu Dhabi, Indonezia, Iran, Irak, Kuwait, Libia, Qatar, Venezuela).

În fața acestei situații, state recent eliberate, mari producătoare de petrol, au trecut la măsuri care să le asigure un acces sporit la propriile bogății: preluarea controlului asupra exploatarea petrolului, naționalizări, înființarea unor companii naționale (sector de stat) capabile să dea o replică puternică concurenței marilor monopoluri. Pe de altă parte, prin angajarea unei strategii concertate între țările posesoare de petrol se urmărește dobîndirea unei rezistențe sporite în fața companiilor străine, rezistență care să permită stabilirea și menținerea unui nivel al prețurilor la petrol, corespunzător intereselor țărilor producătoare. Întregul ansamblu de măsuri este menit să ducă la asigurarea și consolidarea independenței și suveranității naționale a statelor respective.

Realizării acestor scopuri i-a răspuns și crearea O.P.E.C. Prin acțiuni corelate, țările membre au reușit să impună monopolurilor străine un nivel mai stabil și mai corespunzător de prețuri la petrol. Ca urmare, în prezent aceste țări încasează 5,7 miliarde dolari din exploatarea petrolului, de trei ori mai mult față de 1960, în condițiile unei creșteri a producției doar de 1,7 ori. Sesiunea O.P.E.C., care a avut loc zilele trecute, a fost consacrată tocmai angajării unui dialog direct între țările posesoare de petrol și companiile străine, în vederea așezării prețurilor pe baze care să corespundă intereselor țărilor posesoare. Aceste țări, aflate în prezent în lupta pentru libertate economică, — scrie ziarul algerian «El Moudjahid» — «sînt hotărîte mai mult ca oricînd să nu mai permită ca profiturile realizate de pe urma resurselor lor naturale să servească scopurilor străine, ci să fie afectate propriei lor dezvoltări economice».

San Francisco. Convorbire între secretarul general al O.N.U. — U Thant — și ministrul afacerilor externe al României, sosit în Statele Unite cu prilejul festivităților ce au marcat cea de-a 25-a aniversare a semnării Cartei O.N.U.

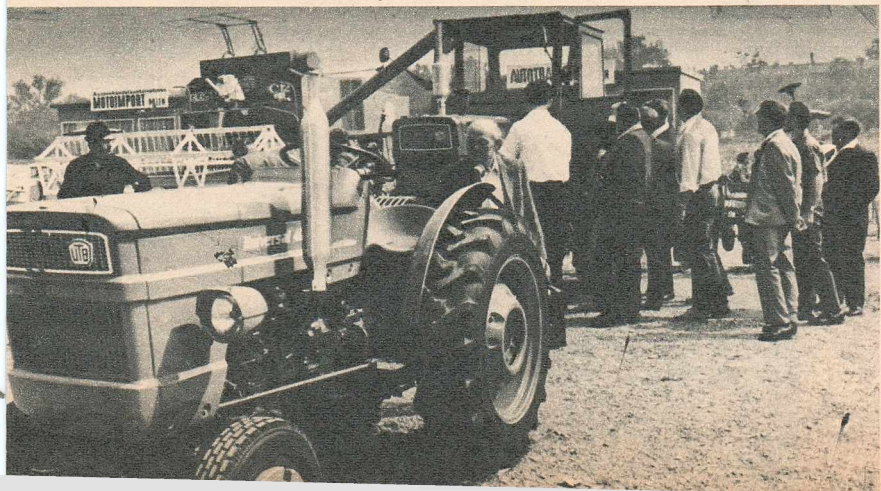
JUS AD PACEM

O sesiune jubiliară în sala Operei din San Francisco a constituit momentul culminant al ceremoniilor, evocînd lucrările începute aici, într-o atmosferă solemnă, la 25 aprilie 1945, ale celei mai mari conferințe diplomatice internaționale, care, la capătul a două luni, avea să pună punct final elaborării importantului document denumit Carta Națiunilor Unite — semnat la 26 iunie 1945 de împuterniciții a 50 de state, la Casa veteranilor (azi împodobită de 126 drapele). Așadar, s-a scurs un sfert de secol de cînd a fost consemnată într-un asemenea document năzuința popoarelor de a vedea investit, cu forța pe care i-o dă sancționarea sa de către guvernele lumii, acel drept la pace — jus ad pacem — enunțat din vechime dar încăcat singeros de atît de multe ori. Drumul de la ideea Cartei O.N.U. la elaborarea acesteia în fapt a fost marcat de etapele Augusta (nava pe care s-au întîlnit președintele Roosevelt și premierul Churchill la 14 august 1941), Londra, septembrie 1941 (Conferința internațională a U.R.S.S., S.U.A. și Angliei), Moscova, octombrie 1943 («Declarația celor patru state» — U.R.S.S., S.U.A., Anglia, China), Dumbarton Oaks (21 august — 7 octombrie 1944), cînd s-au desfășurat lucrările pregătitoare ale Conferinței de la San Francisco.

Un jubileu este mai întotdeauna un prilej de bilanț. S-au justificat oare eforturile depuse pentru codificarea normelor de conduită în relațiile internaționale, cuprinse în Carta Națiunilor Unite? A acționat acest important for internațional care este O.N.U. în direcția transpunerii în fapt a principiului fundamental al Cartei — jus ad pacem? Răspunsurile sînt în bună măsură pozitive, statele membre (celor 50 semnatare membre fondatoare alăturîndu-li-se, de-a lungul celor două decenii și jumătate, alte 76, fapt reflectînd schimbările petrecute pe arena internațională, destrămarea sistemului colonial) acționînd în direcția obligației asumate implicit în momentul aderării la această organizație și la principiile sale — aceea de a acționa în comun în cele mai importante probleme internaționale. Activitatea O.N.U. — nu scutită de unele momente de criză — s-a dovedit în general laborioasă, de multe ori eficace, și ea s-a concretizat într-o serie largă de acțiuni, — recomandări adoptate în probleme majore ale vieții internaționale, măsuri concrete privind menținerea păcii, sprijin economic și tehnic acordat statelor etc. — acțiuni prea numeroase pentru a putea fi înșirate în totalitatea lor într-un spațiu restrîns. Dar încercînd o privire retrospectivă asupra tuturor acestora, în minte îți vin firești întrebări: oare O.N.U. nu poate determina, de pildă, pe unul din membrii săi importanți, care a contribuit la punerea bazelor acestei organizații, să recunoască faptul că toate popoarele lumii, inclusiv cele din peninsula indochineză, trebuie să beneficieze de jus ad pacem?... Și cînd se va transpune cu adevărat în fapt principiul universalității O.N.U. — acest element esențial al activității organizației internaționale?

Atașată profund principiilor și obiectivelor înscrise în Carta O.N.U., România și-a adus, în cei 15 ani de cînd este membră, o multilaterală și prețioasă contribuție la promovarea de către această organizație a cooperării, păcii și securității internaționale, militînd pentru sporirea eficienței ei pe baza înfăptuirii stricte a prevederilor Cartei. Așa cum sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu, «țara noastră participă cu încredere și interes la activitatea Organizației Națiunilor Unite și a organismelor sale specializate, fiind convinsă că acestora le revine un rol remarcabil în sprijinirea eforturilor de progres și prosperitate ale tuturor popoarelor în nobila operă de adîncire a cooperării între națiuni, de făurire a unei lumi a păcii și încrederii între state».

I. CIOARĂ

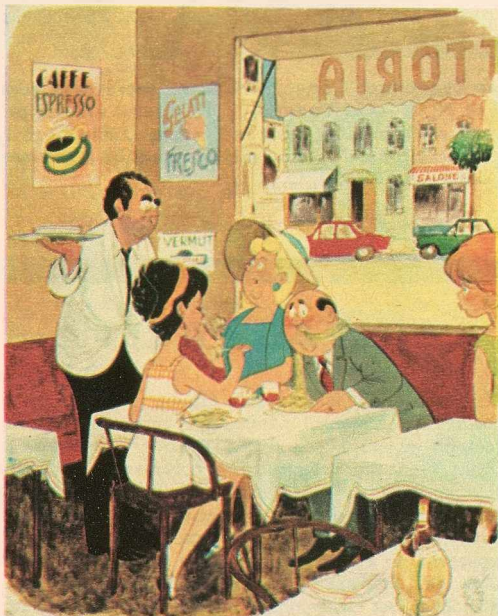
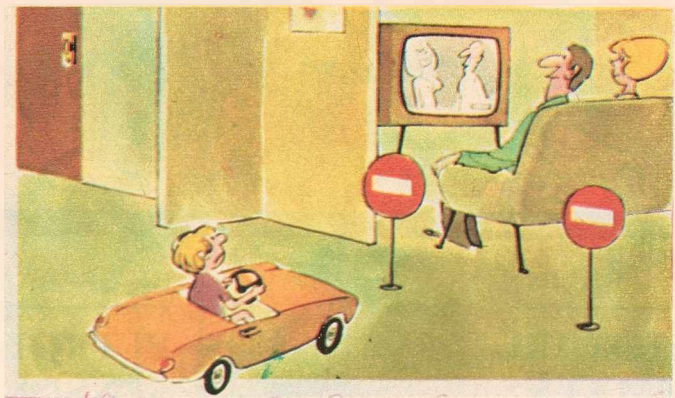

Tractoare și alte utilaje agricole fabricate în România constituie un punct de atracție pentru vizitatorii expoziției «Agra '70», deschisă la Leipzig-Markleeberg (R.D. Germană).

umor
francez,
în culori, de:

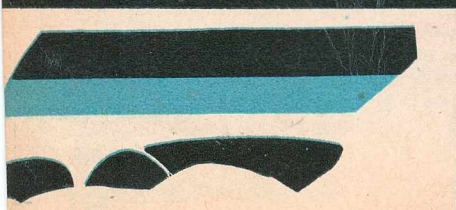
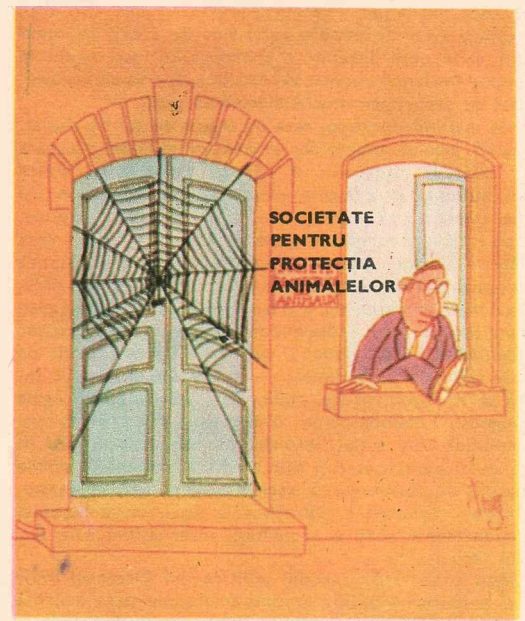
BELLUS, HOVIV, KIRAZ, TREZ

— E de-atita timp in Italia, dar spaghetti tot n-a învățat să mănince...

— Pentru ca subalternii dv. să nu bănuiască ceva, eu am să vă numesc și de-aici înainte tot «idiotul»...

COMBINATUL PENTRU FIBRE ARTIFICIALE

BRĂILA

EXECUTĂ

CONFECȚII DIN CELOFAN pe cale mecanică din celofan normal, incolor sau imprimat.

Mașinile de prelucrat de care dispune **COMBINATUL** (depanatoare, ghilotină, tăietor de suluri, mașină de imprimat, mașină de punși) permit efectuarea unui program de producție foarte diferit, care se poate adapta perfect cerințelor de utilizare a confecțiilor din celofan.

FORME ȘI DIMENSIUNI

După modul de execuție și dimensiuni, confecțiile din celofan se clasifică, conform N.I.I. nr. 3391/67, astfel:

Nr. crt.	Denumirea confecției	Dimensiuni în cm	
		lungime	lățime
1	Saci plați și cu falduri laterale	16—65	6—40
2	Punși plate și cu falduri laterale	12—35	5—26
3	Punși plate cu sau fără clapă, cu lipituri laterale	11,5—25	5—24
4	Punși cu fund încrucișat, pînă la 1 kg umplere	20—32	6—12
5	Punși din celofan lăcuit sau cașerat cu termosuduri laterale	4—35	9—50
6	Benzi înguste		2—6 mm
7	Role imprimate		5—150 mm
8	Coli imprimate în 1—4 culori	24—65	10—68

Observații: Produsele de la pozițiile 1-4 din tabel se pot confecționa din celofan normal și lăcuit.

Produsele de la pozițiile 1, 2, 5, 7, 8 din tabel pot fi executate în 1-4 culori.

Produsele de la pozițiile 3 și 4 din tabel pot fi executate în 1-3 culori.

carte

● În colecția «Mica bibliotecă de istorie» a Editurii politice a apărut Jurnal de N.D. Cocea. Cartea, care conține însemnările scriitorului din primii ani ai celui de-al doilea război mondial, e străbătută în multe din paginile ei de tonul justițiar al virulentului pamphletar. Cuvînt înaintea, îngrijirea textului și note de Al. Gh. Savu.

● Tot la aceeași editură a apărut cartea *Armele și dezarmarea* de Sergiu Verona. Pleoara pentru dezarmare e susținută de o amplă și documentată incursiune în problematica dezbătută.

● Din tratatul de mari proporții *Formarea cuvintelor în limba română*, elaborat de Institutul de lingvistică din București al Academiei Republicii Socialiste România, a apărut volumul întâi: *Compunerea*, care e «studiată pe părți de vorbire și, în cadrul acestora, de tipuri de compunere». Autorii: Fulvia Ciobanu și Finuța Hasan. Redactorii responsabili ai tratatului: acad. Al. Graur și Mioara Avram (Editura Academiei Republicii Socialiste România).

● Emil Brumar: *Versuri*. Iată un tânăr poet despre care, parafrazînd ușor o expresie soresciană, putem spune că se află cam singur printre confrății săi de vis. Cam singur, deoarece, spre deosebire de alții din «componenții» generației sale, el nu se sfiște de a folosi vocabula simplă, expresia directă, fără încălțări pețiozității sterile. Mai mult: poetul nu se simte terorizat și înstrăinat printre obiectele și mediul domestic, cotidian, ci, într-o fraternă comuniune cu acestea, izbutește să le confere aura poeziei. Un început de drum care ne îndreptățește să urmărim cu încredere evoluția poetului (Editura Albatros).

● Sfinion Ghiță: *Filozofie și știință în România (1890-1920)*. Luînd ca bază de dezbateră concepțiile filozofice și științifice ale unor gânditori și savanți de seamă din cultura noastră, autorul stabilește interdependența relațiilor dintre filozofie și știință în etapa cercetată (Editura Științifică).

● La Editura Eminescu (colecția «Romanul de dragoste») s-a reeditat Adam și Eva de Liviu Rebreanu.

● I. Constantinescu: *România de la A la Z* (dicționar turistic). Autorul, pasionat cercetător al frumuseților patriei, ne dă cu această carte o multiplă prezentare (istorică, economică, socială, etnografică, muzeistică) a obiectivelor turistice din țara noastră (Editura Stadion).

● În colecția «Biblioteca școlară» (Editura Ion Creangă) a apărut *Morcoveață* de Jules Renard. Traducere de Marcel Gafton și Modest Morariu.

cinema

● *Familia Tót*. Piesa lui Istvan Orkeny a făcut mare succes pe scenă. Transpusă pe ecran, chiar de către un cineast prestigios cum este Zoltán Fabri, a pierdut considerabil din umorul său tragic-absurd, nu însă într-atît încît să nu ne mai încerce din când în când un ris nu tocmai odihnitor. Interpreti: Imre Sinkovits, Marta Fonag, Vera Venczel, Istvan Latinovits, Antal Pager.

● *Timp pentru a trăi*. Responsabilitatea umană mai presus de orice — temă urmărită cu foarte multe intenții de către regizorul Horst Seeman (Studioul Defa-Berlin). În distribuție: Leon Niemczyk, Ivan Pereverzev, Jutta Hoffman, Jürgen Hentsch, Fred Delmare, Elena Maximova.

● *Această femeie*. Din nou nesfîrșitele suferințe ale Saritei Montiel, povestite de un regizor de la

Paul Scofield

Vera Venczel

care așteptam un pic mai mult: Mario Camus. Alți interpreți: Ivan Rassimov, Hugo Blanco, Matilda Munoz Sanpedro, Patricia Nigel.

● Sint cum nu se poate mai binevenite reprogramările unor filme care, cu mai multă sau mai puțină vreme în urmă, s-au bucurat de adeziunea unanimă: *Salariul groazeli, Warlock, Urmărirea, Rio Bravo*.

● Mari actori pe ecranele noastre: Paul Scofield («Un om pentru eternitate»), Rex Harrison, Rachel Roberts, Louis Jourdan («Bănuiala»), Michel Simon («Afurisitul de bunici»), Audrey Hepburn («Așteaptă până se întorc»), Françoise Rosay, Bernard Blier («Operațiunea Léontine»).

plastică

● **Vasile Brătulescu** — pictură. Descriind infinitul apelor ori infinitul celest, am putea spune că Brătulescu (n. 1916), în noua sa ipostază, este un peisagist al unor lumi cosmice, unde lumina aleatorie creează forme bizare și momente de percepție instabile și aparente, care pe pînza nu sînt decît privilegii abstracte pe care privirea le parcurge neliniștită, poposind curioasă în constelații, unde pictorul a hotărît ca stelele să fie de perla (Apollo).

● Pe ecrane, — remarcabile prin puritatea și luminozitatea lor cromatică — **Stelian Borteanu** (n. 1920) creează variații ritmice, căutînd prin serii de linii ondulate («Unde nesfîrșite») sau semne («Sucesiunea în violet») ori prin asociația unor forme impur geometrice («Ritm vertical», «Conjunție», «Elevație» etc.) o sinteză vizuală în care invenția nu poate fi contestată (Apollo).

● De la construcțiile figurative, accentuat geometrizate, Gil Nicolescu (n. 1942) a evoluat spre o abstractizare a imaginilor. Arhitecturile sale de astăzi sînt tentative de a se elibera de rigurile clasice

ale geometrizării, de a căuta noi forme posibile și în alte domenii, de unde acele reprezentări descriptive ale zborului sau ale păsării înghețate în forme pure (Apollo)

● **Grafica lui Ion Mițurcă** (n. 1929) e esențial decorativă și se pare că nu-și propune alt scop. Combinînd reprezentarea grafică cu materialele picturale (tablă), el inventează imagini, serii de repetiție (careuri, spirale, cercuri) care atrag retina și o impresionează plăcut (Apollo).

● **Gh. Vartic** — sculptură. Dintr-o lucrare expusă de artist, atrage atenția «Paradoxul», care nu e decît un corp omenesc secționat și implantat cu suruburi, sau «Trîntă mocănească» reprezentată cu originalitate. Remarcabilă este și răbdarea cu care sculptorul își polizează lucrările pentru ca să dea bronzului ape scinteițitoare (Apollo).

● După o biografie rezumată dar concludentă a celui mai de seamă arhitect român din secolul XIX: **Ion Mincu**, care a promovat o arhitectură «sub primatul unei vizuni estetice derivate din caracterul mesetugăresc și sprijinite pe prestigiul tradiției clasice sau populare», **Mihail Caffé** prezintă operele de arhitectură monumentale ale acestuia și locuințe bucurătoare rămase celebre pînă azi: casa Monteoru, Vernescu, Lahovari etc. (seria «Mari arhitecți», Editura Meridiane).

disc

● Din seria discurilor editate de «Electrecord» sub titlul de «Întîlnire cu România» (căutate mult peste hotare, unde ne bucurăm de o stimă nespusă și pentru muzica noastră populară) nou-născutul se cheamă «Instrumente folclorice». E vorba de o adevărată și neprețuită antologie a unor piese ce-și sporesc farmecul prin particularitățile instrumentului la care sînt interpretate. Farmec și mai mult sporit prin virtuozitatea celor care le cîntă: **Dumitru Zamfir** — fluier, **Marin Chisăr** — cimpoi și caval, **Ion Milu** — torogoată, **Ion Șerban** — cobză, **Gheorghe Rada** — vioară cu goarnă, **Toni Lordache** — țambal, **Gheorghe Zamfir** — nai, și **Florea Ciocă** — vioară. Neobositul truditur pe ogoarele folclorului nostru, **Gheorghe Zamfir**, asigură și conducerea excelentei și omogene sale formații orchestrale (ST-EPE-0431).

● Mai de mult cunoscuta și prețuită solistă **Stefania Stere** apare iarăși în fața discoscultătorilor cu un mic recital care vine să-i improspeteze dragostea de care se bucură în rîndurile iubitorilor muzicii populare interpretate de ea. Acompaniată de orchestra lui **Nicu Stănescu**, **Stefania Stere** ne dăruie: «Marine, dragă Marine», «Urîtu din ce-i făcut», «Ce cați, bade, pe la noi?» și «Bun e toamna vinul roșu». Aceleași calități vocale și interpretative din aparițiile sale anterioare se află prezente și pe această valoroasă înregistrare (EPC-10098).

● «Romanțe», titlul discului de dimensiuni medii apărut la «Electrecord», însumează cîteva dintre cele mai tulburătoare romanțe, în interpretarea unor recunoscuți și apreciați specialiști în branșa «inimii albastre». Al. Bojenescu, Marioara Tănase, Constantin Cocris, Nicu Stoenescu, Lizette Kirulescu, Petre Gusti și Barbu Constantinescu ne-nfioară simțirea cu una dintre cele mai îndrăgite și omeneski cîntări românești (EPD-1240).

teatru

● **Năzdrăvanul Occidentului** de J.M. Synge (Teatrul C. Nottara). Comedie irlandeză impregnată de un ciudat «galgen-humor», care

nu a obosit cine știe ce din 1907, cînd a fost scrisă, și continuă să tenteze — cum se vede — mai curînd pe creatorii de spectacole decît pe spectatori. Gîndită regizoral de **Ion Olteanu** cu o modestie programatică, jucată cu evidentă bunăvoință și chiar cu momente de inspirație de **Lucian Dinu**, **Sandu Sticlăru**, **Camelia Zorlescu**, **Dody Caian-Rusu**, **Mihai Pruteanu** și alții. Dar cînd vor înțelege oare actorii noștri că claritatea dicției e o condiție esențială pentru a comunica cu spectatorul, chiar și într-un mic teatru «de buzunar» precum Studioul «Nottara»?

● **Festivalul umorului la... Vaslui**. Depășindu-și timiditățile de modest oraș provincial, Vasluiul aspiră să devină — fie și numai pentru aceste ultime trei zile ale săptămîinii de față — o capitală a umorului. Onorați de faptul că celebrul **C. Tănase** a fost concetățeanul lor, vasluienii au organizat, în colaborare cu teatrul bucureștean «C. Tănase», aniversarea celor 90 de ani de la nașterea artistului printr-un «Festival al umorului», la care participă artiști amatori, concurenți la premiile pentru cei mai valoroși actori de comedie. Din juriu, nume importante: **Radu Beligan**, **Nic. Dinescu**, **Ioan Massof**, **N. Stroie**, **Neagu Rădulescu** și alții.

● **Zilele folclorului timișean**. Vara încep să se numere, în provincie, festivalurile de artă, ca pentru a trezi complexe stagiunii bucureștene, mai întotdeauna amorțită într-o dulce acalmie estivală. Timișoara a trăit săptămîna trecută sub semnul unei efervescente activități folclorice: spectacole și gale de filme, simpoziune și recitaluri, vernisaje de expoziții și parade ale portului popular, s-au încheiat într-o mare manifestare populară închinată folclorului timișean. Excelentele idei, demnă de a fi preluate și de alte orașe ale țării.

● Ziuă bună se cunoaște de dimineață, iar stagiunea de toamnă — după ultimele zile ale celei din vară. De pe acum, promisiunile sînt mari: **Naționalul** anunță, în interpretarea lui **Radu Beligan** și a **Irinei Răchiteanu**, «Cine se teme de Virginia Woolf?» de E. Albee, în direcția de scenă a regizorului francez **Michel Fagdau**. **Teatrul Mic** a repetat intens «Dansul sergentului Musgrave» de I. Arden, cu **Ion Marinescu** în rolul principal; și, în sfîrșit, se pare că nu o să mai avem mult de așteptat pe **Godot**, de vreme ce **D. Eșrig** începe repetițiile la «Așteptîndu-l pe Godot» de S. Beckett, cu strălucitul tandem **Dinică-Moraru**.

Ion Marinescu

televiziune

● **DUMINICĂ**. În speranța că vom vedea și fotbal, să deschidem televizorul la orele 16, cînd de la Brașov se va transmite meciul

Magda Ianculescu

Steagul roșu-Crișul Oradea ● **Catrina Ralea** și **Tudor Vornicu** prezintă Studioul «N» (17.45) ● Un reportaj TV de **Carmen Dumitrescu**: Examen de stat (20.40) ● În premieră, filmele de animație laureate la recentul festival internațional de la Mamaia (21.00) ● Studiourile sovietice ne oferă «O oră deasupra planetei» cu renumitul balet ucrainean pe gheață (22.00) ● Pe programul II. **Seară de teatru**: «Torente» de Al. Stein, spectacol realizat de televiziunea română în colaborare cu Teatrul Național din Craiova (20.00) ● Selecțiuni din Festivalul de jazz de la Newport (22.55).

LUNI. Inaugurarea unui nou ciclu de emisiuni: **Performanțele științifice ale secolului XX** (18.30) ● De la Brașov în transmisiune directă un **Concurs de cultură generală** (21.00).

MĂRTI. La Seară de teatru TV: **Discurs pentru o floare**, de **Paul Everac** (20.45) ● La emisiunea **Tineret la rampă** vom urmări evoluția unor tineri muzicieni la începuturile drumului lor — muzică de cameră și operă (22.15).

MIERCURI. Fotbal: **Dinamo București - F.C. Argeș** (Divizia Națională A) orele 16.00 ● La **Telecinematecă** prezența actriței **Deborah Kerr** în filmul «Grădina de cretă» e un semn de garanție pentru această producție realizată în 1964 (20.15).

JOI. La emisiunea **Teatru scurt**: «Cea mai tare», de **August Strindberg** (21.00) ● Despre actul de curaj al tinerilor în lupta cu natura va vorbi reportajul-anchetă: **Marginalii la o confruntare** (21.30) ● Pe programul II. **Constantin Bobescu** va comenta file din operele lui **Donizetti**. Își dau concursul soliști și ansambluri ale teatrelor lirice din **București**, **Timișoara**, **Constanța** (20.00).

VINERI. **Jean-Paul Belmondo** în filmul: **Un oarecare Rocca** — premieră pe tară (20.00).

SÎMBĂTA. Un spectacol de varietăți transmis din trei studiouri londoneze (21.15) ● Pe programul II. O emisiune de muzică populară: «Cîntă tu Birladule!» (20.15) ● La **seara melomanului**: Festivalul de muzică de cameră — Brașov 1970 (21.35).

pronosport

Pronosticul antrenorului TITUS OZON pentru concursul Pronosport nr. 27 din 5 iulie 1970

I. U.T. Arad - Dinamo Buc.	x
II. F.C. Argeș - Politehnica	1
III. Steagul roșu - Crișul	1
IV. Rapid - A.S.A. Tg.M.	1
V. Univ. Craiova - Jiul	x
VI. Dinamo Bacău - Farul	1
VII. «U» Cluj - Steaua	x
VIII. Petrolul - C.F.R. Cluj	1
IX. U.T. Arad - Dinamo Buc. (tineret)	2
X. F.C. Argeș - Politehnica (tineret)	2
XI. Steagul roșu - Crișul (tineret)	x
XII. «U» Cluj - Steaua (tineret)	1
XIII. Petrolul - C.F.R. Cluj (tineret)	1

FLACĂRA-ALBUM

După ce a stîrnit înfierbîntate opinii pro și contra, **CORINA CHIRIAC**, fosta stea fără nume, a impus mai mult decît numele: o personalitate a muzicii ușoare.

Fotografie de S. STEINER

